HUZUR İKLİMİ

MEHMET ALİ ŞENGÜL

HUZUR İKLİMİ

HUZUR İKLİMİ

MEHMET ALİ ŞENGÜL

HUZUR İKLİMİ

Editör
Ömer ÇETİNKAYA

Görsel Yönetmen
Engin ÇİFTÇİ

Kapak
İhsan DEMİRHAN

Sayfa Düzeni
Ahmet YOLAÇAN

ISBN
978-975-278-244-0

Yayın Numarası
474

Basım Yeri ve Yılı
Sarnıç Yolu Üzeri No: 7 Gaziemir/İZMİR
Tel: (0232) 252 20 96
Aralık 2007

Genel Dağıtım
Gökkuşağı Pazarlama ve Dağıtım
Merkez Mah. Soğuksu Cad. No: 31 Tek-Er İş Merkezi
Mahmutbey/İSTANBUL
Tel: (0212) 410 50 00 Faks: (0212) 444 85 96

Işık Yayınları
Emniyet Mahallesi Huzur Sokak No: 5
34676 Üsküdar/İSTANBUL
Tel: (0216) 318 42 88 Faks: (0216) 318 52 20
www.isikyayinlari.com

İÇİNDEKİLER

TAKDİM

Kitap vardır; herhangi bir tasnife tabi tutmadan her türlü bilgiyi harmanlayıp okurun önüne koyar. Bu haliyle yeni bir bilgi kirlenmesi demektir ve okurun kafasını karıştırmaktan başka bir işe de yaramaz.

Kitap vardır; güzel ve tumturaklı ifadelerle özenle bezenmiş, konu da yazarının gölgesinde kalmıştır. Cümleler, 'Ben' diye başlamasa bile her satırında benlik egemendir; benliği adına tatmin arayanlar için bir şeyler ifade etse de fıtrat-ı selimi kendinden uzaklaştırır, yazarını da yalnızlığa mahkûm eder.

Kitap vardır; alanındaki her türlü bilgiyi itina ile ve sistemli bir şekilde ihtiva eder. İyi bir tasnif vardır; ancak ifadeler soğuk ve cümleler de matlaşmıştır. Hayatın pratiklerinden mahrum olduğu için okurdan kopuktur ve sanki bu haliyle bambaşka bir dünyaya hitap etmektedir.

Kitap vardır; sadece bilgi sızdırır.

Kitap vardır; kalemi sadece başkası için yazdırır.

Ve yine kitap vardır; muhatabı öncelikle kendi yazarıdır. Cümlelerin hedefinde yazar vardır ve öncelikle anlatılanlardan kendisi istifade etmeyi hedeflemektedir. Aynı zamanda bu, bir iç hesaplaşma, kullukta derinlik adına bir muhasebe meselesidir. Hissedilip yaşanılan, yaşanılıp da sadece müşahede edilenleri hazmedilmiş bir tecrübe olarak okurla buluşturur.

İşte elinizdeki bu kitap, ömür boyu kazanılan tecrübelerin okurla samimi bir zeminde paylaşıldığı böyle bir eser. Daha önsözünde bu mahviyet karşınıza çıkıyor ve yazarken duyulan endişeleri dile

getirerek başlıyor. Çoğunlukla Saadet Asrı'na gidiyor ve referanslarını hep oradan almaya çalışıyor. Buradaki farklılık da yine dikkat çekici; dünü kendi yerinde bırakmıyor ve bugünün pratiğiyle buluşturup okurun önüne yeni bir mesaj sunuyor.

Özümsenip hazmedilmiş beyanlar olması yönüyle okuru sarssa da asla rahatsız etmiyor; okudukça düzeltilmesi gereken yanlışlıklar daha bir belirgin hale geliyor ve bugüne kadar kaçırdığımız fırsatlar hatırlanarak yürekte bir sancı, gönülde de bir yanık izi bırakıp geçiyor. Sanki aynanın karşısına geçmişçesine hayata yeniden şekil vermeyi hatırlatıyor insana ve bundan sonra da sıklıkla uğranılması gereken bir durak olarak duruyor karşımızda.

İşte muhterem hocamız Mehmet Ali Şengül'ün kaleme aldığı 'Huzur İklimi', daha çok 'öze dönme'yi merkezine alan, eşya ve hadiselere 'ibret' nazarıyla bakan böyle bir eser. Bugüne kadar kazanılan tecrübenin okurla paylaşımı aynı zamanda. Ele alınan konuların çoğu, kulluk eksenli.

Huzur İklimi'nde, inanmış bir gönülden yansıması gerekenler kaydedilerek özlenen bir tablo ortaya konuluyor. Her yönüyle ibadet hayatımız, olay ve hadiselere bakış duruluğu, değerlerimizin gölgesinde yaşanması gereken bir hayat, eğitim adına kazanılan tecrübeler ve bunların diğer gönüllülerle paylaşımı, kulluktaki derinliği yakalama adına takınılması gereken tavırlar, temsil ve tebliğdeki hassasiyet ve bunun beraberinde olması gereken vazife şuuru, yarınki hesabı nazara alarak yaşanması gereken duru bir hayat ve ahiret eksenli atılması gereken adımlar, her adımda rıza ufkunu yakalama gayreti, engelleri aşmada azme sarılıp iradenin hakkını verme cehdi ve bunun yanında göze ilişip kulağa takılanların gönül diliyle yorumlandığı daha nice konu bunlardan sadece bazıları.

Hissedilenleri hissetmeden eseri tanıtmaya çalışmak ayrı bir talihsizlik. Onun için en iyisi, eserle okurun arasına girmemek. Hissedilerek yaşanmış bir dünyanın kapısındasınız; iyi ki geldiniz, hoş geldiniz!

Reşit HAYLAMAZ

ÖNSÖZ

Kitap yazma, insanlara faydalı olma kabiliyet ve liyakatinden mahrum bir insan olarak, kendimi böyle bir işe hiç layık görmedim. Büyüklerimin teşvik ve ısrarı ile Sızıntı dergisinde yazdığım yazıların kitaplaştırılması teklifi karşısında hem sevindim hem de üzüldüm. Sevindim; zira belki 3-5 insanın istifadesine medar olursa onların Rabbimizin huzurunda hüsn-ü şehadette bulunmalarının, necatıma vesile olabileceğini düşündüm. Üzüldüm; çünkü kaynak eserlerin okunmasına engel olma ihtimalinden doğan mesuliyet beni korkuttu.

Allah'ın inayeti ve beni istihdam lütfunda bulunmasıyla ortaya çıkan bu eser, bana ait değildir; mirî malı olması itibariyle inşallah hüsn-ü istifadeye vesile olur.

Hatalarımın tashihi ricasıyla dostlarımın ikazını ve dualarını beklerim. Bu eserin hayırlara vesile olmasını diler; okurlarıma sevgi ve saygılarımı sunarım.

Mehmet Ali ŞENGÜL

EFENDİMİZİN ÖRNEK AHLÂKI

Hazreti İsa'dan *(aleyhisselâm)* sonra, ufku kararmış beşerin dünya ve ahiretini aydınlatmak üzere, âlemlere rahmet olarak gönderilen İnsanlığın İftihar Tablosu Hazreti Muhammed'e *(sallallahu aleyhi ve sellem)* selam olsun.

O öyle örnek bir insandı ki, henüz Peygamber değilken bile herkes O'nu seviyor, güvenip itimat ediyor, en kıymetli varlıklarını O'na emanet ediyordu. Bu güven ve itimatlarının tezahürü olarak O'na "Emin" sıfatını vermiş ve O'nu, Muhammedü'l-Emin (emniyet insanı) olarak anmaya başlamışlardı.

O öyle bir Peygamberdi ki, O'nun her hali Allah'ı hatırlatırdı. O'nun yüzünü gören liyakatli insanlar: "Vallahi bu simada yalan yok." deyip iman ediyordu.

Zevce-i muhteremeleri ve ümmet-i Muhammed'in de ilk anası olma şerefine ermiş Hazreti Hatice *(radıyallahu anhâ)* validemiz, O'na ilk inanan insandır. O öyle iman etmişti ki insanlar dünya ve ahirette saadete ersin diye Allah ve Resûlü'nün davasına bütün servetini feda edip, gerekirse ahirete kefensiz gitmeyi sevda haline getirmişti.

Hazreti Ebubekir *(radıyallahu anh)* da ilk inananlardandı. O, Allah Resûlu *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Kâbe'de tevhidi ilan ederken, O'nu koruma yolunda hayatını ortaya koymuş, aldığı darbelerle yirmi dört saat baygın yatmış ve ayılır ayılmaz da Resûlullah'a *(sallallahu aleyhi ve sellem)* birşey olup olmadığını sormuştu. Hicret yolculuğunda kâh sağında kâh solunda kâh önünde kâh arka-

sında yürüyerek; "Sana gelecek zarar ilk önce bana gelsin Ya Resûlallah! Seni koruyamazsam, 'Habibimi niçin koruyamadın Ya Ebubekir!' deyip Rabbimin hesaba çekmesinden endişe ederim." demişti.

Zeyd bin Harise *(radıyallahu anh)* anne-babasından koparılarak esir alınıp, köle olarak satılmıştı ve ebeveyni evlatlarını bulabilmek için çalmadık kapı bırakmamıştı. Uzun süren aramalar neticesinde onu Efendimizin yanında buldular ve götürmek istediler. Efendimiz *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, Zeyd'e anne ve babasını gösterdi: "İşte anne ve baban, artık hürsün, onlarla gidebilirsin." buyurdu. Hazreti Zeyd, Efendimiz'e *(sallallahu aleyhi ve sellem)* derin bir nazarla baktı: "Yâ Resûlallah! Benim anam da babam da sensin. Ben sensiz edemem." dedi.

Peygamber sevdasına tutulmuşlardan bir başka örnek de şudur:

Bir kadın elinden tuttuğu oğlunu, Allah Resûlu'nun yanına götürür:

"Ya Rasûlallah! Biricik oğlumu kabul buyurur musunuz? Onu hizmetinize vermek istiyorum." der.

Resûlullah'ı kendisine tercih eden bu annenin canından bir parça olarak hediye ettiği çocuğunun ismi Enes'tir.

Enes *(radıyallahu anh)* diyor ki: "Yıllarca Efendimiz'e hizmet verdim. Bir defacık olsun bana yüzünü ekşitmedi."

İnsanların, kendisini bu ölçüde sevmelerine neden olan bu güzel ve yüksek ahlâkı O'na kim telkin etmiş, bu mükemmel terbiye ile O'nu kim yetiştirmiştir? Anne baba diyemeyiz. Çünkü, babasını daha doğmadan, annesini 6 yaşındayken kaybetmişti. Dede ve amcalarının da bu terbiyeyi vermeleri mümkün değildi. Zira o günkü toplum yapısının böyle bir ahlâkı netice vermesi imkânsızdı. Şu halde, bu yüce ve güzel ahlâkın kaynağını Efendimiz'den dinleyelim: "Beni Rabbim terbiye etti ve ne güzel terbiye etti."[1]

---

1 Münâvî, Feyzu'l-Kadir, 1/224-225; Aclûnî, Keşfü'l-Hafâ, 1/72.

Evet, İlâhî rahmet olmasaydı, toprağın şak şak olması gibi sinelerimiz kuruyacak, kararacak, bir yeşil yaprağa, bir ışığa hasret kalacaktık. O İlâhî rahmete ve cihanşümul davete sinelerimizin açılmasına vesile olan, küfre ve dalalete karşı hayatlarını istihkar ederek göğüs geren Nebiler Nebisi Efendimiz *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ve O'nun sadık varisleri bulunmasaydı küfür karanlığı, insî ve cinnî şeytanların tuzakları, dünya ve ahiretimizi kirletecek, zillet ve sefalet içinde bedenî arzuların esiri olarak çürüyüp gidecektik.

İlahi lütuf imdada yetişti. Efendimizi adım adım takip edebileceğimiz bir yola bizi hidayet etti. Biz de bu yüce ve kudsî mefkûrenin kıymetini bilmeli, şükrünü eda etmeli ve içinde bulunduğumuz konumun hakkını vermeye çalışmalıyız. Boşluklara düşmemek, engellere takılıp kalmamamak için bizleri ikaz edip rehberlik yapan nebilerin, velilerin ve büyüklerimizin sözlerini ve nasihatlerini -nefsimize ağır gelse bile- mutlaka dinlemeliyiz. Onların rehberliğinde yaşanan bir hayat bizi dünyada sefalet ve zilletten, ahirette de cehennem ve azaptan kurtarmaya vesile olacaktır inşallah.

Evet, Hazreti Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)* vahşette, canavarlara rahmet okuttaracak kadar azgınlaşmış bir topluma gönderilmiştir. Böylesine vahşi, bedevi ve canavarlaşmış bir toplumdan O *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, kıyamete kadar gelecek liyakatli nesillere örnek olacak, bazı hususlarda melekleri bile geride bırakacak seviyede zirve insanlar yetiştirmiştir.

Efendimiz'in terbiyesi altında yetişenler, peygamberlerden sonra insanlığın en seçkinleridir. Çünkü onlar, bizzat Allah Resûlu'nun *(sallallahu aleyhi ve sellem)* terbiyesinde yetişmişlerdir. Hazreti Ebu Bekir, Hazreti Ömer, Hazreti Osman ve Hazreti Ali *(radıyallahu anhum)* o neslin en önde olanlarıdır. O altın nesli takip eden ve bütün asırlara birer inci tanesi gibi yayılan Fuzayl bin İyaz, Bişri Hafi, Beyazıd-ı Bistami, Cüneyd-i Bağdadi, Ebu Hanife, İmam-ı Şafii, İmam-ı Malik, Ahmed bin Hanbel, İmam-ı Rabbani, İmam-ı Gazali, Mevlâna, Şah-ı Geylani, Şazeli,

Nakşıbendi, Ahmed Rufâi ve Bedîüzzaman hazretleri *(rahmetüllahi aleyhim ecmaîn)* gibi daha niceleri derslerini ve terbiyelerini O'ndan almış ve O'nun terbiye metotlarıyla yetişmişlerdir. Daha niceleri de dünyanın ağır şartlarına rağmen Kur'ân ve Sünnet ışığında yetişmeye devam etmektedirler.

Şimdi Allah Resûlü'nün *(sallallahu aleyhi ve sellem)* terbiyesinin umumîliğine geçmeden evvel O'nu, hanesindeki terbiyeciliği ile görmeye çalışalım. O, hanesinde hanımları, evlatları ve torunlarının reisidir. O'nun idaresindeki bu yuva maddi imkânlar bakımından dünyanın en fakir ailelerinden birisi olmasına rağmen yeryüzünün en mesut, en bahtiyar, en bereketli ve en şerefli yuvasıdır. O'nun mübarek hanımları ve bizim de annelerimiz olan ezvac-ı tahirâtın başlarını sokacak kulübe misali küçük birer odaları vardı. Odalarında aylarca bir çorba pişmeyecek kadar dar imkânlar içinde yaşamalarına rağmen mutlu idiler.

Efendimiz'in *(sallallahu aleyhi ve sellem)* bütün evlatları Hazreti Fâtıma validemiz hariç, kendisinden evvel vefat etmişlerdi. O, gözünün nuru ve gönlünün süruru biricik kızını çok seviyordu. Çünkü Fatıma *(radıyallahu anhâ)* kıyamete kadar devam edecek altın halkanın annesiydi. O Efendimiz'in ziyaretine gittiği zaman Efendimiz ayağa kalkıp onu karşılar, altına minder koyup onu öper koklardı.

Efendimiz *(aleyhissalâtu vesselam)* dünyaya huzur getirmek için gelmişti. O, ailesi ve çocuklarını hatta topyekun insanlığı düşünür; akıbetleri konusunda sürekli endişe ederdi. O'nun üzerinde durduğu en önemli husus, başta yakınları olmak üzere insanları ebedî huzura ve ebedî saadete hazırlamaktı. Zira ihtiyaçları sonsuz olan insanın en büyük ihtiyacı kalbinin itminana kavuşması ve bu dünyada bulunuş gayesinin hedefini kestirebilmesiydi. O da ailesine bu dersi vermeye çalışıyordu.

Bir gün çok sevdiği kızı Fatıma validemiz *(radıyallahu anhâ)*, boynunda bir gerdanlıkla Allah Resûlünün huzuruna gelir. Allah Resûlü *(sallallahu aleyhi ve sellem)*: "İster misin, Peygamberin kızı

boynunda cehennemden bir zincir, bir kolye taşıyor." desinler buyurdu.

Resûlullah Efendimiz'in *(sallallahu aleyhi ve sellem)* bu hitabına mukabil, Hazreti Fatıma validemiz *(radıyallahu anhâ)* diyor ki:

"Hemen kolyeyi çıkarıp sattım. Elime geçen parayla bir köle satın alıp, hürriyetine kavuşturdum. Sonra Allah Resûlu'nun huzuruna geldim. Yaptıklarımı bir bir anlattım. Memnuniyetini izhar etti. Sonra da ellerini açıp şöyle hamd etti: "Elhamdü lillâhillezi neccâ Fâtimete minennâr. Fatıma'yı cehennemden kurtaran Allah'a hamdolsun."[2]

Elbette Hazreti Fatıma *(radıyallahu anhâ)* boynuna taktığı bu kolye ile haram işlemiş değildi. Nitekim başkalarını tahrik edip günaha sokmadıktan sonra hiçbir kadının takı takması da dinimize göre haram değildir. Efendimiz'in Hazreti Fatıma'ya gösterdiği tepkinin altında yatan gerçek şu idi: O, Ehl-i Beyt'ten sayılan ve anamız kabul ettiğimiz Hazreti Fatıma Validemizi nübüvvete gölge düşürecek davranışlardan uzak tutuyor, kıyamete kadar aile fertlerine ve ümmet-i Muhammed'e örnek olacak şekilde yüce bir ahlâk üzere yetiştiriyordu. O'nu mübarek neslinden gelecek Şah-ı Geylanilere, Muhammed Bahauddin Nakşibendilere, Ahmet Rufailere, Ahmed Bedevilere, Şazelilere ve daha nicelerine ana olması için hazırlıyordu. Sanki ona:

"Kızım sen, öyle bir koca evine giriyor ve öyle bir eve gelin gidiyorsun ki senin o mübarek hanenden yetişecek dünya kadar altın halka var. Bırak şu boynuna taktığın altın halkayı da istikbalde her biri altın gibi pırıl pırıl parlayacak örnek neslin halkalarına ana olmaya bak !" diyordu. Şüphesiz bu altın halkaya ana olmak hiç de kolay değildi.

Yine değirmen taşı çevirmekten elleri nasır tutmuş, su taşımaktan omuzları kararmıştı. O günlerde harp dönüşü getirilen esirler dağıtılıyordu. Hazreti Ali Efendimiz *(radıyallahu anh)* Fatıma

---

2 Ahmed b. Hanbel, el-Müsned 5/278; el-Hâkim, el-Müstedrek 3/165-166

validemiz'e: "Git, sen de bir hizmetçi iste. İşlerinde sana yardımcı olur." demişti.

Fatıma validemiz, Hazreti Ali'den *(radıyallahu anh)* aldığı bu emir üzere kalktı, babasına gitti. Babası evde yoktu. Âişe-i Sıddîka validemiz *(radıyallahu anhâ)*: "Yâ Fatıma! Baban geldiğinde ben haber veririm." dedi.

Allah Resûlu *(sallallahu aleyhi ve sellem)* haber alır almaz kızının evine teşrif buyurdu. Hz Fâtıma durumu aynen anlattı. Efendimiz *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, birden uhrevileşti ve şöyle dedi:

"Yâ Fatıma! Allah'tan kork ve Allah'a karşı vazifende kusur etme! Allah'ın omuzuna yüklediği farzları hakkıyla yerine getir. Kocana da daima sadık ve itaatkâr ol! Sana ayrı bir şey daha söyleyeyim. Yatağına girmek istediğin zaman, otuz üç defa Sübhanallah, otuz üç defa Elhamdülillah, otuz üç defa da Allahü ekber de! İşte bu, senin için hizmetçiden daha hayırlıdır."

Efendimiz bu dersiyle; insan nasıl mükemmel kul olur, nasıl mükemmel bir insan olur ve üzerindeki mükellefiyetleri kusursuz ve arızasız nasıl yerine getirir sorularının cevabını vermiş, kızının şahsında kıyamete kadar gelecek ümmetine hakikati göstermiştir.

Peygamber Efendimiz'in *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, her hâli Allah'ı hatırlatıyordu. O'na bakanlar, cennet'in güzelliklerini, cehennemin dehşetini sezebilirlerdi. O *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Allah huzurunda namaz kılarken hep haşyet içinde iki büklüm ağlayarak O'na teveccüh eder, namazını öyle kılardı. Âişe *(radıyallahu anhâ)* validemiz kaç defa O'nu *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Allah huzurunda başını secdeye koymuş vaziyette, titreyip inlerken gözyaşları içinde bulmuştu.

Allah Resûlu *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, hep yaşadığını söylüyor ve söylediklerini yaşadıkları ile misallendiriyordu. O *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, yapmak ve anlatmak istediği şeyleri daha ziyade davranışlarıyla temsil ve ifade ediyordu. Allah'a karşı nasıl haşyet duyulacak, tevazu ve mahviyet içinde olunacak, ibadetler

nasıl ihsan şuuru içinde Allah'ı görüyor gibi eda edilecek, hanımlara karşı nasıl davranılacak, çocuklar nasıl terbiye edilecek, komşulara karşı tutum ve davranışlar nasıl olacak bütün bunlara ait nasihatleri, hem kendi hanesinde hem dışarıda kabul görmüş ve ciddi bir şekilde hassasiyetle takip edilmiştir.

O, hem aile reisi, hem baba hem de dede olarak büyük mesuliyet gerektiren bu vazifeyi şerefle yapmış, kıyamete kadar ümmetine örnek olacak müstesna hayat bırakmıştır. Yukarıda ifade etmeye çalıştığım gibi, öyle evlat ve torunlar yetiştirmiştir ki; onların neslinden gelenlerin oluşturduğu altın silsileden insanlığın ufkunu aydınlatacak sayısız güneşler, aylar ve yıldızlar doğmuştur.

Allah Resûlü *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, âlemşümul bir terbiye sistemi ile gelmiştir. Kur'ân'ın âlemşümul hakikatleri de, bunu ifade etmektedir. O, insanların akıllarını, vahiy buutlu akılla en son noktaya vardıracak, kalbi, müştak olduğu âlemlerde, O âlemlerin cennet gibi yamaçlarında gezdirecektir. Allah Resûlü *(sallallahu aleyhi ve sellem)* terbiyede insan hissiyatını, letâifini ele almanın yanında, ruhen, kalben ve hissen yükselttiği talebelerine; iktisadî, idarî, ictimaî, askerî, siyasî ve ilmî dersler vererek, onları en mükemmel idareci, en seçkin iktisatçı, en başarılı siyasetçi, en kâmil askeri dâhiler olarak yetiştirecek terbiye vermiştir. Peygamber Efendimiz *(sallallahu aleyhi ve sellem)* "Şimdiye kadar gelen peygamberlerin her biri, bu muhteşem binanın bir tarafını yaptı. Yaptı ama, onun bir yanında ikmal edilmesi gereken bir gedik vardı. Her gelip uğrayan, acaba bu bina ne zaman tamamlanacak?" diyordu. Efendimiz: "İşte onu tamamlayan benim. Artık benimle o binanın eksik yanı kalmamıştır."[3] cümleleriyle vazifelerini ifade etmişlerdir. Zaten Rabbimiz de: "Bugün size dininizi tamamladım." *(Maide, 5/3)* buyurmuşlardır.

O'nun *(sallallahu aleyhi ve sellem)* getirdiği terbiye sistemi, bütün beşerin dertlerine derman olabilecek mahiyette ve evrenseldir. Bir terbiyecinin büyüklüğü getirdiği terbiye esaslarının kalıcılığında

3 Buhârî, menâkıb, 18; Ahmet b. Hanbel, Müsned, 2/412

aranır. Efendimiz'in *(sallallahu aleyhi ve sellem)* getirdiği terbiye sistemi asırlar geçmesine rağmen taptazedir. Eksiklik, o sistemi bilmeyen, tam ve doğru olarak uygulamayan Müslümanlardadır.

Vahşi, bedevi, adetlerinde mutaassıp insanlar ve kavimler, Allah Resûlü'nden aldıkları bu terbiye ile beşer üstü insanlar haline gelmişlerdir. Bugün devletler bütün imkânlarıyla seferber olduğu halde sigara gibi bir âdeti bırakın kaldırmayı, azaltamıyorlar bile.

Bir toplumun bütün yanlış adetlerini düzeltmek gibi zor bir işe koyulan Efendimizi "... Ölüden diriyi O çıkarır, diriden ölüyü çıkaran da O'dur." *(En'am, 6/95)* gibi ayetlerle Cenab-ı Hak, teyit ve takviye etmektedir. O vahşi çölde, Arap Yarımadası'nda, bedevi insanlar içinde, Efendimiz *(sallallahu aleyhi ve sellem)* adeta taşı toprağı, kömürü bakırı eline almış ve onlardan som altın şahsiyetler şeklinde Ebu Bekirler, Ömerler, Osmanlar, Aliler, Halitler, Ukbe bin Nafiler, Tarık bin Ziyatlar çıkarmıştır. Bunun en çarpıcı örneklerinden biri Hz. Ömer'in İslâm'dan önceki hali ile Müslüman olduktan sonra kazandığı hal arasındaki inanılmaz farktır. İslâmdan evvel develerin boynunu büküp altına alan, Peygamber Efendimiz'i öldürmek için çeşitli planlar kuran Ömer, İslâm'dan sonra ise karıncaya, çekirgeye basmayan, "Fırat nehrinden geçerken bir koyun suya düşse ve boğulsa, Allah *(celle celâluhu)* onun hesabını Ömer'den sorar."[4] diyecek kadar mes'uliyet duygusu ile Allah'dan korkarak hayatını tanzim eder hale gelmişti.

Abdullah bin Mes'ud *(radıyallahu anh)*, Ukbe bin Ebi Muayt'ın koyunlarını, develerini güden bir insandı. Allah Resûlü *(sallallahu aleyhi ve sellem)* İbn-i Mes'ud'u rahle-i tedrisine aldı. Öyle bir mürşit olarak yetiştirdi ki, Kûfe Mektebi bu şanlı sahabenin eseri olarak ortaya çıktı. Alkameler, Nehailer, Hammadlar, Sevriler, İmam-ı A'zam Ebu Hanifeler bu mektepten yetişti. Her biri bir zirve olan bu devâsa insanlar, büyük ölçüde ilimlerini İbn-i Mes'ud kaynağından almışlardır.

---

4 İbn Hacer, el-İsâbe, 2/457

Herkül burcunu aşan ve Akdenizi Atlas okyanusuna bağlayan boğaza adını veren Tarık bin Ziyad *(radıyallahu anh)* bir köle idi. Allah'a ve Resûlullah'a iman ettikten ve Kur'ân ahlâkını Resûlullah'tan *(sallallahu aleyhi ve sellem)* aldıktan sonra, kölelikten komutanlığa yükselmiş ve aynı zamanda müthiş bir muhasebe insanı olmuştur. Endülüs fatihi olarak, Toleytola'da kralın hazinelerinin üstüne çıkıp şu muhasebeyi yapmıştır: "Tarık, dün bir köleydin. Bugün seni Allah hürriyetine kavuşturdu ve fatih bir komutan yaptı. Unutma! Yarın, belki daha yakın bir zamanda, bastığın toprağın altına girecek, hayatının hesabını Allah'a vereceksin." demiştir.

On beş asırdan beri, dünya çapında en büyük dâhiler, dev filozoflar ve her biri düşünce dünyamızın yıldızları nice tefekkür ve ilim adamları, hep O'nun arkasında el pençe divan durmuş, kendisine; "İntisapla iftihar ettiğimiz bir lidersin." demişlerdir.

Zaman yaşlanıyor, ihtiyarlıyor, nice düşünceler köhneleşip değerden düşüyor; fakat Hazreti Muhammed'e *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ait hakikatlerin hiçbirini zaman eskitemiyor. On dört asır geçmesine rağmen O *(sallallahu aleyhi ve sellem)* içimizde taptazedir. Bugün dahi hacca giden her mü'min, bu tazeliği içinde hissetmekte, ziyaretine giderken; sanki O'nu karşısında görecekmiş gibi heyecan duymaktadır.

O Sultanlar Sultanını, ne ölçüde tanıdık? O'nu gerçek manada tanıyabilseydik, mecnun olur yollara düşerdik. O'nun *(sallallahu aleyhi ve sellem)* aşkının ateşiyle yanan kalpler gibi biz de mecnun olur, gözlerimiz yaşla dolardı. Her devirden daha ziyade O'na ve O'nun ahlâkına muhtaç insanlar olarak, Efendimizi *(sallallahu aleyhi ve sellem)* tanımalı ve tanıtmalıyız ve O'na ümmet olmakla iftihar etmeliyiz.

O'nu *(sallallahu aleyhi ve sellem)* tanıyamama ve tanıtamamadan ve yüce ahlâkını temsil edememeden dolayı düçar olduğumuz zilletten kurtulmak için, "Ben ancak güzel ahlakı tamamlamak üzere

gönderildim."[5] buyuran Allah Resûlü'nü *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ve hükmü kıyamete kadar geçerli olan Kur'ân-ı Azimüşşânı anlamak, hükmünce amel etmek ve kâinat kitabını da doğru okumak üzerimize düşen bir vazifedir.

Bütün gayretlerimizin, fedakârlıklarımızın, hizmetlerimizin neticesi, Allah'ın rızasını kazanmak ve O'nun emir ve yasaklarına, ihlâs ve samimiyetle itaat etmektir. Allah'ın hoşnut ve razı olması; Allah ve Resûlü'ne iman ve itaat ile mümkündür. Efendimiz'e *(sallallahu aleyhi ve sellem)* saygı Allah'a saygıdır. O'na muhalefet Allah'a muhalefettir.

Kur'ân-ı Azimüşşân buyuruyor: "De ki, eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, hısım akrabalarınız, ter dökerek kazandığınız mallar, kesada uğramasından korktuğunuz ticaret, hoşlandığınız konaklar, size Allah'tan, elçisinden ve O'nun yolunda cihad etmekten daha sevgili ise, o halde Allah emrini getirinceye kadar (başınıza gelecekleri) gözetleyin. Allah *(celle celâluhu)*, yoldan çıkmış topluluğu doğru yola iletmez." *(Tevbe, 9/24)*

Ve yine Kur'ân-ı Azimüşşan: "De ki, ey nefislerine karşı aşırı giden kullarım, Allah'ın rahmetinden umut kesmeyin. Allah bütün günahları bağışlar. Çünkü O, çok bağışlayan, çok esirgeyendir. Size azap gelip çatmadan Rabbinize dönün, O'na teslim olun. Sonra size yardım edilmez." *(Zümer 39/53,54)*

Bir başka ayette de şöyle buyurulur: "...elçi size ne verdiyse onu alın, size neyi yasakladı ise ondan sakının ve Allah'tan korkun. Çünkü Allah'ın azabı şiddetlidir." *(Haşir, 59/7)*

Onun için bizler, nefsimizi ciddi bir muhasebe ve murakebeye tabi tutarak, imanımızı yenilemeye, hayatı daha verimli hâle getirmeye gayret göstermeliyiz. Sonumuzu korkunç bir pişmanlık ve nedametten kurtarmaya çalışmalıyız.

Hazreti Ömer'e *(radıyallahu anh)* isnad edilen "Hesaba çekilmeden evvel kendinizi hesaba çekiniz." gerçeğine uygun hareket etmek, ahiret hayatımız adına bizi rahatlatabilir. Kur'ân: "İşte

---

5 Beyhakî, Sünenü'l-Kübrâ, 10/192

herkesin hesap defteri önüne konuldu. Mücrimlerin defterdeki kayıtlardan korktuklarını ve şöyle dediklerini görürsün; 'Eyvah bize! Bu deftere de ne oluyor? Ne küçük koymuş, ne büyük. Yazılmadık şey bırakmamış!' böylece yaptıkları her şeyi yanlarında buldular. Şu kesin ki, Rabbin kimseye zulmetmez." *(Kehf,18/49)* ayetiyle bize o muhteşem hesap gününü hatırlatmaktadır.

Hiç önem vermediğimiz küçük zannettiğimiz öyle hatalar vardır ki -mesela birisinin kitabını, Kur'ân'ını veya bir gömleğini izinsiz alma, pantalonunu giyme gibi- bunlar öbür tarafta bizi utandırabilir. Yakılan küçük bir kibrit büyük bir yangınla bizi karşı karşıya getirebilir. Gömleğimize damlayan küçük bir leke bizi rahatsız ettiği gibi, küçük zannettiğimiz nice günahlar, kalbimizin kararmasına sebebiyet verip Allah ve Resûlü huzurunda bizi mahcup edebilir.

Evet Allah huzurunda mahcubiyetimize sebep olacak küçük gibi görünen bu günahlarımız, mesela; gözümüzün bir günaha kayması, ağzımıza haram bir lokmanın girmesi, kalpleri kıracak bir sözün ağzımızdan çıkması, Kur'ân'ın ölü eti yeme çirkinliği içinde anlattığı bir gıybetin yapılması gibi şeyler, bizi rahatsız etmeli, derhal tövbe edip kurtulmaya çalışmalıyız. Zira; kalpteki görünmeyen lekeler büyüdükçe iman ve ahiretimizi tahrip edecek duruma gelebilir. Evet imandaki boşluklarımız, zaaflarımız, günahlara karşı gevşek ve lâubâli oluşumuz, dünya ve ahiretimiz adına çok şey kaybettirebilir.

Yer yer hizmet ediyoruz mantığıyla ibadetlerdeki gevşekliğimiz, zikir ve fikir zaafımız, ilim ve irfanımızı marifet yörüngeli hale getirmedeki eksikliklerimiz, Kitap ve Sünnet'e muhalif kendi yorumlarımız, fetvalarımız, İslâm'ın aydınlık ikliminden bizleri uzaklaştırmakta, gönlümüzü ve ruhumuzu karartmaktadır.

Evet, insan olarak hepimizin bu manada boşlukları vardır. Bu boşluklara sebebiyet veren şehvet, korku, gadap, kin, adavet, inat, haset gibi insanı tehlikeye sevk edecek bütün duyguları, meşrû dairede hayra sevk etmek, günah yerine bize sevap kazan-

dırabilir. Mesela; Allah'ın insana emanet ettiği şehveti, meşru dairede kullandığımız takdirde, yani; dünya ve ahirette bize arkadaş olacak bir eş seçerek, nikâh yoluyla bir yuva kurar, hayırlı ve bereketli nesiller yetiştirir, sevap kazanırız. Kişinin herkesten ve herşeyden korkması başına bela olur. Allah'tan korkması ise; onu bütün korkulardan kurtarır, mutlu ve huzurlu bir hayata kavuşturur. Kin ve inat ise; toplum huzurunu altüst eden, yuvaların yıkılmasına neden olan adaveti, düşmanlığı körükler ve geliştirir. “Meleği şeytan, şeytanı melek gösteren” inadı, Allah'a itaatte, hakta sebat ve sabırda kullandığımız takdirde, bu menfi, zararlı gibi görünen duygular, faydalı hale getirilmiş olur.

Toplumun büyük çoğunluğunun, iman zaafı sebebiyle, yanlış olarak kullandığı bu duyguların tahribatından kurtarılması, bu duyguların yönünün müspete kanalize edilip hayra çevrilmesi, hak ve hakikate uyanmış gönül erlerinin, hasbi ve fedakâr ruhların gayretlerine bağlıdır. Dünyevî ve uhrevî beklentileri ayaklar altına alarak, biraz dişimizi sıkıp çalışıp gayret edersek, Allah'ın inayeti bizimle beraber olacak, Allah'ın vadettiği huzur, güven ve emniyet dolu günleri beklemek hakkımız olacaktır. Şüphesiz bunları hakkıyla yerine getirebilmek için de insanlığın en kâmil şahsiyeti olan Efendimiz'i tam manasıyla örnek almalı O'nun ahlâkını hayatımıza taşımalıyız.

HUZUR İKLİMİ

Allah *(celle celâluhu)*, kâinatı çok büyük maksatlar ve gayeler için yaratmıştır. Elbette yaratıp teşhir ettiği bu acip ve garip sanatlarını tanıtacak, dellâllık yapacak bir memur tayin edip onunla emir ve yasaklarını bildirecektir.

Üst üste terâkum eden felaketler, sefaletler altında ezilen, üzülen ve bunalan insanlık, Hz. Muhammed'in *(sallallahu aleyhi ve sellem)* teşrifiyle rahat bir nefes alma imkânını bulmuş; o günün bedevîleri, O'nun terbiyesi altında, dünyanın en medeni milletlerine muallim ve rehber olmuşlardır. O *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, hiçbir engele takılmadan en büyük insanlık hizmetini gerçekleştirmiş, bizlere ve kıyamete kadar gelecek nesillere örnek olmuştur.

Hayatının her karesiyle rehber ve numune olan Efendimiz'in *(sallallahu aleyhi ve sellem)* varisi olma şerefine ermiş, varlığının şuurunda olan insan; kâinatın, onu yaratan, terbiye edip sisteme koyan, mükemmel ahenk ve düzeni ile hiçbir şeyi başıboş bırakmayan bir Kumandan-ı A'zam'ın emriyle hareket ettiğini, canlı cansız, yer ve gök bütün varlıkların temelde insana hizmet ettiği gerçeğini, gücünün yettiği, dilinin döndüğü kadar insanlığa ulaştırabilme gayreti içinde olmalıdır.

İlâhî hakikatlerden mahrum kalan insanlık, korkunç bir güven bunalımı içinde kıvranmakta; çareyi ya uyuşturucuda ya da intiharda bulmaktadır. Sinelerde Allah korkusu ve sevgisi, mesuliyet ve muhasebe duygusu yoksa ahiret inancı ve hesap endişesi bulunmazsa, bedenî arzular, menfaat ve şahsî çıkarlar

öne çıkacaktır. O zaman; kuvvetli ise zayıfı, zalim ise mazlumu ezecek, hak ve hukuk tanımayacaktır.

İman, sinelerde Allah ve Resûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* sevgisinin, ahiret ve mesuliyet duygusunun membaı olduğu kadar, dünya ve ahiret saadetinin ve huzur ve emniyetin de kaynağıdır. İnsanın Rabbine yakınlığı nispetinde kalp gözü açılır. Kalpten Allah'a açılan pencereye göre de o kalbe ışık ve nur girer, feyiz ve bereket dolar. Herkes, seviyesine göre o İlâhî nur ve feyizden istifade eder.

İman, gayb âleminin kapılarını açan bir anahtar olduğu gibi, dünyanın fâni, ahiretin baki olduğunu, ebedî hayatın fâni olan bu dünyada kazanılacağını hatırlatır. İnandığı gibi yaşama azim ve kararlılığı gösteren insan; gece gündüz Allah ve Resûlünü *(sallallahu aleyhi ve sellem)* hoşnut ve razı etme gayreti içinde, hayatın her türlü çile ve ıstırabına katlanarak muhtaç gönüllere Allah ve Resûlü'nün rıza ve rıdvanını ulaştırmaya gayret eder.

Şuurlu insan, ibadet ve taatte ihsan şuuruyla, yani; Allah'ı görüyor mülahazasıyla hareket eder. İrşat ve tebliğde samimi, vefa ve sadakatte azimli, imkânlarını Allah yolunda kullanmada hasbî ve fedakârca davranır. O, sağlam bir kalbe, sağlam bir iradeye sahiptir. Günahta, gıybette, faydasız işlerde harcayacağı hayatını, hayırda ve güzelliklerde değerlendirir.

İmanın merkezi kalptir. Kalbi itminan ve huzura kavuşturan ise imandır. Sürekli Allah ile beraber olan, zikir, fikir ve ibadetle zamanını değerlendiren bir kalbe sahip olan, dünyanın en mutlu en huzurlu insanıdır. Bu şuur ve idrak içinde olan hasbîler, liyakati olan insanları bu huzur iklimine davet etmede gecikmemelidirler.

İNANCIN HAYATTAKİ YERİ

Allah'a ve Resûlullah'a inanan insanlar, hayatlarını Allah'ın rızasını kazanmaya göre ayarlarlar. Çünkü inananlar, gece gündüz, gizli açık yaptıkları her şeyi, Allah'ın bildiğine ve gördüğüne inanırlar. Onun için hayatlarını, ibadetlerini, işlerini, Müheymin olan Allah'ın murakabesi altında oldukları şuuru ile tanzim eder, kimsenin kalbini kırmamaya, maddi manevi hukukuna tecavüz etmemeye, fitne fesat çıkarmamaya gayret ederler.

Yaptıkları yapacakları her işin bereketli, hayırlı olması için, sinelerini aşk, şevk, sevgi ve muhabbetle doldurup, kalp balansının ayarını, Allah huzurunda mahcup olmayacak şekilde yaparlar.

Müminler, Allah'a ve ahirete inandıkları içindir ki, günaha girmekten, haram yiyip içmekten, uhdesine aldığı bütün sorumlulukların hakkını verememekten, gençliğinin, ömrünün, sahip olduğu nimetlerin zayi olmasından, başkasının hak ve hukukuna tecavüz etmekten endişe duyar, tövbe ve istiğfarı bunlara karşı siper yapar, Allah'a dua dua yalvarırlar. Hizmet aşk ve sevgisiyle gerilime geçer, fikir sancısıyla kıvranırlar. Başkalarının kurtuluşu adına kendilerini riske atacak kadar fedakâr, altından kalkılmaz hadiseler karşısında da sabır kahramanıdırlar.

Zor anlarda dahi, gevşemeden, mahzun olmadan, imanlarının gereği olarak davalarına sahip çıkarlar. Zira külfetsiz nimetin olmadığının şuurundadırlar. Rahat içinde bir yaşantının, sonuç itibariyle sıkıntılı bir hayatı netice vereceğinin farkındadırlar.

"Gevşemeyin, mahzun da olmayın, müminseniz üstünsünüz". *(Âl-i İmrân, 3/139)* ilâhî mesajına gönülden bağlıdırlar.

Müminlerde bu hassasiyet olmazsa, İslâmî heyecanı kaybetme tehlikesi vardır. Heyecanı kaybetmenin en önemli göstergeleri; ruhen ölgünlük, gönülsüz olarak ibadete kalkmak, sıcak döşeğe ve rahata gömülmektir. Bu durumda hizmette atalet, basit engelleri aşamama gibi tehlikelere düşme riski vardır.

Allah'a ve ahirete inanmayanlar baştan kaybetmiştir. Çünkü günah, haram ve helal bilmezler. Zulümden, tahribattan, fitne ve fesat çıkarmaktan zevk alırlar. Şahsî menfaat ve çıkarlarını her şeye tercih ederler. Ölümü, dünya zevkleriyle unutmaya çalışır, hesap gününü hiç hatırlamak istemezler. Gençlik bitip, ihtiyarlık kapıya dayanınca ve sevdiklerini ebedî olarak kaybetme anı gelince her şeyin gerçeğini hatırlamak istese de, artık iş işten geçmiş olacağından hiçbir faydası olmayacaktır.

Onun için fırsat eldeyken insanlar, akıl ve iradesini kullanarak, yarattığı bütün varlıkların her zerresinde mevcudiyetini hissettiren Allah'ı tanımak ve emirlerini yerine getirmekle maddî manevî sıkıntıların tümünden kurtulma ve ebedî saadete erme imkânını kaçırmalıdır.

İNANMIŞ BİR GÖNÜL

İnanmış bir gönlün en büyük ideali, Allah'ın rızasını kazanmak ve Rabbini hoşnut edip, emaneti teslim anında imanla Mevlâ'ya kavuşmaktır. Bu şuura sahip insan, bir gün büyük buluşmada, dünyada yaptığı bütün işlerde hesaba çekileceğini düşünerek hayatını tanzim eder. Zira insan, inansa da inanmasa da öyle bir âleme gidiyor ki, "O gün mal ve evlatlar değil, selim bir kalple Allah'a varmak fayda verir. *(Şuarâ 26/ 88,89)* Öyle ise, "Ey inananlar, Allah'tan O'na yaraşır biçimde korkun ve ancak Müslüman olarak ölün." *(Âl-i İmrân, 3/102)*

Hayatın zor anlarında, yılmadan, gevşemeden, sabrederek davasına sahip çıkanlara Allah *(celle celâluhu)* sahip çıkar. "Siz Allah'ın dinine sahip çıkarsanız Allah da size sahip çıkar, ayaklarınızı kaydırmaz." *(Muhammed, 47/7)* Allah'a dayanan ve güvenen kaybetmez. Akıbetinden endişe etmeyen, günahtan korkmayan insan, daha baştan kaybetmiştir. Binaenaleyh, her mümin ciddi bir şekilde kendisini kontrolden geçirmelidir. Dünya çok kaygandır; insan bir yere tutunmazsa kaymaması mümkün değil. Onun için gevşemeden sıkı durmak gerekiyor. Çünkü; "Cennet ucuz değil, cehennem de lüzumsuz değildir."

En büyük düşmanımız cehalet ve cehaletin en kötüsü de inkârdır. Bu düşmanı ilimle yeneceğiz. Evet, zulmün ortadan kalkıp, terörün, anarşinin sona ermesi her şeyden önce inandırmakla, yaşatmak için yaşamakla, maddî ve manevî alanda başkalarını kendimize tercih etmekle vatanımız ve milletimiz için ve insanlığın saadeti adına çilelere, ızdıraplara razı olmakla

mümkün olabilir. Vazifemiz, tahripçi değil tamirci olmak ve ortalığı fesada verenlerin faaliyetlerini müspet karşılıklar vererek savmaktır.

Kur'ân hayatın fani, ömrün kısa, mesuliyetimizin büyük olduğunu, sahip olduğumuz her nimetten hesaba çekileceğimizi hatırlatır. "O gün nimetlerden hesaba çekileceksiniz" *(Tekâsür, 102/8)*. İmtihan vesilesi olan makam, servet, ilim, gençlik, ömür, göz, kulak, el, ayak, dil, dudak, kalp, akıl, idrak ve şuur, hayatımızın devamı için sayamayacağımız kadar bol nimetlerdir aynı zamanda... Şayet Allah yolunda kullanılmazsa, büyük hayırlara vesile olacak bu nimetler, korkunç sıkıntılara, tahriplere sebep olacak, imtihan kaybedilecektir.

İnsanlığın dünya ve ahiret dengesini temin eden, maddi manevi değerlerimizi asırlarca omzunda taşıyan şerefli bir millet, dinden elini gevşetince ruhunu kaybetmiş ceset haline geldi. Aklını da koruyamadı; aklını kaybedene dünyayı verseniz kıymetini bilmesi, onu değerlendirmesi mümkün değildir.

Maneviyatsız bir milletin yaşaması ve uzun ömürlü olmasının mümkün olmadığının farkında olan beyin mimarları ve gönül erleri her türlü mahrumiyet ve sıkıntıya rağmen maddi manevi fedakârlıklarıyla, bizi biz yapan değerlerimize hayatlarını adayınca, ölmüş bir millet yeniden can bulmaya ve belini doğrultmaya başladı.

Bir gün ruhlara can olan bir Hak dostu sohbet ediyordu. Zenginlerden bir zat, heyecanlanıp fabrikasının anahtarını getirip önüne koyunca, "Ben fabrikalara değil gönüllere talibim. Bir gönül insanı olarak al bu fabrikayı işlet ve bu milletin hakkını ver. Fakir, garip, yetim, aç, bî-ilaç, kalemi defteri olmayan nesillere sahip çık." demişti. Bu Hak dostunun tavsiyesi neticesinde, milletimizin on binlerce evladı Hz. Ebu Bekirlerin, Abdurrahman bin Avfların yerini alabilme azmiyle dünyanın dört bir tarafına dağıldı. Her yerde bahar kokuları hissedilmeye, karanlıkların yerini ışıklar almaya başladı. Acılar tatlılara, çirkinlikler yerini güzelliklere bırakmaya hazırlanıyor şimdi.

Evet, artık yavaş yavaş sahabe ruhunu bir neslin devralmaya başladığını seziyoruz. Bir gün eğitim gönüllüleri kervanına katılan bir gencimiz, hayır işinde yarışan ağabeylerinin himmetinde bulunur. Herkes coşmuş, hıçkırıklar gırtlakta düğümlenmiş, şoför arabasının anahtarını, esnaf evinin tapusunu, talebe ceketini, hanımlar bilezik ve küpelerini Resûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Efendimiz'e uzatır gibi vermektedir. Bir ara bir ses işitilir: "Verin, zira bu isimler cennetin kapısında sahibi tarafından okunacaktır." deyince, verecek hiçbir şeyi olmayan bu gencimiz ismini yazdırır ama karşısını boş bırakır. Gece ışığı söndürüp yatağına uzanır ve "Ya Rabbi, Sen'den başka kimsenin beni görmediği şu anda, gündüz boş bıraktığım ismimin karşısına gözyaşlarımı koyuyorum, kabul buyur." der, sonra uykuya dalar. Rüyasında Efendimiz *(sallallahu aleyhi ve sellem)* kollarından tutup kaldırır, alnından öper, "Allah *(celle celâluhu)* gözyaşlarını kabul etti, o listeleri de kabul etti. Dişinizi sıkın, sakın gevşemeyin. Allah, davasına sahip çıkanlara sahip çıkacaktır." müjdesini verir.

Allah *(celle celâluhu)*, malıyla, ilmiyle, duasıyla, fedakârlığıyla, çile ve ıstırabıyla, o ana kadar terkedilmiş nesillere sahip çıkan milletin yüzünü güldürüyor.

Her geçen gün dünyada O'nun itibarının arttığını görüp, Rabbimize hamd ediyoruz.

ZİNDE RUHLAR

İnsan, diğer mahlûkata nispeten akıl ve irade sahibi olduğundan kullukla mesul tutulmuştur.

İnsanın hadiseleri en iyi şekilde değerlendirmesi, iradesine bağlıdır. Aynı zamanda onun, kalbî istikameti, kalp ibresinin hep Allah'ın *(celle celâluhu)* rızasına göre ayarlanması, kavlî, fiilî ve hâli gayret içinde olması, ayağının kayıp düşmemesi, daima uyanık ve zinde kalması da iradesini müspet manada kullanmasına bağlıdır.

İnsan nefsiyle baş başa kaldığında iradesinin hakkını vermezse, kendine terettüp eden ilahî sorumluluğu vicdanında duyarak maddi - manevi hizmeti gaye-i hayal haline getirmezse kulluk vazifesi için lazım gelen hassasiyeti dahi layıkıyla gösteremez. Farkına varmadan ruhunda yıkıntılar başlar. İbadet ve taati bir kültür olarak değerlendirir.

İradî olarak canlı ve şuurlu olabilmek, başkalarının uhrevî hayatı adına projeler üretmeye, fikir çilesi çekmeye ve başkalarının maddi - manevi hayata kavuşmasına vesile olmaya bağlıdır.

Özellikle mübarek Ramazan ayı gibi kalplerin, gönüllerin yumuşadığı kutlu günlerde, zamanımızı çok iyi değerlendirip başta dost, akraba ve komşu olmak üzere, herkese tatlı dil ve güler yüzle davranmalıyız. Bu davranışlarda, ihlâs, samimiyet, vefa ve sadakat eksik olmamalıdır. Her insana Allah *(celle celâluhu)* ve Resûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* sevgisi verilmeye çalışılmalıdır. Mübarek Ramazan ayının feyiz ve bereketinden istifade

etme niyetiyle, “Siz kendinize bakın” *(Mâide, 5/105)* İlâhî mesajına kulak vererek, geride bırakılan bir yıllık ömür gözden geçirilmelidir.

“Bana verdiğiniz sözü tutun ki, ben de size karşı ahdimi yerine getireyim, vadettiklerimi vereyim.”*(Bakara, 2/40)* buyuran Hz. Allah *(celle celâluhu)*, kullarıyla mukaddes bir sözleşme yapmıştır. İman, o mukavelenin imzasıdır. Allah *(celle celâluhu)*, verdiği sözü asla bozmaz. Çünkü âciz değildir. Biz sözümüzde vefalı olduğumuz müddetçe, O *(celle celâluhu)* bizi yalnız bırakacak değildir. “Allah, karşılık olarak cenneti verip müminlerden canlarını ve mallarını satın almıştır.” *(Tevbe, 9/111)* Biz, nefis ve malımızı, Allah *(celle celâluhu)* yolunda herhangi bir beklentiye girmeden, menfaate alet yapmadan hizmette, insanlığın hayrına kullandığımız takdirde; Cenab-ı Hak vadettiği cennetle inşallah bizi mükâfatlandıracaktır.

Her bir günahta küfre giden bir yol vardır ve her bir günah, küçük bir yılan ve akrep gibidir. İhmal edilir, istiğfar edilmezse kalbi zehirler. “Hayır! Gerçek şu ki; yapageldikleri kötü işler onların kalplerini paslandırmıştır.”*(Mutaffifîn, 83/14)* hakikatine kulak verip, kalbimizi zehirleyecek ve paslandıracak, İlâhî huzurda bizi mahcup edip perişan edecek, nefis ve şeytanı sevindirecek tutum ve davranışlarımızı ciddi bir şekilde gözden geçirip, Allah’ın *(celle celâluhu)* rahmetine sığınmalıyız.

Başkalarının ebedî kurtuluşu ile ilgilenmeyen insanın, dünyada zinde ve canlı kalması; ahirette de kurtulması oldukça zordur. Buna rağmen, mümin hiçbir zaman Allah’ın *(celle celâluhu)* rahmetinden ümit kesmez. Zira Cenab-ı Hak: “Ey çok günah işleyerek kendi öz canlarına kötülük etmede ileri giden kullarım! Allah’ın rahmetinden ümidinizi kesmeyiniz. Allah dilerse bütün günahları mağfiret eder. Çünkü Gafur ve Rahimdir; çok affedicidir, merhamet ve ihsanı fazladır.” *(Zümer, 39/53)* buyuruyor.

Hz. Ömer *(radıyallahu anh)*: “Allah bir kişiyi cennete koyacağını vadetse, Allah’ın rahmetinden ümit ederim ki o ben olurum. Ve

yine bir kişinin cehenneme gireceğini haber verse Allah'ın azabından korkarım ki o da ben olurum." buyuruyor.

Bir mümin, havf ve reca (korku ve ümit) dengesi içinde hayatını tanzim etmeli; zerre kadar hayrın ve şerrin hesabının Hâkimler Hâkimi Allah'ın *(celle celâluhu)* huzurunda sorulacağını aklından çıkarmamalıdır.

BİR GÜN HESAP VERECEĞİZ

Allah'ın icraatı esbapla iç içe cereyan ettiğinden, insan çoğu zaman sebeplere takılıyor, Müsebbibü'l-esbabı unutuyor ve aldanıyor. Sebeplere riayet esastır; ama O izin vermeden kimsenin nefes bile alamayacağı da unutulmamalıdır.

Bizim için medar-ı iftihar hiç bir şey yok. Öyle ise medar-ı şükran şeylere talip olup şükretmek gerekir. Nimetler şükürle mukabele görmezse İlâhî ikazlar gelebilir. Bu ikazlar nedamet hissi uyarıyorsa faydalıdır. Yoksa korkmak, titremek gerekir.

İnsanın yanlış yapmaması, kalp ve akıl istikametini koruması, fert, aile ve sosyal güvenliğin temini için İslâm'ın büyük nispette ahirete bakan temel prensiplerini, inanarak şuurlu bir şekilde hayata tatbik etmesine bağlıdır.

İman erkânına, bilhassa ahirete ve haşre inanmayanların istikamet üzere yaşamaları mümkün değildir.

Her an, her yerde, her şey Allah'ın kontrolü altındadır. Her şeyin hesabının sorulacağı ahiret hayatına imandan mahrum bulunan toplumların, muvakkaten dünya lezzetlerinden, nimetlerinden istifade etmeleri mümkünse de, kalben ve ruhen mutlu ve huzurlu olmaları mümkün değildir.

Gençliği serkeşlikten, yakıp yıkmaktan, zalimi, zulümden; mazlumu, ezilip çiğnenmekten; musibetzedeyi sıkıntıdan Allah'a ve ahirete olan inancı, hesap endişesi, cehennem korkusu ve cennet ümidi kurtaracaktır.

Allah'a hesap verme korkusuyla hayatını tanzim eden, sırat-ı müstakim üzere olanların öte dünyada korku ve üzüntülerden emin olacakları ve cennetle mükâfatlandırılacakları müjdelenmektedir.

Kaynağı iman olan güzel ahlâktan mahrum kalan insanlar ve milletler, yarınlarına emin adımlarla yürüyemeyeceği gibi, gelecek nesillerine de mutlu yarınlar emanet edemeyeceklerdir.

Huzur ve saadet dolu bir dünya bekleyenler, gençliğin kafasını ilimle, kalbini iman ve ahlâkla donatmalıdırlar.

Kaybettiğimiz maddî-manevi dinamiklerimizi, değerlerimizi, kimliğimizi yeniden kazanmanın dert ve çilesini çekmek, ıstırabını yaşamak, büyük fedakârlıkta bulunarak en ağır şartlara rağmen, tamamen ahiret yörüngeli hizmet vermek, millete ve insanımıza şefkatle kucak açmak, onun dertlerine, sıkıntılarına ortak olmak, samimiyetin en büyük vesikasıdır.

Bir asra yakın ömrünü yüce ve kutsi bir davaya adayan ve insanları dünya ve ahiret mutluluğunun kaynağı olan Kur'ân'a ve İslâm'a davet eden Bediüzzaman hazretleri: "İçtimai hayatı saadet ve huzura sevk eden muhabbettir, sevmektir." diyor. O, millet fertlerini sevgiye, muhabbete, kardeşliğe çağırıyor.

Birinci ve ikinci cihan harpleri insanlığa çok pahalıya mal olmuştur. Harp malülleri, yetim kalmış boynu bükük yavrular, sakat kalan kolsuz, bacaksız mağdurlar, haysiyetini şerefini kaybetmiş dul kadınlar ve hayatını kaybetmiş nice yiğitler...

Tarihin bu acı tablolarının tekerrür etmemesi, düşmanlığın öldürülüp muhabbetin diriltilmesine bağlıdır. Bu da diyalog ve meşveretle, yani "Medenilere galebe ikna iledir." prensibiyle olacaktır.

İnsanlığın bekası, saadet ve huzuru adına gayret ve çalışma azmi ölmüş; çile, ıstırap ve gerilim yok olmuş ise, herkesin kendini çok iyi sorgulaması ve gözden geçirmesi gerekir. Herkes üzerine düşeni yapmaz, Allah'ın rızasını esas almaz ise, dünya öyle bir kaosa sürüklenir ki, (Allah göstermesin) bunun yanında

cihan harpleri bile çok küçük kalır. O gün ancak, zulümden uzak duran, düşmanlarına bile adil davranan, akıl ve mantığını hislerinin önünde tutan, kendi rahatını milleti ve insanlık adına feda eden hasbiler, fedakârlar ayakta kalabilir.

Dünyanın geleceği, insanlığın saadeti adına biraz sıkıntı çekilmez, çok iyi plan-proje geliştirilmez, vukuu muhtemel anarşi ve karışıklıklara karşı muvazeneli olunmaz ve bu dengeyi sağlayacak samimi, hasbi kahramanlar yetiştirilmez ise, gelecek nesillerin rahatı şöyle dursun belki yaşama haklarını dahi kaybedeceklerdir.

İslâmiyet'i temsil iddiasında olanlar, Hakk'ın hatırı için büyük fedakârlıklara katlanarak, tatlı dil, güler yüz, şefkat ve merhametle nesli kucaklamalıdırlar.

Dünya ne kadar cazip olursa olsun, yüzümüze gülerse gülsün, ahiret hayatı esas olmalıdır. Allah'ın inayetine güvenerek sebeplerde kusur etmeden yürümeli, yaptığımız, yapacağımız her şeyi, her işi O'nun rızası için yapmalı ve O'na mâl etmeliyiz.

İnsan kazandığını kaybetmeme gayreti içinde olmalı, yarın pişman olacağı bir şeyi katiyen yapmamalı, öfke ile kalkıp zararla oturma durumuna düşmemelidir.

İnanç ve imanın gereği olarak, insanın yaratılış gayesi dünya olmadığına, Allah'ı ve Resûlullah'ı tanımak ve tanıtmak, rızasını kazanmak esas olduğuna göre, insanın kalben dünya adına her şeyi terk ederek gitme mecburiyetinde olduğu ahiret hayatına hazırlanması ve gideceği yeri çok iyi tanıması zaruridir.

KARDEŞLİK RUHU

Allah *(celle celâluhu)* hakîmdir. Her şeyi hikmetle yapar ve yaratır. Abes ve lüzumsuz hiçbir iş yapmaz. Allah'ın kâinattaki tasarrufunun inceliklerini görmek, onları okumak için bir rehber, bir muallim gerekir. Rabbimiz, bu hakikatleri bizlere anlatma adına Peygamberler içinde bizim hissemize İnsanlığın İftihar Tablosu Hz. Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Efendimiz'i ayırmış ve bizi O'na ümmet eylemiştir. Bu paye ne büyük bir şeref, ne büyük bir lütuftur.

Dünya kadar servetimiz olsa ve onu tasadduk etsek, Allah'ın lütfettiği bu nimeti satın alamazdık. Bu şerefe mazhariyetin yanında, öyle de bir vebal ve sorumluluk yüklenmişiz ki, sorumluluğun tahammülünden dağlar korkmuş ve çekinmiştir.

Belli bir makam ve rütbe sahiplerine sorumluluk ve mesuliyet yüklenir. Cenab-ı Hak, kâinatın en şerefli varlığı olarak insanı yaratmışsa, akıl, irade ve şuurla donatmışsa, elbette emanet ettiği her şeyin hesabını soracaktır. İnsana düşen vazife ise, hayatına çeki düzen vermek ve hesap gününe ciddi bir şekilde hazırlanmaktır.

Her şeyden evvel, nerede ve ne zaman kapımızı çalacağı belli olmayan ölüm gelmeden önce, imanımızı muhafaza etmek için, hayatımızın bütün ünitelerini Rabbimizin emir ve yasaklarına göre düzenlememiz, Efendimiz Hz. Muhammed'in *(sallallahu aleyhi ve sellem)* nurefşan mübarek beyanlarına sımsıkı tutunmamız gerekir.

Mümin, Allah'ı hatırlatacak güzelliklerle mücehhez hâle gelip, örnek ve numune bir insan olmalı, insanların vicdanlarını, duygu ve düşüncelerini Allah'a yönlendirmeli, sırtında taşıdığı o ağır vebal ve mesuliyetin hakkını vermeye çalışmalıdır. Yoksa kendilerine Allah'ın servet verdiği kişiler, ilim sahibi insanlar, güzel konuşanlar, güzel yazanlar ve güzel okuyanlar, bunları Allah için değil de çıkarları adına kullanırlarsa, topluma ve insanlığa faydalı olacakları yerde zarar verirler.

Aynı şekilde mümin, kimi sevecek, kime şefkat ve merhamet gösterecek, neyi hasım ve düşman bilecek... Bütün bunlar bir ahlâk halinde kalpte, aile ve toplumda yerleştirilmezse, nice insanların hukukuna tecavüz edilmiş, canlar yakılmış ve zulüm irtikâp edilmiş olacaktır.

Ümmet-i Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)* olma şerefine ermişlerin vasıfları; imandan, salih amelden sonra müfsitlere, tahripçilere, yakıp yıkanlara karşı; ıslahçı, tamirci olmaktır. Hiçbir beklentiye girmeden kardeşlerini nefsine tercih etmektir. Laf getirip götüren, eksik kusur arayan, gıybet eden insan olmamalı, aksine arızalı fertleri, aileleri, toplumu tamir eden kırgın, dargın olanların aralarını bulan, topyekûn insanlığın saadet ve huzuru adına sıkıntı ve ızdıraplara katlanan bir gönül eri olmalıdır.

Kalplerde ittifak yoksa, hiçbir işin hayır ve bereketi olmaz. Hizmetin ön şartı kalplerin vahdetidir, kalp ittifakıdır. Kişi, bu vahdeti temin etmek için gerektiğinde her türlü fedakârlığı yapabilmelidir. Halit bin Velid *(radıyallahu anh)* gibi komutanlığı bırakıp er olmayı kabul etmelidir. Bizim en şerefli vasfımız, üzüm olmaktan öte üzümlere çubuk olmaktır. Kardeşlerimizin her türlü güzelliği, meziyeti ve başarısını kendimizin gibi görebilmektedir. Onları kıskanmamalıyız, bilakis onlarla iftihar etmeliyiz.

Ne küselim ne de darılalım. Biz kendimize bakalım. Bu dünya darılma dünyası değil, dayanma ve hizmet etme yeridir. Küfür ve dalalet bataklığından bir insanı kurtarmak için seneler veriyoruz. İhtida eden bir insan karşısında kurtuldu diye ne kadar

çok seviniyoruz. Ehl-i imanın kusurlarını görünce de, İslâm'a dokunan bir arıza değilse, şahsi günahlarından dolayı onları rencide edip üzmemeliyiz. Bir insanı kaybetmeme adına sonuna kadar fedakârlık yapıp sabretmeli, gönüllerin en güzel ilacı duayı ihmal etmemeliyiz.

Efendiler Efendisi'nin *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ümmeti olarak sorumluluğumuzun idraki içinde hakkıyla vazifelerimizi yapmaya çalışmalıyız. Yolumuzun acz, fakr, şefkat, şükür ve tefekkür olduğunu, sevginin yeşerdiği her yerde ümide, güvene yolculuğun başladığını unutmamalıyız.

KONUMUN HAKKINI VERME

Varlık âleminin en güzeli ve en şereflisi insandır. İnsan bu şeref ve güzelliğinin kıymetini çoğu zaman bilememekte ve ekseriyet itibariyle istismar ederek sefalete, zillete mahkûm hale gelmektedir.

Arzın halifesi, meleklerin secdesine kıble haline getirilen insanın kıymeti ölçüsünde sorumlulukları ve kâinatı kucaklayan vazifeleri vardır.

Yeryüzünün halifesi unvanı ile şereflendirilen insanın, bulunduğu konumun hakkını vermesi gerekmektedir. Zira; hiçbir varlık yoktur ki, kendine ait vazifenin hakkını vermiş olmasın. Arı bal petekleri ile çubuk üzüm salkımlarıyla, kokusuz, renksiz toprak binlerce ürünleriyle sofralarımızı süslemektedir. Bütün bunlar, bize bizden daha şefkatli, merhametli bir ele işaret etmektedir.

İnsan öyle kabiliyetlerle donatılmıştır ki, o kabiliyetleri hayır ve faziletli işlerde kullandığı takdirde, melekleri geride bırakmış, istismar edip, şerre alet yaptığı zaman da, tahribiyle, zulmüyle, yeryüzünü fesada vermesiyle, vahşilerden daha büyük bir vahşet sergilemiştir.

Hâlbuki insanın bu kabiliyetlerini şerde değil hayırda kullanması, tahrikçi değil, tamirci olması, hayır ve güzellikleri temsil etmesi, bu müspet hareketiyle, meleklerden üstün bir varlık olduğunu fiilen ispat etmesi gerekmektedir. Bunun için, kendini yönlendirecek bir rehberliğe her zaman ihtiyaç duy-

muştur. Cenab-ı Hak kullarının bu ihtiyacını gidermek için, ilk atamız Hz. Adem'den başlayarak İnsanlığın İftihar Vesilesi Hz. Muhammed'e *(sallallahu aleyhi ve sellem)* kadar peygamberlik müessesini devam ettirmiştir. Bu peygamberler çok ağır şartlar altında hakkıyla vazifelerini yapmışlar, hususiyle Aleyhisselatü vesselam Efendimiz, insanlığın saadeti adına hayatını adamıştır. O kadar adamış ki, Cenab-ı Hak: "Habibim sözlerin en güzeli Kur'ân-ı Azimüşşanı dinlemiyorlar diye neredeyse kendini helak edeceksin."*(Kehf, 18/6)* buyurmuştur.

İman ve ubudiyet gibi, gayet lezzetli ve huzur kaynağı bir vazifeyle mükellef kılınan yeryüzünün sultanı, mahlukâtın en şereflisi ve paha biçilmez madalyalarla taltif edilen insan, tembellik edip bu ulvi ve şerefli vazifeye karşı nazlanmakta ve ebedî saadetten ve huzurdan mahrum kalmaktadır.

Bununla beraber imanın ve ubudiyetin gereği olan salih amellerde bulunmak, Hakk'a hizmet yolunda koşmak, engelleri aşmak, deryaları geçmek insanın aslî vazifesi iken, maddi manevi engellere takılmakta, gençliğini, ömrünü, ahiretini, beş on senelik dünya için berbat etmektedir. Evet, gençlik gidecek, ömür bitecektir. Gençlik ve ömür, Allah yolunda meşru ve helal dairede değerlendirilmez ise, hem dünyada, hem kabirde, hem ahirette telafisi mümkün olmayan belalar, elemlerle seni karşı karşıya getirecek, o zaman ise eyvahlar, pişmanlıklar bir işe yaramayacaktır. Öyleyse, fırsatlar elde iken, zehirli bir bal hükmünde olan haram lezzetlerle, gençlik ve ömür çürütülmemeli, kalp balansının ayarını, onu anne karnında saat gibi kuran, çalıştıran Allah'ın rızasını tahsil etme hedefine göre ayarlamalı, şu kısa ve fani hayatı, ebedî hale getirmelidir.

İnsan, sahip olduğu maddi manevi her şeyini, inandığı, doğru ve hak bildiği davası adına kullanmalı ki; fani ömrünü, bakî ve meyvedar hale getirsin. Böylece âdetler ibadete, gaflet tefekküre, günahlar sevaba dönüşsün ve insan henüz dünyada iken cennetin sinyallerini basiretiyle görme imkânına sahip olsun. Evet, o gözünü dünyaya kapayıp ahirete açtığı an, kendisine hiçbir fay-

dası olmayacak fani ve geçici lezzetlere takılıp kalmamalı, Allah ve Resûlullah sevgisiyle gönlünü doldurmalı, ruhunu doyurmalıdır ki, Allah huzuruna müflis olarak gidip dilenci durumuna düşmesin.

Fırsat elde iken sahip olduğun imkânları en iyi şekilde değerlendirmek, engelleri aşmak, başkalarını değil kendi nefsini teftişten geçirmek, sana yakışan en güzel tavır olacaktır.

KULLUKTA ŞUUR DERİNLİĞİ

İnsan ve cinlerin yaratılış gayesi Allah'ı tanımak, O'na kullukta bulunmaktır.

Halıkımızı, Rabbimizi, yani Allah'ı bize tanıtan, tarif ve ilan eden üç küllî muarrif var.

1- Kitabullah: Allah'ın kudret ve iradesiyle yarattığı, gözümüzle bir kısmını gördüğümüz kâinat kitabı.

2- Kelamullah: Allah'ın "kelam" sıfatının tecellisi olan Kur'ân-ı Azimüşşan.

3- Abdullah: Allah'ın her iki kitabı anlamaya müsait kabiliyette yarattığı insan.

Kul deyince, kulluğu zirvede temsil eden İnsanlığın İftihar Tablosu akla gelmektedir. O, öyle kul ki; kâinatın yaratılış sebebi, dünya ve ahiret saadetinin mutluluk kaynağıdır. Kur'ân-ı Kerim O'na nazil olmuştur. Satır satır kâinatı Kur'ân'da okuyan, anlayan ve anlatan O'dur.

O, öyle bir kul ki; yeryüzü O'nun kutsi bir mescidi, Mekke-i Mükerreme mihrabı, Medine-i Münevvere minberidir. Kendisine iman eden mü'minlerin en son ve en âli imamı ve bütün insanlığın da hatibidir.

O, öyle bir insan ki, kâinat O'nun varlığı ve yorumuyla değer kazanırken, insan da O'na intisapla değer kazanır. Zira akıl ve iradesi olmayan bir insan, ne kâinatı ne de onun tefsiri olan Kur'ân'ı okuma ve anlama kudretine sahip olacaktır.

Allah, insanı öyle kabiliyet, öyle latifeler ve uzuvlarla donatmıştır ki, bunlar vasıtasıyla o kâinat kitabını ve onu şerh edip tefsir eden, sırlarını açıklayıp anlatan Kur'ân-ı Azimüşşan'ı anlayabilmektedir. Cenab-ı Hak, yarattığı ve teşhir ettiği bu kâinat sarayında acip ve garip sanatlarını tanıtacak, dellâllık yapacak bir memuru tayin edecek ve etmiştir. Bu şerefli vazife ile tavzif edilen İnsanlığın İftihar Tablosu Hz. Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, "Lâ ilâhe illâllah" deyip, Allah'ın teklifini ilan edip davasını insanlara tebliğ etmiştir.

Kâinat ve insanın yaratılışındaki ahenge dikkat çekerek, "Eğer Allah'tan başka (hâşâ) ilah olsaydı kâinat fesada uğrardı."*(Enbiyâ, 21/22)* mesajıyla Allah'ın varlığını ve birliğini ilan etmiştir.

Küre-i arz gibi rızık ambarını, rakamlarla açıklanması mümkün olmayan sonsuz nimetler denizini hatırlatarak; Rahman suresinde 33 yerde bu nimetlerini sayıp: "Hangisini yalanlayabilirsiniz?" buyurmaktadır ve İnfitar suresinde "Ey insan, ikramı sonsuz Rabbine karşı seni nankörlüğe sevk eden nedir?" *(İnfitâr, 82/6)* sorularıyla dikkatleri celbedip, bizleri düşünmeye ve tefekküre sevk etmektedir.

İnsana emanet edilen cevherlerin, değerlerin suistimal edilmesi, haramlara, günahlara dalarak kötü yerlerde kullanılmaması gerektiğini hatırlatarak o saadet minberinden vahiyle müeyyed saadet düsturlarını anlatıyor. Niçin yaratıldığımızı, vazifemizin ne olduğunu, nereye gideceğimizi, mesuliyetimizi ve Allah'ın nâmütenahi nimetlerine karşı minnet ve şükran duygusunu bizlere O öğretiyor.

Basiretimizi, Allah'a imanla açarak, zulmetlerin nura inkılab ettiğini, O'nun rehberliği ile görüyor, eşyanın hakikatini doğru olarak okumasını O'ndan öğreniyoruz. Ortaya koyduğu yorumlar sayesinde kâinat ve bütün varlıklar mana ve muhteva yüklü okunaklı bir kitap, zerreden küreye, mikroâlemden makro âleme her şeyin, hal diliyle Allah'ı anlatan birer bülbül kesildiğini bize yine O öğretiyor.

Rububiyet ve ubudiyetteki sınırı, kul ve ma'bud münasebetini, yani kulluk vazifemizi İnsanlığın İftihar Tablosu'ndan öğreniyoruz.

Yine O'nun teşrifiyle kilitli gibi görünen ötelerin kapıları açıldı. Göklerin gözü yaşlarla doldu. Sağnak sağnak gelen İlâhî rahmetle, kuruyan sinelerimiz hayat buldu. Vicdanlarımız huzurla doldu.

Sinesi küfür ve dalaletin verdiği ızdırapla daralan insanlığa, Kur'ân hakikatleriyle ebedî saadet müjdelerini getirdi.

O, kâinatın yaratılış vesilesi olmasına rağmen, Allah'ın azameti karşısında kulluk şuuruyla hareket ederek, kibir ve gururdan uzak durdu, tevazu ve mahviyeti temsil etti. İbadet ve dualarını, Cenab-ı Hakk'ın rahmetinin celbine vesile yaparak, insanlığın kurtuluşu adına bir ömür boyu hep ağladı ve inledi.

Bir insan için Allah'a kul olmaktan daha şerefli bir şey olamaz. Çünkü bu emir Rabbimizden gelmektedir. Bakara suresinde; "Ey insanlar! Sizi ve sizden evvelkileri yaratan Rabbinize ibadet ediniz ki, takva mertebesine vasıl olasınız. Ve yine Rabbinize ibadet ediniz ki; arzı size döşek, semayı binanıza dam yapmış ve semadan suları indirmiş ki, sizlere ikram etmek üzere yerden meyve vs. gıdaları çıkarsın. Öyle ise, Allah'a misil ve şerik yapmayınız. Bilirsiniz ki, Allah'tan başka ma'bud ve halıkınız yoktur."*(Bakara, 2/21-22)* buyurulmaktadır.

Allah'ın emirlerini yapmaktan ve nehiylerinden sakınmaktan ibaret olan ibadet, itikâdî ve imanî hükümleri besleyen bir gıdadır. İbadet, insanların dünya ve ahiret saadetlerine vesile olduğu kadar, dünya ve ahiret işlerini tanzime de sebeptir.

Ayrıca sabah namazı, kâinat ve insanın ilk yaratılışını, öğle namazı bahar mevsimi ve gençliğimizi, ikindi namazı sonbahar mevsimine insanın ihtiyarlığını, akşam namazı insanın ölümü ve kıyametin kopma vaktini, yatsı ise bizden sonraki gelecek nesillerin ve varlıkların öleceğini ve ikinci sabah namazı ise; öldükten sonra dirilmeyi hatırlatıp, Hâkimler Hâkimi Allah huzurunda

sahip olduğumuz herşeyin hesabının sorulacağı o günü bize bildirmektedir.

İbadetin ruhu, ihlâstır. İhlâs; yapılan ibadetin yalnız emredildiği için yapılmasıdır. Neticesi ise rıza-i ilahidir. Müminlerin işlerinde, ibadetlerinde, dualarında birbirlerine dayanarak, güvenerek yaptıkları vazifelerde büyük bir sır ve bereket vardır. Müminler, şahsî ibadetlerinden kazandıklarından daha fazlasını cemaatten kazanırlar. Her mü'min diğer kardeşlerinin gıyabında duacı ve şefaatçi olur. Fatiha-i şerifede "Allah'ım sadece sana kulluk yapar, senden yardım dileriz." derken bütün inanmış müminler kastedilmiş olur.

Peygamber Efendimiz'in *(sallallahu aleyhi ve sellem)* geçmiş ve gelecek bütün günahların affedildiği (Yani Cenab-ı Hakk, O'nu günah ortamından koruyup, muhafaza ettiği) halde, O ayakları şişinceye, seccadeyi gözyaşları ıslatıncaya kadar Allah'a ibadet etmiş ve bütün ümmetine bu davranışı ile hüsn-ü misal (güzel örnek) olmuştur. Hatta, bir defasında zevcesi Hz. Âişe validemiz, "Bu kadar çok değil mi Ya Resûlallah?" deyince, "Ya Âişe, şükreden bir kul olmayayım mı?"[6] buyurmuşlardır.

Evet, kâinat ve insan hakkında en doğru ve son sözü O söylüyor.

İmanımızın gereği olan emir ve yasaklar doğrultusunda hayatımızı tanzim etmekten, Allah'a ve Resûlüne itaat etme şuurundan mahrum isek, O'nun ifadesiyle, "Yerin altı üstünden daha hayırlıdır." Onun içindir ki sevap cihetiyle yaşamalı, günah cihetiyle nefsimizin şerrinden Allah'ın rahmetine sığınmalıyız.

6 Buharî, teheccüd 6; Müslim, sıfatu'l-münafıkîn 79-81

MUTLULUK UFKU

Hayat bir devr-i daimden ibarettir. Her canlı doğar, yaşar ve ölür. Hiçbir varlık kendi iradesi ile bu dünyaya gelmemiş, Allah-u Tealâ tarafından gönderilmiştir. Bir düzen içinde hareket eden kâinat, tesadüflere yer verilmesi mümkün olmayacak kadar hikmetlerle, sırlarla doludur. Bu sırları ve hikmetleri, akıl ve irade sahibi insanlar -Allah'ın inayeti ile- çözecek, anlayacak ve başkalarına anlatacaktır. Ne var ki; akıl ve irade, bu gerçekleri, hakikatleri anlayıp, korumaya yeterli olmadığından, mutlaka bir rehbere ihtiyaç vardır. İşte bu ihtiyacı giderecek, kâinatın ve insanın yaratılış sırlarını çözerek, dünya mektebinin talebeleri olan insanlara anlatacak bir Peygambere ve kanunlara ihtiyaç duyulduğundan, âlemlerin Rabbi Allah *(celle celâluhu)*, Hz. Adem'le *(aleyhisselâm)* başlayan Peygamberlik zincirinin son halkası olarak İnsanlığın İftihar Tablosu Hz. Muhammed'i *(sallallahu aleyhi ve sellem)* göndermiştir.

Bütün Peygamberler kendi kavim ve kabilelerine rehberlik yapmışlardır. Sonsuz Nur vasfına tam layık bir rehber-i küll olan Efendimiz *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ise, cihan şümul bir Peygamber olarak gönderilmiştir. Davasını, dünyevî hiçbir şeye alet etmeden bizzat temsil etmiş, Allah'ın yardımı, sabır ve metanetle ortaya koyduğu gayrete yâr olunca gönüller ve ruhlar O'nun davasını en kısa zamanda benimseyip, sevmiştir. Milyonların asırlardan beri süregelen O'nun sevgi, şefkat, emniyet ve güven iklimine akın akın koşması bugün de artarak devam etmektedir ve edecektir.

O *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, beşir ve nezirdir. Müjdeleyen ve ikaz eden çok şefkatli, çok merhametli bir Peygamberdir. O'nun hak-

kında Kur'ân-ı Mucizü'l Beyan: "Ey şanlı Peygamber! Biz seni insanlar hakkında şahit, müjdeci, uyarıcı, Allah'ın izniyle O'nun yoluna davet eden bir Peygamber ve aydınlatan bir lamba olarak gönderdik. Sen müminlere Allah'tan büyük bir lütfa mazhar olacaklarını müjdele!" *(Ahzab, 45-47)* buyuruyor.

Yine Kur'ân-ı Azimüşşan: "İşte bunun içindir ki ey Resûlüm, biz seni bütün insanlar için sırf bir rahmet vesilesi olman için gönderdik."*(Enbiya, 107)* buyurmaktadır. Efendimiz'in *(sallallahu aleyhi ve sellem)* dünyayı şereflendirmeleri ile beşerin karanlık ufku aydınlanmış, insanlık kaybettiği saadet kapısının anahtarını O'nunla bulmuştur.

Allah'ın *(celle celâluhu)*, en üstün meziyetlerle yarattığı, yeryüzünün halifesi olan insanın, kendi seviyesinin çok altında bulunan fani şeylere tapma zilletine düştüğü o günlerde, Efendimiz *(sallallahu aleyhi ve sellem)* bir güneş gibi imdadına yetişmiştir. O *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, gönüllerde îlây-ı kelimetullah şevki uyarmak, Hâkim-i Mutlak olan Allah'ı sevdirmek ve tanıtmakla işe başlamış, fani şeylere tapmanın, onları ilah edinmenin kendilerine hiçbir fayda temin etmeyeceğini anlatmış, tevhid ruhunu gönüllerde mayalamıştır. Bu tevhid nuru bugün de devam etmektedir ve kıyamete kadar da devam edecektir.

Bu uğurda Aleyhisselatü Vesselam Efendimiz, büyük engellerle karşılaşmış, tahammülfersa sıkıntılar çekmiş; asla inandığı, hak bildiği davasından vazgeçmemiştir. Kadın-erkek bütün insanlara şahsiyet kazandırmış, kız çocuklarını diri diri gömerek işlenen o korkunç cinayetlere engel olmuş, masum çocukların ölümden kurtulmalarına sebep olmuştur. Cahiliye devrinde kadın, alınan satılan, hiçbir değeri olmayan itilip kakılan, hakaret gören bir varlıktır. Efendimiz *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ona en büyük mertebeyi kazandırmış, "Cennet anaların ayakları altındadır."[7] buyurarak evlat, kral ve padişah da olsa anne karşısında onları küçültmüş ve annenin elini öptürmüştür. Onun içindir ki;

7 Kudâi, Müsnedü'ş-Şihâb, 1/102

hanımefendiler O'nun *(sallallahu aleyhi ve sellem)* davasına, mesajına dört elle sahip çıkmalıdırlar.

Kan davası, içki, kumar, zina, faiz vs. gibi insanlığın huzurunu alt üst eden, yuvaların yıkılmasına, bir sürü yetim ve dulun perişan olmalarına sebebiyet veren bu türlü sıkıntılardan insanlığı men etmiş ve kurtarmıştır.

"Biz seni sadece müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik." *(Furkan, 56)* takdirine hak kazanmıştır. Kâinatın varlık sebebi Efendimiz'in *(sallallahu aleyhi ve sellem)* davetine dört elle sarılmak suretiyle, ikazlarına kulak verip, uyardığı, haramlardan da yılandan çıyandan kaçar gibi kaçarak, dünya ve ahiret mutluluğunu kazanma işi bize düşmektedir.

TEMSİL VE TEBLİĞDE SORUMLULUK

Dünyada ve ahirette insan için huzur ve güvenin kaynağı; kâinatı yaratan, idare eden, her şey kudret elinde bulunan Allah'a imandadır. Son ilâhî mesaj Kur'ân'ın öğrettiği ahlâka göre hayatını tanzim eden, ruhunu tezyin eden, aklıyla kâinattaki sırları çözmeye ve anlamaya çalışan insan, mesuliyet duygusu ile hareket ettiği, maddi manevi bütün imkânlarını, enerjisini, mukaddes değerlerini korumada harcadığı; insanlık hizmetine koştuğu, gönüllüler kervanına katıldığı nispette engelleri aşacak, gaye ve hedefi olan Allah'ın rızasına yürüyecektir.

Bir mümin için Kur'ân ruhundan mahrum kalmanın neticesi zillettir, sefalettir. Bugün âlem-i İslâm'ın böylesine zillet ve sefalete düşmesi, maddi manevi hukukunun gasp edilmesi, mukaddes değerlerinin çiğnenmesi, sinemize saplanmış bir hançer gibi bizi rahatsız etmelidir.

Uzun zamandan beri İslâmî gerçekleri İlâhî maksada uygun anlayamadığımız, yanlış yorumladığımız, kıymetini bilemediğimiz, hürmette kusur ettiğimizden dolayı, zillet ve sefalete düşmüş, maddi manevi değerlerimizi kaybetmiş ve ayaklar altında ezilmeye mahkum olmuşuz.

Gerçek manada müminin en büyük hedefi, Allah'ın rızası olmalıdır. Müminin Allah'ın rıza ufkunu yakalaması, imanının gereğini ihlâs ve samimiyetle yerine getirmesine bağlıdır. Hususiyle; inancını hiçbir şeye alet etmeden, vefa ve sadakatle, İslâm'a

yakışır vakar ve ciddiyetle, gurur ve kibirden uzak bir şekilde davasını tebliğ ve temsil etmelidir.

Mümin, Allah'ı *(celle celâluhu)* Resûllulah'ı *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, ahireti hatırlatacak güzelliklerle hayatını tanzim etmeye çalışmalı ve hakkında iddia edilen gerici, yobaz, terörist gibi isnatları fiilen yalanlamalıdır. "Mümin terörist değildir, terörist de Müslüman değildir." gerçeğini ahlâk-ı âliye-yi İslâmiyeyi yaşayarak göstermelidir.

Bu mevzuda en güzel örnek, İnsanlığın İftihar Tablosu Hz. Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ve O'nun rahle-i tedrisinden geçmiş şerefli sahabe efendilerimizdir.

Allah Resûlü'nün *(sallallahu aleyhi ve sellem)* amcası, süt kardeşi, İslâm'ın yüzünün akı, Allah'ın arslanı Hz. Hamza'yı *(radıyallahu anh)* şehit eden Vahşi'ye karşı Peygamber Efendimiz'in *(sallallahu aleyhi ve sellem)* davranış biçimi ve Taif'e gittiğinde başını gözünü yaran, kanlar içinde bırakanlara, beddua bile etmemesi, ahiretlerinin kurtulması adına cennette Vahşi ile Hz. Hamza'yı nasıl kardeş yapacağının plan ve projesini yapması, bu engin sinenin Allah'ın inayeti ile muvaffak olmasını netice vermiştir.

Bu davranış biçimi günümüzde bizlere karşı kötülük yapanlara nasıl davranmamız gerektiği hususunda örnek ve numune olmuştur.

Küfür ve dalalet içinde bocalayan kullarının kalbine iman koymaktan, İslâm'ı sevdirmekten Allah *(celle celâluhu)* âciz değildir. Bir anda bütün insanlara hidayet edebilir ve nurunu gönüllere yerleştirebilir; ama şu dünya mektebinde bizim vazife yapıp yapmadığımızın ve bu hakikatlerin gerçekleşmesi mevzuunda, bize yüklenen mesuliyeti ne ölçüde yerine getirip getirmediğimizin ortaya çıkması için, bu vazifeyi bize tevdi etmiştir.

Bizler ise bu mevzuda gece gündüz istirahatlarımızı terk edip, başkalarının kurtulması adına ne kadar sancı, ıstırap ve çile çek-

tiğimize, ne ölçüde gayret ve fedakârlık gösterdiğimize bakmalı ve kendimizi gözden geçirmeliyiz.

İşte bu noktada; vebalimiz, mesuliyetimiz oldukça büyüktür. Allah'ın verdiği fırsatları en iyi şekilde değerlendirerek, zamanımızı, gençlik ve ömrümüzü israf etmeden, gece gündüz seferber olmak, liyakati olan muhtaç gönüllere, hak ve doğru bildiğimiz iman ve Kur'ân hakikatlerini en iyi şekilde temsil ederek tebliğde bulunmalıyız. Böylece yaratılışımızın gayesini yerine getirmiş ve mesuliyetten kurtulmuş oluruz.

MAĞDURLAR VE HASBÎLER

Dünya, bir imtihan salonudur. Akıl ve irade sahibi her insan, bu imtihanı geçmek mecburiyetindedir. Sorular bilinmez, cevaplar öğrenilmez ise başarmak, kazanmak kolay olmayacaktır.

Zira imtihan salonu olan dünya, patlaması muhtemel bir yanardağ gibi içten içe kaynıyor, kuvvetli zayıfı eziyor, zalim keyfine, rahatına bakarken, mazlum hayatın ağır şartları altında ızdırap ve sıkıntı içinde kıvranıyor.

Nice menfaat şebekeleri, modern şakiler, hak hukuk dinlemeyip insanların hakkını çiğnemekte, insanî değerler alt üst edilmekte, dinî değerlerimiz alay konusu yapılmaktadır. Allah korkusu, fazilet hissi kalmamış, ahiret endişesi unutulmuş, dolayısıyla; şefkat ve merhamet duygusu ölmüştür. İnsanî duygular çoktan erozyona uğramış, inanma, düşünme, ilim ve irfan yoluyla neslimize hizmet vermek ayıplanır olmuştur.

Bir takım insanlar, serâzât yaşamalarına ve menfaatlerine engel olunur endişesiyle, kendi savundukları insan haklarına, hür düşünceye ve demokrasiye isyan eder hale gelmişlerdir.

Milletin birbiriyle hiçbir derdi yokken, bu zavallılar habbeyi kubbe yaparak ortalığı fesada, yangına vermekte ve bulanık suda balık avlamaya çalışmaktadırlar.

Asırlar var ki, maddi manevi dinamiklerimizi yıkmak, yakmak ve yok etmek için, yolumuza her türlü tuzaklar kurulmuş, kalb ve ruh dünyamıza dinamitler atılmıştır.

Bu tahribat ve yangının neticesi olarak insanımız kimliğini kaybetmiş, ilim, iman ve ahlâktan mahrum kalmıştır.

Bu mahrumiyet, neslimizi arzularının esiri, şehvet ve şöhretin kölesi haline getirmiştir. Haya duygusu hayal olmuş, sevgi ve muhabbetin yerini kin ve nefret almıştır. Büyükler, hususiyle anne babalar hürmet ve saygıdan mahrum kalmış, küçükler bilhassa çocuklar şefkat ve sevgiye susamışlardır. Mal, can ve namus emniyeti tehlikeye girmiş, aile ve toplum ahlâkî erozyona zorlanmış, güven ve itimat sarsılmıştır.

Hasbi ve fedakâr ruhlar yıllar değil, asırlardır yapılan ve hâlâ devam eden bu korkunç tahribatı zor ve ağır da olsa, tamir edecektir.

Atıldıkları kuyuda ölümünü bekleyenlerin kurtulmaları için hasbiler ve fedakârların kendilerini feda etme pahasına üst üste merdiven basamağı oluşturup, hayattan ümidini kesen bu insanların imdadına yetişmeleri gibi; sefalete atılmış, küfür ve dalalet kuyusuna hapsedilmiş, atıldığı yerin çıkışının dışında kurtuluş arayan, medet bekleyen ve çırpındıkça daha çok batan milletimizin ve insanlığın kurtulması, ancak; kaybettikleri değerlerini yeniden elde etmeleri ve değerleri temsil edenlerin, kendilerini riske atmadaki fedakârlıklarıyla olacaktır.

Milletimizin en güçlü altyapısı olan aileyi ve onun fertlerini her türlü tehlikeli akımlara karşı duyarlı ve müteyakkız hale getirir, medyanın, sokağın, bozuk eğitimin tahribatına karşı koruma çareleri üretir ve kendi millî ve dinî kaynaklarımızdan beslenmelerini temin edersek, başkalarının dalaleti ve sapık ideolojileri neslimize zarar veremeyecektir.

Bütün güzelliklerin kaynağı olan Kur'ân ve Sünnet rehberliğinde, neslin kalbine, kafasına, ruhuna sahip çıkılmaz, iman ve güzel ahlakla gönülleri süslenmez, helal lokma ile bedenleri beslenmez, kalbi iman, kafası ilimle doldurulmaz, şefkat merhamet, tatlı dil ve güler yüzle karşılanmaz ise, maddi hayatı ne kadar tatlı ve güzel olursa olsun, neticesi acı olacaktır.

Bediüzzaman Hazretleri: "Bu milletin ve bu vatanın hayat-ı içtimaiyyesini anarşiden kurtarmak ve büyük tehlikelerden halâs etmek için beş esas lazım ve zaruridir." diyor:

1. Merhamet; büyüklerden küçüklere

2. Hürmet; küçüklerden büyüklere

3. Emniyet; merhamet ve hürmet varsa emniyet de vardır.

4. Haram-helalı bilip haramdan çekinmek; bu da her şeyi gören, duyan ve bilen Allah'a iman ve her şeyin sorulacağı güne (ahirete) imanla kazanılacaktır.

5. Serseriliği bırakıp itaat etmektir. Baş kaldırmanın, serkeşliğin, yakıp yıkmanın, toplum huzurunu selbetmenin cezası olarak insanları ancak Allah korkusu, hesap endişesi ve cehennem dehşeti frenleyecektir.[8]

Evet, zerre kadar hayır ve şerrin zayi olmayıp tespit edildiğini bilip, İlâhî huzurda bunların hesabının sorulacağı güne inanmak, her türlü taşkınlık ve isyanın en müessir ilacıdır.

Bu gerçeklerle yetişen ve terbiye edilen nesiller, geleceğimizin teminatı olacaktır. Yoksa Allah'ın bize emaneti olan, bizim de her şeyimizi emanet edeceğimiz neslimizden hürmet ve saygı yerine, hakaret ve ihanet görmemiz kaçınılmaz olacaktır.

Böyle bir manzara ve tablo ile karşılaşmamak için neslin dikkatini iman erkânına çekmeli, kâinatın bir dil olup O'nu anlattığını göstermeli, İslâm ahlâkı ile ruhlarını terbiye etmeli, arkadaş çevresi iyi seçilmelidir.

Bunun için güvenilir rehberleri bulup neslimizi onlara teslim etmeliyiz. İşte; o zaman neslimizi zehirli bal hükmünde olan gayrimeşru hayattan ve her sokak başında kurulan şeytanca tuzaklardan kurtarmış oluruz.

Zor olmasına rağmen bütün menfiliklere sabredip, katlanarak, milletçe bu engelleri aşmak zorundayız.

---

8 Bediüzzaman Said Nursî, Şualar, RNK, s. 1024, İst 2004, Nesil Yayınları

Biz huzurumuzu milletimizin, hatta bütün insanlığın mutluluğu içinde görüyoruz. Bu haklı davamızda başımıza kıyametler koparsalar, el kaldırmayacak, mukabelede bulunmayacak, fitne fesada karşı ıslahçı olmaya devam edeceğiz.

Onlar, fırtınalar çıkararak değerlerimize saldırabilirler, yolumuzu kesip düzenimizi bozmaya çalışabilirler ama Allah *(celle celâluhu)* murad etmeden kimse kılımıza dokunamaz.

İhlâs, samimiyet, vefa ve sadakat, azim ve kararlılık en büyük sermayemiz olmalıdır.

Tarih boyu fikir işçileri, gönül mimarları, azim kahramanları, misafir oldukları, imtihana tabi tutuldukları bu dünyada ye'se düşmemiş, ümitlerini kaybetmemiş, Allah'ın *(celle celâluhu)* inayetiyle çöllerin bile yeşerebileceğine inanarak, yollarının açık olduğu inancıyla hareket etmişlerdir. En ağır şartlar altında bile zaafa düşmemiş, ümitle şahlanmış üzerlerine düşeni yapmışlardır.

Bugün nöbeti devraldığına inananlar, nesillerine daha güzel bir dünya, daha huzurlu bir hayat emanet etmenin ve aynı zamanda mesuliyetten kurtulmanın yolu olarak hak ve doğru olan bir yolda, azimli, kararlı, sağlam karakterli nesiller yetiştirme gayreti içinde olmalıdırlar. O zaman ölü gönüller dirilir, millet olarak "kökü mazide bir âti" şuuruyla hareket eden bir nesil elde edilmiş olur.

Bu nesil sayesindedir ki, bir iki asırdır ağlayan milletimizin ızdırabı diner, zalimler zulüm hastalığından kurtulur, mazlumun, mağdurun, garibin, yetimin ve bütün insanlığın yüzü gülmüş olur.

İLÂHÎ DAVETE İCÂBET: MİRAÇ

Kâinatın varlık sebebi Efendimiz Hz. Muhammed'in *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Kur'ân'dan sonra en büyük mucizelerinden biri Miraç mucizesidir. İsra Suresi'nin birinci ayetinde, O'nun *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Mescid-i Haram'dan Mescid-i Aksâ'ya kadar olan seyahati açık ve net bir şekilde beyan buyurulmaktadır. Aynı ayette, "Kul" tabiri kullanılmaktadır.

Peygamber *(sallallahu aleyhi ve sellem)* evvela 'kul'du. Kulluğun şuuruyla ve idrakiyle risâlete yükseltildi. O *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, öyle bir kuldu ki, mebde'de varlık ağacının çekirdeği; neticede ise en kâmil meyvesiydi.

O, *(sallallahu aleyhi ve sellem)* yeryüzünde Allah'ın vahyinin tebliğ ve temsilcisi idi. Hem âyine-i İlâhî olması itibariyle, Cenab-ı Hak Cibril'in arkadaşlığında O'nu huzuruna celbetti ve kâinatın sırlarını O'na öğretti.

Necm Suresinde şöyle buyrulmaktadır: "O, ancak kendisine vahyolunanı söyler. Onu muazzam kuvvetlere, üstün bir akıl ve dirayete sahip Cebrail öğretti ki, gerçek suretiyle görünmüştür. O, ufkun en yukarısında idi. Sonra daha da yakın oldu. Sonra da, vahyolunacak şeyi kuluna vahyetti. Onu gördüğünü kalbi yalanlamadı. Şimdi onun gördüğü hakkında onunla mücadele mi edeceksiniz? Andolsun ki, onu bir kere daha hakiki suretinde gördü. Sidre-i Müntehâ'da gördü. Ki, Onun yanında Me'va cenneti vardır. O zaman Sidre'yi Allah'ın nuru kaplamıştı. Göz ne şaştı, ne de başka bir şeye baktı. Andolsun ki, Rabbinin ayetlerinden en büyüklerini gördü." *(Necm, 53/ 4-18)*

Erkân-ı imaniye'ye inanmayan inkârcı insanlara miraçtan bahsedilmez. Onlara, evvela imanın altı erkânını anlatmak gerekir.

Bizim gaybî olarak inandığımız ahiret âlemini, Peygamberimiz *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Miraç'ta bizzat müşahede etti. Cennetin göz kamaştıran güzellikleri, O'nu *(sallallahu aleyhi ve sellem)* oraya bağlayamadı. Bir hak dostu: "Ben Hz. Muhammed'in *(sallallahu aleyhi ve sellem)* yerinde olsaydım, cennete girmişken, 'Allah'ım ne olur beni çıkarma!' der, orada kalmayı talep ederdim. Efendimiz *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ise geri geldi. İşte; nebi ile veli arasındaki fark budur." diyor.

Efendimiz, niçin geri geldi? Şiddetli bir muhabbetle ümmetini seven Allah Resûlü *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, ümmetini de oraya götürebilmek, insanlığı oraya davet edebilmek için; dişinin kırılması, başının yarılması, kovulup hakaretlere maruz kalma pahasına, mesajlarla yüklü olarak geldi.

Cenab-ı Hak, O'na evvela imanın altı rüknünü gözüyle müşahede ettirdi. O'na *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, kendisinin Allah'ın abd-i hassı, Sultan-ı Ezel ve Ebed'in misafir-i azizi, cennet-i bakiyeye namzet bir hâlili ve habibi olduğunu gösterdi.

Cenab-ı Hak, müminlerin miracı sayılan, günde beş defa; hayatın, gençliğin, sahip olunan bütün nimetlerin hesabını Allah'a verme şuuruyla eda edilmesi gereken namazı cin ve inse hediye olarak gönderdi.

Allah *(celle celâluhu)* Miraç'la, idam olunacak bir adama, "Affedildin!" müjdesinin verilmesi gibi; öleceğini, çürüyeceğini, bütün dostlarını kaybedeceğini zanneden insana ebedî cennet müjdesini vermiştir.

Kaf Suresi, 16. ayette buyrulduğu gibi "Her şeye, her şeyden daha yakın olan", yerleri ve gökleri, zerre ve küreleri ve sistemleri yoktan yaratan Allah, muktedir değil midir ki, en sevgili kulunu huzuruna alamasın? Hâşâ!

Evet kâinatı yaratan Allah'ı tarif eden üç büyük delil vardır:

1- Kitabullah dediğimiz, kâinatta mevcut bütün ilimleri (Fizik, Kimya, Tıp vs.) içine alan hakikatlerdir.

2- Kelâmullah; yani kâinatı tefsir eden, her şeye değeri kadar yer veren, yaş kuru her şeyin içinde bulunduğu Kur'ân-ı Kerim'dir.

3- Abdullah; yani kâinat yüzü suyu hürmetine yaratılan Hz. Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem).*

"Hazreti Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)* öyle bir zattır ki, azamet-i mâneviyesinden dolayı, sath-ı arz o zâtın Mescid-i Aksâ'sıdır. Mekke-i Mükerreme O'nun mihrâbı, Medine-i Münevvere onun minber-i fazl-ı kemâlidir. Cemaat-ı müminîne en son ve en âlî imam ve nev-i beşerin hatîb-i şehîrîdîr. Saâdet düsturlarını beyan ediyor. Ve bütün enbiyânın reisidir; onları tezkiye ve tasdik ediyor. Çünkü, dini, bütün dinlerin esâsâtına câmidir. Ve bütün evliyanın başıdır; şems-i risâletiyle onları terbiye ve tenvir ediyor..."[9]

"Resûl-ü Ekrem *(sallallahu aleyhi ve sellem)* neşrettiği hakikatle nev-i beşerin gecesini gündüze, kışını bahara çevirmiştir."

O zâtın nurânî güzelliğiyle kâinata bakılmazsa, kâinat bir matem-i umûmi içinde görünecekti; her şey birbirine düşman, insanlar hayvanlardan daha aşağı zelil ve hakir olacaklardı.

Kâinata, o mürşid-i kâmilin gözüyle ve iman gözlüğüyle bakılırsa, mescid-i zikir ve şükür olur; her şey birbirine ahbab ve kardeş olur. Vahşet ve adavet yerini ülfet ve ünsiyete terk eder. O zat-ı nuranî olmasaydı, kâinat da, insan da, hiç hükmünde kalır; ne kıymeti olur ve ne ehemmiyeti kalırdı.

Keşfü'l Hafâ'da zikredilen ifadede; "Sen olmasaydın (Yâ Muhammed), kâinatı yaratmazdım."[10] buyrulmaktadır.

Miraç kandili gecesini idrak edersek aczimizi, zaafımızı itiraf ederek, bol bol Rabbimizi anmalı; dua, zikir, fikir, ibadet ve

---

9 Bediüzzaman Said Nursî, RNK. s. 91, İst., 2004, Nesil Yayınları

10 Aclûnî, Keşfu'l Hâfâ 2/214

Kur'ân ile meşgul olmalı, ümmet-i Muhammed'in ve insanlığın saadet ve mutluluğu için yalvarmalıdır.

"Ey Rabbimiz! Bu hizmetimizi kabul buyur. Her şeyi hakkıyla işiten de, her şeyi hakkıyla bilen de ancak sensin." *(Bakara, 127)*

"Ey Rabbimiz! Bizi doğru yola eriştirdikten sonra kalplerimizi sapıklığa meylettirme." *(Âl-i İmrân, 8)*

"Ey Rabbimiz! Nurumuzu tamamla ve bizi bağışla. Muhakkak ki, senin her şeye gücün yeter." *(Tahrîm, 8)*

UFUK İNSAN

Mümin gururdan, kibirden, gösterişten uzaktır. O, rütbesiz bir erdir. Makamlar, rütbeler, servetler onun için bir şöhret-i kâzibedir. Dil, din, ırk ve renk ayrımı yapmadan insana insan olduğu için değer verir. Onlara yardım etmeyi, hizmet vermeyi en büyük şeref telâkki eder. Bu yolla Allah'ın rızasını aramak ve kazanmak, onun için en büyük bir nimettir. Peygamberimiz *(sallallahu aleyhi ve sellem)*: "Her insan hata edebilir. Hata işleyenlerin en hayırlısı tevbe edenlerdir."[11] buyuruyor. Allah *(celle celâluhu)* günah işleyip tevbe edenleri kapısından kovmamıştır. Bir anlık sürçme ve düşmeden sonra doğrulup kulluğuna devam edenler kaybetmemişlerdir. Hata ve günahta ısrar edenlerin akıbeti ise tehlikeli olabilir:

"Size azap gelip çatmadan önce, Rabbinize dönün ve O'na teslim olun. O'na itaat edin. Yoksa yardım göremezsiniz. Size azap farkına varmadığınız yerden ansızın gelip çatmadan önce Rabbiniz tarafından size gönderilen hükümlerin en güzeline tâbi olun." *(Zümer, 54-55)*

İlâhî davet, ne zaman vuku bulacak belli değil. İnsan ölüme ve ahiret yolculuğuna her zaman hazır olmalı; içi dışı temiz bir şekilde öteden gelecek daveti beklemelidir.

Canlı ve temiz kalmanın bir yolu da, Allah'ın ve Resûlullah'ın adının cihana duyurulması ve sevdirilmesi mevzuunda dertli olmaktır. Herkes Allah'ı tanısın, insanlar Resûlullah *(sallallahu*

---

[11] Tirmizî, kıyame, 49; İbn Mâce, Zühd, 30

aleyhi ve sellem) ile tanışsın. Bu koca dünyaya nasıl İslâm'ı anlatırız, Allah ve Resûlullah'ı nasıl sevdiririz, insanları dalalet ve küfürden, bedeni arzuların ve şeytanın esaretinden nasıl kurtarırız? gibi duygu ve düşünceler ruhları sarmalı. Hiçbir zaman Allah'ın ve Resûlullah'ın adını yüceltme vazifesi unutulmamalıdır. Vârislere, gelecek nesillere maldan daha ziyade bu şuur miras bırakılmalı.

Kalpteki imanı, duygularımızı Allah ve Resûlullah'a yönlendirmeye; kafadaki ilmi, dünyayı çok iyi tanıma ve anlamaya; vücuttaki potansiyel enerjiyi en hayatî mesele olan ebedî saadeti kazanmaya sarf etmelidir.

İslâmî aşk ve heyecan; bağırıp çağırma, yakıp yıkma, kin ve nefret duyma başkalarının kusurunu görüp tenkit etme değildir. O; hiç yorulmadan, duraklamadan gönlünün ilhamlarını başkalarına boşaltma, ümitsizliğe düşmeme, Allah'ın yarattığı her kulu muhterem bilme ve muhatapları gözeterek herkesin iman nuruyla aydınlanması için gayret göstermedir.

Mümin, kâinattaki her şeyde Allah'ı gösteren bir işaret bulur ve bulmalı; onları ahiret kazancına vesile yapmalıdır. Hayat O'nunla irtibatlı görülürse hayattır. İnsan, her zaman Allah'a muhtaçtır. Bunda, başka bir güzellik vardır. Her vesileyle O'na el açmak, her şeyi O'ndan dilemek, "Yalnız sana ibadet eder yalnız senden medet umarız." *(Fatiha, 1/5)* şuurunu hissetmek ne güzel bir hâl. Evet samimi bir kul, Rabbinden sürekli kalp ve ruh istikameti istemelidir.

Halis bir mümine yakışan; sadece Allah'ın rızasını gözeterek amel etmek, hizmette koşmak, engellere takılıp kalmamayı bir namus meselesi bilmektir.

Allah'a olan imanımızı sürekli yenilemeliyiz. Peygamber *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, "Lâ ilâhe illâllah ile imanınızı yenileyiniz."[12] buyuruyor. Çünkü seneler geçtikçe, insan yaşlandıkça bazı arzular, cismaniyete ait bir kısım istekler belirir. Çok temkinli ve

---

[12] Ahmet b. Hanbel, Müsned, 4/659; Hâkim, Müstedrek, 4/285

dikkatli olmak gerekiyor. O'nu anlatmak, sevdirmek ve İslâm'ın ilâsına çalışmak gibi bir kulluk vazifemiz varken, başka dünyevî hedefler edinmek, dünyayı ahirete tercih etmek demektir.

Her geceyi, "Bu gece benim son gecemdir." diye düşünerek geçirmek, bedenî ve dünyevî arzuların aşılmasında büyük rol oynayacaktır.

Mümin denge insanıdır. İfrat ve tefritten uzaktır. O, her yerde her zaman izzet-i İslâmiyeyi korumakla mükellef olduğunun şuurundadır.

Mümin, dünyaya ait her şeyini ahiret için değerlendiren talihli bir insandır.

Peygamber *(sallallahu aleyhi ve sellem)*: "Müminlerin en kâmil ve olgunu; ahlâk bakımından en güzel olanı başkalarıyla en iyi geçinendir."[13] buyuruyor.

Evet, "Ahlâk iledir kemâl-i âdem; ahlâk iledir nizâm-ı âlem."

---

13 İbn Mâce, Zühd 31; Ahmet b. Hanbel, Müsned 4/278

NAMAZ

İnsanın en birinci ve en önemli vazifesi imandır. Allah'a inanan bahtiyardır, inanmayan zarardadır. Mümine herşey musahhardır. İnanmayana her şey düşmandır. İmandan sonra en mühim husus a'mâl-i salihadır. Salih amellerin başında da namaz gelmektedir. Namaz varsa, insanın her yaptığı meşru iş ibadettir. Yemesi, içmesi, uykusu ibadettir. Kendi işinde, fabrikada, bağ ve bahçede çalışması ibadettir. Aile hayatını sağlıklı bir şekilde devam ettirmesi, çoluk çocuğunun rızkını kazanması ibadettir. Matematik, fizik, lisan gibi ilimleri öğrenmesi ve öğretmesi ibadettir.

Namaz, imanın en büyük vesikasıdır. Cenab-ı Hakka ta'zim ve sonsuz nimetlerine karşı bir teşekkürdür.

Namaz, bütün ibadetlerin nurani bir fihristidir. Bütün varlıkların hâl diliyle yaptıkları ibadetlerin bir haritasıdır.

Namaz, insanın Allah karşısında kulluğunu, kusurunu kabul etmesi ve istiğfar etmesidir. Cenab-ı Hak'kın her türlü noksan sıfatlardan münezzeh olduğunu ve zerreden küreye, atomdan galaksilere kadar herşeye gücü yeten Hâkim-i Mutlak ve tasarruf sahibi olduğunu ilan etmesidir. Namazın her gün beş vakit olması insana zor gelebilir. Fakat; her gün yemek yemek, su içmek, uyumak zor gelmez. Çünkü ihtiyaçtır, ihtiyaçların tekrarı usanç değil zevk veriyor. Öyle ise, kalbin ve ruhun gıdası olan ibadetler, hususiyle namaz zor gelmemeli. Ruh ve kalp, gıdasını aldıkça kuvvetlenir, o zaman huşu ve huzurla namaz kılmak vicdani bir huzur verir. İnsan her ibadeti benim son vazifem mülahazasıyla

yaparsa rahat eder, huzur bulur. Acaba namaz, ücreti az bir şey midir? Cennet ve ebedî saadet gibi bir kazanç az mıdır, ucuz mudur?

Her mü'mine beş vakit namaz farzdır. Sabah namazı; ilk baharı, insanın anne karnına düştüğü zamanı, kâinatın yaratılışını hatırlatır. Sani-i Muhteşem'in kudretini ve tasarrufunu gösterir.

Öğle namazı; yaz mevsiminin ortasını, gençliği, kâinattan sonra insanın, Hz. Âdem'in *(aleyhisselâm)* yaratılışını hatırlatır.

İkindi namazı; güz mevsimini, ihtiyarlık vaktini, Efendimiz'in *(sallallahu aleyhi ve sellem)* asr-ı saadetinin güzelliklerini gönüllerimize, vicdanlarımıza duyurduğu andır.

Akşam namazı; birçok mahlukâtın yok olduğunu, insanın vefatını, kıyamet vaktini hatırlatıp, insanların gaflet uykusundan uyanmalarını ihtar eder.

Yatsı namazı; gündüzün yerini geceye ve yazın yerini kışa bıraktığı gibi, ölmüş insanın geriye kalan çoluk çocuğunun da öleceğini, kıyametin kopacağını ve bütün bunları yapmaya muktedir olan Allah'ın kudretini hatırlatır ve ilan eder.

Gece vakti; hem kışı, hem kabri, hem insanın, Cenab-ı Hakkın rahmetine ne kadar muhtaç olduğunu hatırlatır.

Gece de teheccüd namazı; kabir karanlığında bir nur, bir ışık olduğunu bildirir.

İkinci sabah namazı ise; öldükten sonra dirilmeyi ve haşir meydanını hatırlatıyor.

Bu gecenin sabahı, kışın baharı nasıl tahakkuk ediyorsa, haşrin sabahı, berzahın baharı da o katiyyette vuku bulacaktır. Demek şu namaz vakitlerinin her biri, Cenab-ı Hak'kın kudretinin sonsuzluğunu, rububiyetin sağlamlığını, nimetlerinin bolluğu ve kıymetiyle, kullarına ne kadar şefkatli ve merhametli olduğunu açıkça göstermektedir.

Bir nevi miraç manasını ifade eden namazın, ne kadar hoş, ne kadar güzel, ne kadar yüksek, ne kadar aziz, leziz bir vazife bir hizmet ve bir kulluk olduğu elbette anlaşılır.

Her mü'minin yapmakla mükellef olduğu bu vazife, dünya ve ahiret adına vicdanını rahatlatacak, huzura kavuşturacak şerefli bir vazifedir. İbadetler, Allah emrettiği için yapılır, neticesi de Allah'ın rızasını kazanmaktır. Mevlâ'nın rızasını kazanmak takva iledir. Takva ise; emirlere itaat yasaklardan, haramlardan sakınmaktır.

Namaz, bir muhasebedir. Mevlâ'nın sınırsız nimetleri, paha biçilmez emanetlerinin, ne ölçüde şükrü eda edilip edilmediğinin değerlendirilmesinin vaktidir. Dünya ve ahiretin, kalp ve ruhun, iktisadi ve içtimaî huzurun ve mutluluğun kaynağı iman olduğu gibi, dünya çarşısında bulunması mümkün olmayan, değerine fiyat biçilemeyen Allah'ın birer mevhibesi (hediyesi) olan göz, kulak, el ayak gibi çok değerli emanetlerin zayi edilmemesi, bunların cennet karşılığında Allah'a satılması ne büyük bir ticaret, ne büyük bir fazilet ve ne büyük bir saadettir.

Namaz aynı zamanda Cenab-ı Hakkın kâinat sofrasında sayamayacağımız kadar bol konserve edilmiş, paketi ambalajı yapılmış, rengârenk nimetlerine ve bilhassa hayatın devamına vesile olan, satın alınması mümkün olmayan, hava, su, toprak ve hararet (güneş) gibi nimetlerine bir teşekkürdür.

Hz.Lokman (aleyhisselam) oğluna nasihat ederken "Evladım! dedi. Sakın Allah'a eş ortak uydurma! Çünkü şirk pek büyük bir zulümdür."*(Lokman, 31/13)*

"Evladım, namazı hakkıyla ifa et, iyiliği yay, kötülüğü de önlemeye çalış ve başına gelen sıkıntılara sabret. Çünkü bunlar azim ve kararlılık gerektiren işlerdendir." der. *(Lokman, 31/17)*

Donanım itibariyle insanın, sırf dünya için yaratılmadığı muhakkaktır. Dünyaya gelirken getirmediği, giderken de götüremeyeceği dünya, yolu üzerine kurulmuş bir pazardır. Bu pazardan insanın götüreceği iman, salih amel, namaz, oruç, hac,

zekât ve emirlere itaat gibi ibadetlerdir. İnsanın, haramlardan ve yasaklardan yılandan çıyandan kaçar gibi kaçmayı gerektiren şeylere talip olması gerekir.

Hayatı bize sormadan veren Allah *(celle celâluhu)*, yine sormadan emanetini alacaktır. Bu emaneti ne zaman alacağı belli olmadığı için insan, hakiki hayatı bulunduğu günden ibaret bilmelidir. Binaenaleyh, her gün yirmi dört saatlik o altın dilimin bir saatini ahiretini aydınlatmaya, dostlarıyla, sevdikleriyle, ebedi hayatta beraber olma şansını kazanmaya vesile olacak namaz için ayırmak, basite alınacak ve ihmal edilecek bir şey değildir.

İbadetin ruhu ihlâstır. İhlâs ise, yapılan ibadetin yalnız Allah'ın emri olduğu için yapılmasıdır. Neticede O'nun hoşnutluğu ve rızasının kazanılması olmalıdır. Allah *(celle celâluhu)* akla kapıyı açmış, iki cihanın anahtarı olan iradesini elinden almamıştır. "Hanginizin daha güzel amel yapacağını denemek için, ölümü ve hayatı yaratan O'dur..." (Mülk, 67/2) buyuran Cenab-ı Hakk, dünyaya imtihan için geldiğimizi bizlere hatırlatmak suretiyle, inanıp inkâr etme, ibadet edip isyan etme mevzunda bizi akıl ve irademizle baş başa bırakmaktadır.

NESLİMİZ

Yüreğimizde dinmeyen bir sızı... Sinelerimizde bir inilti... Gençliğin ve neslimizin halini görüp, gönlümüze göre onlara el uzatamamanın, dertlerine çare olamamanın ıstırabı... Bu mevzuda ne kadar samimiyiz bilemiyorum; ama ömrümüzü bu yolda harcamaya, saçlarımızı bu uğurda ağartmaya çalıştığımız da bir gerçek.

Neslin kararmış kalbini ve dünyasını aydınlatmak için, geceleri de gündüze katarak camilerde, kahvelerde, şehirlerarası otobüslerde, dağlarda, bağlarda, evlerde, yurtlar ve okullarda, seminer ve konferanslarda, vatan ve milletin, din ve imanın, bayrak ve sancağın, tarih ve şehitlerimizin sevdirilmesi için çabaladık. Hususiyle; insanı yaratan, ona paha biçilmez uzuvlar, duygular veren ve kâinatı ve içindekileri, ayı ve güneşi, zerreler ve sistemleri, nehirleri ve okyanusları emrimize veren Hz. Allah'ı *(celle celâluhu)* ve O'nun en son temsilcisi İnsanlığın İftihar Tablosu, rehberimiz, mürşidimiz ve kâinatın yaratılış vesilesi, Allah'ın *(celle celâluhu)* sevgililer sevgilisi Hz. Muhammed *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Efendimizi neslimize sevdirebilmek için, Rabbimizin bizlere lütfettiği imkânları rantabl bir şekilde değerlendirmeye çalıştık.

İman, inanç ve ahlâk zaafından dolayı kaybedilen maddî-manevi cevherleri, neslin ölmüş kalbini diriltmek, yaralanmış ruhunu tedavi etmek; böylece onları, kaybedilen değerlerimizle tanıştırabilmek ve onlara sahip çıkmalarını sağlamak zor da olsa bu işe katlanmak ve katlanmaya devam etmek gerekmektedir.

Vazifemiz ve mesuliyetimiz olması itibariyle, neslimiz ve yavrularımız adına kıvranıyor, ürperiyor ve hasretle yanıyoruz. Bundan dolayı onların ellerinden tutmaya, gönüllerine girmeye çalışıyor ve bu hususun çok önemli olduğuna inanıyoruz. Çünkü; yollarına kurulmuş korkunç tuzaklar ve manzaralar karşısında sessiz, hissiz ve ümitsiz; şan ve şöhrete, makam ve menfaate, şehvet ve arzulara esir, irfansız ruhlara, cahil kitlelere; hiçbir beklentiye girmeden, hadiseler karşısında sarsılmadan, hak bilinen yoldan sapmadan, yorulmadan, usanmadan, her türlü fedakârlıkta bulunarak yardım etmek vazifelerin en güzeli, kazançların en mükemmelidir.

Şükür ki, düne göre bugün karların çoktan eridiğini, beşerin yüzünü güldürecek bahar çiçeklerinin bütün ihtişam ve güzellikleriyle çoktan açtığını, renk renk güzelliklerin ruhlarımızı sardığını ve emeklerin zayi olmadığını görüyoruz. Bu güzelliklere uyanan, gençliğinin baharını yaşayan nesillerin, kusurları ve eksikleri ile beraber geleceğe ümit vadettiğini, ruhlarımıza inşirah saldığını müşahede ediyoruz. Nesillerin kendi hür iradeleriyle Cenab-ı Hakk'ın rızasına uygun hak yolu seçmeleri, Allah'ın *(celle celâluhu)* koyduğu helal haram sınırlarına saygılı olmaları, bu ümidimizi kuvvetlendirmektedir.

Bugün Allah'ın *(celle celâluhu)* bize tanıdığı imkânları, neslimiz adına tembellik ve cimrilik yapmadan değerlendirmemiz gerekmektedir. Her iş vaktinde istişareyle yapılır, mevsiminde değerlendirilirse hayır ve bereketle neticelenir ve sonradan pişmanlık da yaşanmaz. Bugün yapılması gereken bir işi sebepsiz yapmayıp ihmal edenin, yarın yapacağı şeyde de bereket olmaz.

Durgun sular kokuşur, buharlaşır ve neticede yok olur gider. Akan sular ise yollarını yeşerterek gider. Ağaçlar, toprağın derinliklerine kök saldıkları sürece uzun ömürlü olur. Dallar, çiçekler ve yapraklar köke bağlı kaldıkları sürece canlılığını korurlar. Kökten kopan dallar hemen solar ve kurur. Fakat, insan öyle değildir. İnsan, ağaç gibi yerinde durur; rahat ve rehavete, bedenî arzu ve isteklerine, dünyanın fani lezzet ve zevklerine dalarsa,

onlara kalbinde yer verirse semeresiz olur. Maddî- manevi bütün değerlerimize varis olup sahip çıkacak nesli yetiştirmeye gayret etmez, fedakârlıkta bulunmaz isek, işte o zaman insan çürür ve nesilleri de çürütür. Binaenaleyh; bugün ihmal edilen, kalp ve kafasıyla, ruh ve bedeniyle, dünya ve ahiretiyle bir bütün olarak ele alınıp sağlam esaslar üzere yetiştirilmeyen nesillerden fedakârlık beklemeye, ne anne - babanın, ne ailenin ne de devlet ve milletin hakkı vardır.

Şunu akıldan çıkarmamak gerekir: Ahirette mesuliyetten kurtulmanın, dünyada ve ahirette mutluluğa ve huzura kavuşmanın, hayru'l-halef nesillerden hayır dua beklemenin en önemli şartlarından biri, neslimizin dünyası kadar ahiretine de önem verme, onun dinî yaşantısını ihmal etmemedir.

AHİRETE HAZIRLIK

İnsan, hayır ve şer işlemeye, kâinattaki sırları çözmeye, bu sırların manasını anlamaya, menfî-müspet yorumunu yapmaya istidatlı ve kabiliyetli yaratılmıştır. İrade-i cüziye gibi hayır ve şerrin kapılarını açacak, günah ve sevabı tefrik edecek bir anahtar kendisine emanet edilmiştir.

İnsan, Rabbini tanımaz, emri doğrultusunda hareket etmez ise, hayatı ve hayata bağlı her şeyi kendi kabiliyetine, kültürüne ve inancına göre yorumlar ve şekillendirir. O zaman da, yanılma payının nispeti artar, yer yer nefis ve şeytanın tesiri altında kalır ve bedenî arzularının altında ezilir.

İnsanın geceye benzeyen gençlik zamanında, bedene ait arzuları galebe çalar. Ölümü, ahireti, cenneti ve cehennemi çok düşünmez. Çok kıymetli, maddî-manevi cevherlerini çoğu zaman israf eder. Netice olarak ihtiyarlık, hastalıklar, beklenmedik musibetler bedenini sarınca, gırtlağı sıkılıyor ve denizde boğuluyor gibi olur; ruhen daralır ve tahammülfersa sıkıntılara maruz kalır.

Her an hayatı tehdit eden ölüm ve ahiretin bekleme salonu olan kabir; imanla aydınlanmaz ise, hayat yaşanmaz hale gelir. Hâlbuki hayat ve hayata bağlı her şey kirada ikamet ettiğimiz bir ev gibi bize emanettir ve geçicidir.

Cenab-ı Hak bu emaneti mutlaka elimizden alacak; ama ne zaman, nerede ve nasıl alacağı belli olmadığından, her an davet vuku bulacakmış gibi hazır olmak gerekmektedir. Hastalıklar,

musibetler, ihtiyarlık, saçların ağarması, belin bükülmesi, ölümün keşif kollarıdır. Bunlar, ahiret hayatını, hesabı, mizanı hatırlatan birer sinyallerdir. Hangi şartlarda olursak olalım, ne zaman geleceği belli olmayan ölüme her an namzet olduğumuzu unutmamalıyız.

İmtihan gereği yapmakla mükellef olduğumuz bütün işlerimizi, bir gün terk edip gitmeye mecbur olduğumuz dünyaya göre değil; her şeyin hesabının sorulacağı ahirete göre tanzim etmeye mecbur ve mükellefiz. Zira, dünyanın hiçbir şeyi (Allah'a ve ahirete iman yoksa) insanı mutlu edemez. Ne son model arabalar, ne lüks giyimler, ne villâ ve dekorasyonlar, ne dekolte kıyafetler... Aksine, bunlar bir kısım sıkıntıları da beraberinde getirecektir. Bedenî arzuları tatmin açısından sorumsuz ve sınırsız bir hayata, ekonomik rahatlığa ve her türlü imkâna sahip olan medeni devletlerde intihar olaylarının daha yaygın olduğu bilinen bir gerçektir. Demek ki; beşer için madde esas olmayıp, dünya da gaye değildir.

Dünya bir bekleme salonudur. Durmadan dolar ve boşalır. Her gelen mutlaka gider, gidenler de geri gelmez. Dünya ne zalime kalır, ne de mazluma.

Gelir bir bir gider bir bir kalır bir.

Gelen gider giden gelmez bu bir sır.

Öyleyse, akıl ve irade sahibi her insanın düşünmesi gerekmez mi? Ben nereden geldim, niçin geldim ve nereye gidiyorum? Çekirdeği toprakta çürütüp yok etmeyen, onu meyvedar ağaç haline getiren Allah *(celle celâluhu)*, insan gibi şerefli bir kulunu toprakta çürütüp yok eder mi? Hem insana ebedî yaşama arzusu versin, hem de insanın bu arzusunu cevapsız bıraksın mümkün mü?

İnsanın vazifesi, bu dünyaya nereden ve niçin geldiğinin, nereye gideceğinin farkında olarak; bu fani âlemde, ölümsüz ebedî âleme hazırlanmaktır. İnsan, ilk adımla girdiği dünyadan, ikinci adımla çıkmak zorundadır. Bütün mesele; ikinci adıma

kadar olan bütün zamanı, O'nun rızası için kullanmak, her nesnede O'nu görmek, her seste O'nu duymaktır.

Yol ne kadar devam eder, vuslat ne zaman gerçekleşir bilemiyoruz. Yürünen yollar ne kadar sarp, meşakkatli ve ne kadar tehlikeli, aşılmaz gibi görünse de, sevgiliye ulaşma iştiyakıyla dolu, O'nu görmeye kilitlenmiş bahtiyar ruhlar, hayatlarını hep iman ve marifetin ışığı altında, ikinci hayatı kazanma gayreti içinde emin adımlarla yürüyerek geçirirler. Yazarını tanıyarak ve tanıtarak, kâinat kitabının manasını anlayarak okurlar. Nimetlerde münimi (nimet vereni) görerek, duyarak yerler içerler. "Allah'ın *(celle celâluhu)* kendilerine ihsanda bulunduğu gibi, onlar da başkalarına ihsanda bulunurlar."*(Kasas, 28/77)* Basit bir hediye verene, bir bardak çay ikram edene teşekkürü unutmadıkları gibi, nimetler denizinde balık gibi yüzdüren Allah'a teşekkürü de unutmazlar.

Velhâsıl, kâinatı insan için yaratanı, hayatın devamını sağlayacak şekilde eksiksiz mükemmel dizayn edeni; dünyayı, atmosferi, suyu, havayı, toprağı, canlı - cansız, nebatat ve hayvanatı, insan hayatı için var edeni bilmez; insanın uzuvlarını, organlarını, lâtifelerini ve bütün sistemlerini, baş döndürücü güzellikte, akıllara durgunluk verecek kıymet ve mükemmellikte yaratan Sani-i Muhteşem'i tanımazsa; "İman ve küfür nedir? İyilik ve kötülük ne demektir? Haram ve helal ne anlama gelir?" gibi soruların cevabını bilmez ise; insanın hayatını buna göre ayarlaması, adımını ona göre atması elbette mümkün olmaz.

Kalplerin huzurunu temin etmek, dünya hayatını güven ve emniyet altına almak, ahirete hazırlık yaparak emin adımlarla yürümek, ancak Allah'a iman, imanın neticesi olan amel-i salih ve takva iledir. Bu da, haramlardan kaçmak ve emirlere itaat etmek ile mümkün olacaktır.

ALDANMAKTA FAYDA YOK

Dünya bir misafirhanedir. İnsan bu dünyada bir misafirdir ve onun burada ne kadar kalacağı belli değildir. İster istemez, bir gün bu misafirlik bitecektir. Hayatı, sormadan insana emanet eden Allah *(celle celâluhu)*, yine onu sormadan alacaktır. İnsanın nerede, ne zaman ve nasıl öleceğini kimse bilemez. Dünyaya geliş bir keredir. İkinci defa istese de insanın dünyaya gelme ihtimali yoktur. İnsan dünyaya geliş gayesini idrak eder, kâinatı iyi okur, manasındaki derinliği iyi anlar, o şuurla hayatını gözden geçirir ve Allah'ın rızasına uygun tanzim etmeye çalışırsa, o zaman dünyanın; Allah'ın isimlerinin okunduğu bir kitap, icraatının görüldüğü hikmetler dolu bir saray ve ahiretin bekleme salonu olduğunu müşahede eder ve ona göre adımını atmaya gayret eder.

Kur'ân, kâinat kitabının fihristesi olan insana, "Yaratan Rabbinin adıyla oku, insanı (rahim cidarına) yapışan bir hücreden yaratan" *(Alâk, 96/1-2)* diye inmeye başlamış, "İşte bak, Allah'ın rahmetinin eserlerine..." *(Rûm, 30/50)* fermanıyla da, insanda ve kâinatta, akıllara durgunluk veren, baş döndürücü ilâhî icraatın, nizam ve intizamın çok iyi okunması gerektiğine dikkat çekmiştir.

"(O Allah ki), yarattığı her şeyi güzel ve muhkem yaptı..." *(Secde, 32/7)* ayetinde ifade edildiği gibi böylesine güzel ve mükemmel yaratılan kâinatın, zerreden küreye her şeyi, hâl diliyle şöyle seslenmektedir: "Ey insan, ben faniyim. Bir gün ya sen beni terk edeceksin, ya ben seni terk edeceğim, aldanmakta fayda yok."

İnsan; istese de istemese de, inansa da inanmasa da bir gün mutlaka ölümü tadacak ve kabre girecektir. Allah'a inananlar için ölüm, çürüyüp yok olmak değil; yer değiştirmektir. Ölüm, hücre hapsinden hür bir dünyaya kavuşmak, dünyadan bakî hayata, dostlar diyarına geçmektir.

Ölüm, Allah'a inanmayanlar için ise bir yok oluştur. Onların bakış açılarına göre kabir, insanı zulümata atacak, sevdiklerinden mahrum bırakacak bir darağacı, bir idam sehpasıdır. Bundan dolayı, böyle insanların dünyalarında ölüm, kara bir boşluktur. Bu duygudan ötürü onlar, bir daha hiç görüşmemek üzere sevdiklerinden ayrılma anlamına gelen ölümden çok mustarip ve çok şikâyetçidirler.

Cenab-ı Hak, yarattığı insanı sorumlu kılmış, ona dünyanın bakî olmadığını, fanî olduğunu aşağıda verilen ayetlerle bildirmiştir:

"Biz dünyada bulunan her şeyi bir ziynet kıldık. Böylece insanlardan kimin daha iyi iş gerçekleştireceğini ortaya koymak istedik." *(Kehf, 18/7),*

"Hanginizin daha güzel iş ortaya koyacağını denemek için, ölümü ve hayatı yaratan O'dur...."*(Mülk, 67/2),*

"Dünya hayatı bir oyun ve oyalanmadan başka bir şey değildir." *(En'am, 6/32)*

Yukarıdaki ayetlerden de anlaşılacağı üzere, insanın ciddi bir iman ve mesuliyet duygusu ile mücehhez olduğu âşikârdır. Fakat ne yazık ki pek çok insan, türlü oyunlarla ömrünü beyhûde geçirmekte ve sonra da haybet ve hüsran içinde orayı terk edip gitmektedir. Hâlbuki insanın, şeytanı sevindirecek, bedenî arzularının esiri yapacak, İnsanlığın İftihar Tablosu'nu mahzun ve mükedder kılacak, Allah'ın rızasından uzaklaştıracak, Allah'ın gadabını celbedecek şeylerden her zaman kaçınması üzerine düşen önemli bir sorumluluktur.

Öyle bir hayat yaşanmalı ki; neticede pişman olunmasın! 'Eyvah' denilmesin! Hesabın şiddeti ve dehşeti karşısında kişi

mahcup duruma düşmesin! Allah'a ve ahirete inandığı halde, inandığı gibi yaşamayan, Efendimiz'e ve Kur'ân'a sırtını dönen güneşe karşı gözünü kapayıp "Güneş yok!" diyenlerin durumuna düşmesin. Düşmesin ki, kendilerine çok büyük yazık etmiş olmasınlar.

Ahiret adına ihtiyaç duyulan her şeyi, yolumuz üzerine kurulan bu dünya pazarından temin etmek mümkündür. Bu ihtiyaçları almak o kadar zor değil. Kullarına karşı merhameti sonsuz olan Allah *(celle celâluhu)*, mülkün hakiki sahibi olarak emanet ettiği ömür sermayesini ahiret adına kârlı hale getirmek için yol gösteriyor ve hatırlatıyor: "Allah karşılık olarak cenneti verip, müminlerden canlarını ve mallarını satın almıştır." *(Tevbe, 9/111)*

Evet, can ve malını Allah'a satmak demek, emirlerine itaat, yasaklarına saygılı olmak demektir. İman, ibadet, ahlâk, adalet, doğruluk, şefkat, merhamet, vefa ve sadakat ehli olmanın yanında, yalandan zulümden, kin ve nefretten, içki, kumar ve zina gibi, kalbi, aileyi ve toplum yapısını tahrip eden hususlardan uzak kalmaktır. Bu ise, dünya ve ahiret mutluluğunun kaynağıdır.

Her canlı, ömür yolculuğunu tamamlamak üzere sefere çıkmıştır. İnsan da, kendisinin o kervana dahil olduğunun farkındadır. Bir gün mutlaka vasıta değiştirecek, mahkeme-i kübrâya doğru yolculuğu devam edecektir. Öyleyse insan, haşir meydanını hatırlatan, her şeyin uyanmaya yüz tuttuğu bahar ve seher vakitlerinde, Mevlâ'nın sonsuz lütufları ve nimetlerine namaz ve niyazla teşekkür etmeli; buna mukabil aczini, zaafını, fakrını kabullenmeli; garip, kimsesiz, yalnız, zayıf, güçsüz, hasta, zavallı bir varlık olduğunu itiraf etmelidir.

Aldanmakta fayda yoktur. Kurtuluş, ancak ve ancak Allah'a dönüşledir.

NURLANAN DÜNYA

Cenab-ı Hak sonsuz rahmeti ve kudretiyle insanı yaratmış sonra da onu başıboş bırakmayarak rehberini de göndermiştir. Hz. Adem'den bu yana insanları peygamberlik nuruyla aydınlatmış bu nurdan halkayı da İnsanlığın İftihar Tablosu Hz. Muhammed'le *(sallallahu aleyhi ve sellem)* sona erdirmiştir.

Bütün peygamberler, kendilerine ait vazifelerini bihakkın yapmış; haleflerine mesuliyeti devredip gitmişlerdir. En son, Hz. İsa *(aleyhisselâm)* ve havarileri bütün çırpınışlarıyla ortalığı kasıp kavuran korkunç karanlığın önünü alamamış ve kâinat şiirinin son kafiyesini oluşturacak ve taşı tam gediğine koyacak, hakkı bâtıldan ayırıp, cihanı yeniden aydınlatacak Hz. Muhammed'i *(sallallahu aleyhi ve sellem)* müjdeleyip dünyaya veda etmişlerdir.

Asırlar sonra, Efendimiz'in teşrifiyle fecr-i sadık zuhur etmiş; canı gırtlağa gelmiş insanlığın yüzü yavaş yavaş gülmeye başlamış ve nihayet gönlü huzur ve itminana kavuşmuştur.

Fakat bu süreç çok sancılı geçmiştir. Güneşi görünce rahatsızlanan yarasalar gibi, gözü dönmüş, zulümden zevk alır hâle gelmiş olan müşrikler, kendilerine saadet vadeden Nebiler Nebisi'yle alay etmiş; O'nun *(sallallahu aleyhi ve sellem)* yoluna tuzak kurmuş, hakarette bulunmuşlardı. Tıpkı, bugün nesebi gayr-i sahih saygısız haleflerin yaptığı gibi.

Efendimiz'in yaptığı hizmetin, davetin insanlığın saadet ve huzuru için olduğundan haberdar olmayan veya küfürde inat eden kişiler peşin hükümle bu zulümleri yapıyorlardı. Bunu çok

iyi bilen insanlığın yüz akı Sevgililer Sevgilisi, kendisine yapılanlara sabrediyor; kötülüklere iyilikle, güzellikle karşılık veriyor, Rabbinin vadettiği günleri ve mevsimleri bekliyordu.

Fırsatları değerlendirerek; evde, yolda, panayırda karşısına çıkan herkese Allah'ı anlatıyordu. Yavaş yavaş olgunlaşan meyve gibi kabiliyetleri geliştiriyordu. Liyakatleri olanlar, etrafında pervane gibi dönüyorlardı. Nebiler Sertacı Efendimiz'in *(sallallahu aleyhi ve sellem)* davetine icabet eden bu talihliler; basiretlerini açan iman ve dünyalarını aydınlatan İslâmiyet ile, dünya ve ahiret saadetinin anahtarlarına kavuşuyorlardı.

Şefkat ve merhametiyle ümmetine kucak açan, kıyamete kadar bütün insanlığa örnek ve numune olan Sertacımız, Taif'te başı gözü yarılmış halde iken, Allah Cibril *(aleyhisselâm)* ile "Habibim, dilersen başlarına dağları geçireyim!" fermanını göndermişti. O *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ise, "Yâ Rab! Onlar senin kulların, bilmiyorlar. Şayet onları mahvedersen ben Seni kime anlatayım? Kusur bende, ben iyi temsil ve tebliğ edemedim." sızlanış ve kıvranışları içinde kanlarını silmiş ve bir üzüm bağına sığınmıştı. Bu sırada, üzüm ikram etmek üzere Köle Addas *(radıyallahu anh)* Efendimiz'in yanına gelmişti.

Nebi *(sallallahu aleyhi ve sellem)* üzümü yerken "Bismillâhirrahmanirrahim" dedi.

Addas *(radıyallahu anh)* "Sen kimsin? Ben buralarda böyle bir söz işitmedim." dedi.

Nebi *(sallallahu aleyhi ve sellem)* "Ben ahirzaman nebisi Hz. Muhammed'im. Peki, ya sen kimsin?" diye sordu.

Addas *(radıyallahu anh)* "Ninovalı Addas." diye cevap verdi.

Nebi *(sallallahu aleyhi ve sellem)*: "Benim Yunus kardeşimin memleketindensin." deyince,

Addas *(radıyallahu anh)* "Sen Yunus'u nereden tanıyorsun?" diyerek taaccübünü ifade etti.

Nebi *(sallallahu aleyhi ve sellem)* "O da benim gibi peygamberdi; dövüldü, kovuldu." diye iç çekti.

Bunun üzerine Addas *(radıyallahu anh)*: Ben seni arıyordum; Allah seni ayağıma gönderdi, deyip Resûlullah'ın ellerine, ayaklarına kapandı ve imanla müşerref olmuştu.

O *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, insanlığı kurtarmak için gönderilmişti. Kendisine kötülük yapanlara bile beddua etmiyordu.

Evet, dünyada külfetsiz nimet yok. Gecesiz gündüz, kışsız bahar yok. Cenab-ı Hak; kâinatın varlık sebebi Habibini bile imbiklerden, imtihanlardan geçiriyor. Böylelikle, Efendimiz bizlere örnek oluyor.

Evet, cennet ucuz değil; cehennem dahi lüzumsuz değil. Terlemeden, koşup yorulmadan, ağlayıp inlemeden, çile ve ıstırap çekmeden, mal ve canını cennet karşılığı Allah'a satmadan, engelleri aşıp deryaları geçmeden Allah'ın rızasına ermek kolay olmayacak; beklenen nesil yetişmeyecek; sancı ve ıstırap dinmeyecek; ağlayan, inleyen âlem-i İslâm'ın yüzü gülmeyecek; yaraları sarılmayacaktır.

Allah *(celle celâluhu)* ve Resûlullah'ı *(sallallahu aleyhi ve sellem)* sevdirme, yâd-ı cemilini dünyaya duyurma adına; Hz. Hamzalar, Habbablar, Mus'ablar, Abdullah bin Cahşların katlandığına katlanmadan, onların çektiklerini çekmeden, fedakârlıklarını yapmadan, kalb ibresini Allah'ın rızasına göre ayarlamadan bu iş olmayacaktır.

Unutmamak lazımdır ki; başkalarını Hakk'a çağırma ve dalâletten kurtarma düşüncesine kilitlenmeden kendimizi kurtaramayız. Âlemşümul bir peygamberin âlemşümul davasının hâdimleri olarak, enerjimizi hayru'l-halef nesiller yetiştirmeye sarf etmeliyiz. Hakkın olmadığı, hizmetin bulunmadığı yerlerde, batıl, ruhları sarar; fitne ve sıkıntılar baş gösterir.

Aynı kaynaktan beslenen, aynı kaderi paylaşan, aynı gayeye koşan kardeşlerimizi sevmeli; karşılıklı fedakârlıkta bulunmalı;

onlara şefkat ve merhametle muamele etmeli; sevgi ve saygı ile kucaklaşmalı; hiçbir hayır ve bereketi olmayan, fakat çok zararlı olan iftiraklardan, kin ve nefretten kaçınıp vahdet-i ruhiye ve vahdet-i kulûba önem vermeliyiz.

Allah'ın rahmet ve inayetinin vifak ve ittifakta olduğunu unutmamalıyız.

ÖZGÜRLÜK MÜ?

İnsan, dinden uzaklaşmak ve kopmakla güya özgürleşti. Oysa ki, dinden uzaklaşmakla hedefini ve varoluş gayesini kaybetti. Hedefsiz ve sorumsuz insanların elindeki ilim, servet ve kuvvet; beşerin huzurunu kaçıran, ona sıkıntı veren bir bela ve musibet hâlini aldı.

Dinden kopan, maddeyi ve dünyayı esas maksat yapan insanın, gerçek mesuliyetlerini müdrik olamayacağı ve arzularının esiri olacağı âşikâr iken, Allah'ın kendisine emanet olarak verdiği nimetlerin kıymetini bilmesi ve şükrünü eda etmesi mümkün olmayacaktır.

Hayat, insana Cenab-ı Hakk'ın bir hediyesi ve bir emanetidir. Emanet edenin iradesi istikametinde kullanılmayan hayat, sahibini tehlikeye, hüsrana götürür. Bir gaye için emanet edilen hayat, suiistimal edilmemeli; Mevlâ'nın rızası için değerlendirilmeli ve ahiret adına bereketlendirilmelidir.

Gayesi olmayan bir hayatın bereketi de, huzuru da olmaz. İnsanın maddî-manevi duygularını, latifelerini tatmin etmeyen bir gaye de gaye değildir.

Hayat, insanın kendi mülkü değildir. Mülkü değilse tasarruf hakkı da olmaz. Ancak vize almak suretiyle, hayatın hakiki sahibinin izni ve müsaadesiyle helal dairede tasarruf sahibi olabilir.

Hayat, sadece şu kısa, geçici dünyadan ibaret değildir. Asıl hayat, ebedî ve daimi olan ahiret hayatıdır. İslâmî hayattan uzak yaşayan bir insan; dünyada geçici olarak rahat ve mutlu gibi

görünse de, kalbî, ruhî ve uhrevî hayatı adına mutluluktan çok uzaktır. Çünkü, dünya hayatı adına hiçbir problemi olmayan en "gelişmiş", en serbest, maddi refah içinde yaşayan milletlerde bile, mutluluk ve huzur görülmemektedir. Hatta, o milletlerde belli bir yaş oranından sonra ürpertici ve korkunç intihar olayları hep yaşanmaktadır.

İnsan kendi zaaflarını, boşluklarını görmelidir. Onun en büyük boşluğu ve zaafı ise Allah'ı tanıyamaması ve iman esaslarını bilememesidir. Bu boşluğun dolması ancak; Allah'ın *(celle celâluhu)* ücretsiz bağışladığı akıl ve iradeyi, göz ve kulağı, insanın Kur'ân'ı anlamaya sarf etmesi; nazarına arz edilen kâinat kitabını Allah *(celle celâluhu)* hesabına okumaya gayret göstermesi; ibadet ve dualarıyla da halini Rabbine arz etmesi ile mümkün olur.

İnsan başıboş olmadığı gibi, kâinatta da hiçbir şey başıboş değildir. Zerreden küreye her şey, bir emir ve iradeye boyun eğerek vazifesini yapmaktadır. Öyleyse iradî sorumluluk taşıyan insan da, kâinatın sırlarını çözmeye, anlamaya ve anlatmaya müsait yaratıldığından dolayı vazifesini yapmalıdır. Onun en birinci vazifesi, kâinatı Allah hesabına okuması ve onun dilini anlayıp anlatmasıdır. Allah'ın azameti karşısında acz, zaaf ve fakrını ibadet ve kulluğu ile ilân etmesidir.

"Ey inananlar, Allah'tan O'na yaraşır biçimde korkun ve ancak Müslümanlar olarak ölün" *(Âl-i İmrân, 2/102)*

Zira; "O gün ne mal, ne de oğullar yarar vermez. Ancak Allah'a sağlam ve temiz kalp getiren (yarar görür)." *(Şuarâ, 26/88-89)*

Kontrolsüz ve disiplinsiz bir hayat, insanı rahata ve rehavete sevk eder. İnsanı, şeytanın ve nefsin esiri ve kölesi haline getirir. Din hususiyle İslâmiyet, hayatı dengeler. Yeter ki, Kur'ân ruhuna ve Resûlullah'ın *(sallallahu aleyhi ve sellem)* sünnet-i sahihasına uygun bir İslâmî hayat yaşanmış olsun.

PİŞMAN OLUNMAYACAK BİR HAYAT

İmanın rükünleri bir mümin için temel dinamiklerdir. Bu temel dinamikler çok sağlam olmalı ki, kalp sarayı yıkılmasın.

Kişi, her gün tecdîd-i iman yapmaz, nefis muhasebesinde bulunmaz, nefsini kontrol altına almaz ise, her zaman yanlışlıklar yapabilir.

Mümin, hayatında "mefsedetleri defetmek (maddi manevi) menfaatleri ve maslahatları celbetmek" kaidesini devamlı uygulamalıdır. Yarın pişman olacağımız bir işi yapmamalı, kalbe danışmadan akıl, his konuşturulmamalıdır. Allah'ın rızası düşünülmeden, İlâhî hikmetler gözetilmeden söylenen her söz, atılan her adım, yapılan her iş, mümini mahcup ve mesul edebilir.

Hayat, şayet bir çekirdek ve bir tohum ise, onun çok iyi kullanılmasına ve iyi değerlendirilmesine bağlıdır. İman, trafik memuru gibi hayatı yönlendirmeli; gönül kırıp baş yarmadan, hiç yorulmadan, duraklamadan, gönlün ilhamlarını başkalarına boşaltma aşk ve heyecanını kaybetmeden, Allah'ın yarattığı her kulu muhterem sayarak, çağı, konjoktörü, muhatapların inanç ve kültür seviyelerini nazara alarak, tatlı dil, güler yüz, şefkat ve merhametle muamele etmek esas olmalıdır.

İnanan her insan, "Rabbimi anlatamayacak, sevdiremeyecek; kâinatın yaratılış vesilesi ve İnsanlığın İftihar Tablosu ile kalben, ruhen beraber olamayacak isem, yerin altı üstünden daha iyidir." düşüncesini taşımalıdır.

Mümin imanıyla, gayretiyle, ihlâs, samimiyet, vefa ve sadakatiyle etrafına örnek olmalı; emniyet ve güven telkin eden tavırlarıyla gönüllere akmaya çalışmalıdır. Başkalarını suçlayarak, eksik kusur arayarak değil. Sinsi sinsi bizi vurmak isteyen şeytanın ve nefs-i emmarenin tuzağına düşmemek, başkalarına ışık olmak, bir mum kadar da olsa etrafını iman nuruyla aydınlatmak gayemiz olmalıdır.

Müslümanlara isnat ettikleri terörizm belasından kurtulmak için iyi bir Müslüman olmamız, Kur'ân'ı hayatımıza taşımamız gerekmektedir. Kendi muhasebe ve murakabesini ciddi şekilde yapan bir mümin: "Allah *(celle celâluhu)* bizi insanların hata, kusur ve günahlarını ortaya çıkarmak için göndermediği gibi, görevlendirmedi de. Aksine; kusur ve eksik aramayı bize yasakladı ve haram kıldı. Fakat kendi nefsini sorgulamayı, başkalarına hüsnüzanla bakmayı emretti. Öyleyse; başkaları hakkında kötü düşünme, ulu orta konuşma hakkımız değil." diye düşünmelidir.

"Ey iman edenler! Eğer size bir fasık bir haber getirirse, onu araştırın. Yoksa bilmeyerek bir kavme sataşırsınız da, sonra yaptığınıza pişman olursunuz." *(Hucurât, 49/6)* ayeti bu konuda bize rehber olmalıdır.

İttifakta rahmet, iftirak ve ihtilafta, firkatte nikmet (bela-afet) vardır. Hissî kardeşlik döneminde her ne kadar samimiyet, gözyaşı varsa da; işler büyüyüp, makam, mansıp, mal-mülk devreye girip imtihanlarla karşılaşınca, şayet kalp; ruh ve akıl, Allah marifetiyle geliştirilememiş ve olgunlaşamamış ise, insanların mütevazı hallerini korumaları oldukça zor olur. Bunun çaresi; insanın kendisinin hiç, sıfır olduğunu; fıtratının acz, zaaf, fakr ve şefkatle yoğrulduğunu idrak etmesi "bütün güzelliklerin Allah'tan; günahların nefisten" geldiğini bilmek suretiyle ölçülü, dengeli, ifrat ve tefritten uzak, istişareye açık, alınan kararlara saygılı hareket etmesidir.

Mümin hiçbir güzelliğe sahip çıkamaz, ona güvenemez. Onun günahlarına gelince; işlediği günahtan dolayı, onu her hatırla-

dığında yeni işlemiş gibi ıstırap duyar ve iki büklüm hâle gelir. Yüzlerce, binlerce defa istiğfar eder. “Keşke insanların kusurlarından daha çok, iyi ve güzel taraflarını görüp takdir etsem, keşke başkaların hatalarına karşı gözsüz, kulaksız ve dilsiz olsam.” der ve pişmanlık duyar.

Zira mümin, hayatına vereceği şekli “O takva sahipleri ki, bollukta da darlıkta da Allah için harcarlar; öfke ile yutkunur ve insanları affederler.” *(Âl-i İmrân, 2/134)* ayetinde bulmuştur.

Allah’a inanan her samimi gönül, havf ve reca dengesini koruma adına çok dikkatli olmakla mükelleftir. Kur’ân talebesi mutlak anlamda akıbetinden emin olmaz, Allah’ın rahmetinden de hiçbir zaman ümidini kesmez. O aşağıdaki ayeti kerimelerin ışığı altında yaşar.

“De ki: Ey çok günah işleyerek kendi öz canlarına kötülük etmede ileri giden kullarım! Allah’ın rahmetinden ümidinizi kesmeyiniz. Allah dilerse bütün günahları mağfiret eder. Çünkü Gafur ve Rahimdir: Çok affedicidir, merhamet ve ihsanı fazladır.

Size azap, gelip çatmadan önce, Rabbinize dönün ve O’na teslim olun, Ona itaat edin. Yoksa yardım göremezsiniz.

Size azap, farkına varmadığınız yerden ansızın gelip çatmadan önce Rabbiniz tarafından size gönderilen hükümlerin en güzeline tâbi olun. *(Zümer Suresi 39/53-55)*

Nebiler, veliler ve Hz. Bediüzzaman da dahil olmak üzere bütün büyüklerimiz; “hayatta iken havf kapısını sonuna kadar açık tutmak, ölüm zamanı da recaya yapışmak” gerektiğine dikkatimizi çekerler.

O'NA MEDYÛNUZ

İnsan, bilmediğinin düşmanıdır. Allah ve Resûlü'nü tanıyamayanlar, küfür ve dalâlet içerisinde kıvranmaktadırlar. Nebiler Sultanı'na ve tebliğ buyurdukları din-i mübin-i İslâm'a düşmanlık yapanlar, ömrünü ve ahiretini mahvetmektedirler. Ayrıca gelecek nesillerin önünde kötü bir örnek teşkil edildiği için onların kalp ve kafası iğfal ve idlal edilmekte; nesiller Allah'a ve Resûlü'ne *(sallallahu aleyhi ve sellem)* düşman haline getirilmektedir. Maalesef, küfür ve dalâleti temsil eden belli bir zihniyet; ellerindeki bütün imkânları bu yolda, yani gençliğin tahribinde kullanmakta, toplumun huzur ve saadetini, güven ve emniyetini sarsmaktadır. Buna rağmen, kâinatın yaratılış vesilesi olan ve hakkında: "Eğer sen olmasaydın varlığı yaratmayacaktım."[14] buyrulan Efendiler Efendisi'ne *(sallallahu aleyhi ve sellem)* cihan koşuyor; ilim mahfilleri O'nu araştırıyor, hasımlarının çoğu O'na dost oluyor. Biz o yüce Resûlü iyi örnek alır, iyi temsil edebilirsek nice düşman zannettiğimiz insanlar oluk oluk O'nun dostluğuna koşacaktır.

Evet, varlık âlemi, o gönüller sultanı ve gözlerimizin ziyasının, sevgililer sevgilisinin yüzü suyu hürmetine yaratılmıştır. O *(sallallahu aleyhi ve sellem)*, eşyaya mana kazandıran, bütün içtimaî problemleri rahatlıkla halleden, dost ve düşmanın kabullendiği huzur, güven ve emniyetin temsilcisi ufuk insandır.

---

[14] Aclûni, Keşfül-hafa 2/232

Cenab-ı Hak, insanların günahlarını bağışlamak; onları sapıklıkta, dalâlette, tuğyanda, azgınlıkta kendi başlarına bırakmamak için, Hz. Muhammed'i *(sallallahu aleyhi ve sellem)* en son ve cihanşümul bir peygamber olarak göndermiştir. Tâ ki, insanlar şaşırıp yollarda kalmasın; kalıp da zayi olmasın. İnsanlık semasına çıkıp kâmil birer insan olsunlar.

O'nun döneminde insanlık öyle bir durumdaydı ki; bütün insanî değerler ters yüz edilmiş; faziletler ayıp; ayıp ve kusurlar ise birer fazilet gibi itibar görmeye başlamıştı. Canavarlık alkışlanıyor, insanlık horlanıyor, ayıplanıyor ve kınanıyordu. Tıpkı günümüzde olduğu gibi. Hususiyle, kız çocuklarının diri diri gömüldüğü, kadının hakk-ı hayatının olmadığı, insanlığın kölelik gibi bir zillet içinde kıvrandığı bir dönemde; küfürden kurtulmuş, imanla müşerref olmuş bir sahabi, Allah Resûlü'nün huzuruna gelip Cahiliye Dönemi'ndeki canavarlığını şöyle dile getiriyor:

"Yâ Resûlallah! Biz, Cahiliye Devri'nde kız çocuklarımızı diri diri gömerdik. Benim de bir kız çocuğum vardı. Annesine: 'Çocuğu giydir, dayısına götüreceğim.' dedim. Anne bunun ne demek olduğunu biliyordu; ama onun, bu canavarlığın önüne geçmeye gücü yetmiyordu. Zavallı çocuk da, gerçekten dayısına gideceğini zannediyordu. Çocuğun elinden tuttum, onu kuyunun yanına getirdim; kuyuya bakmasını söyledim. Tam kuyuya bakıyorken, sırtına bir tekme vurdum. Eliyle bir yere tutunan yavru, bir taraftan çırpınıyor; diğer taraftan 'babacığım' diye feryat ediyordu da benim kulağım duymuyor, vicdanım sızlamıyordu."

"Allah Resûlü'nü üzdün." deyip ona müdahale eden sahabiyi, Efendimiz *(sallallahu aleyhi ve sellem)* susturuyor; "Bir daha anlat; kıyamete kadar gelecek nesiller küfrün, dalâletin vahşetini görsünler." buyuruyordu.

O'nun *(sallallahu aleyhi ve sellem)* tanınmadığı dünyada, o gün kız çocukları diri diri gömülüyordu. Bugün ise, çocukların ahiret hayatı idam edilmekte, dinamitlenmektedir. O gün, Allah Resûlü'nün ses ve soluğu ile kadınlar, köleler, kız çocukları ve

insanlık dünya ve ahiret mutluluğuna kavuştuğu gibi, günümüzde de ancak ve ancak Resûlullah'ın getirdiği mesaj ile dünya ve ahiret mutluluğu mümkün olacaktır. O mesaj ki, zamanın yaşlanması, ihtiyarlaması, nice fikirlerin köhneleşip değerini kaybetmesine rağmen -hatta aradan on beş asır geçmesine rağmen- hâlâ taptazedir.

Dünyamızı ve ahiretimizi böylesine maddî-manevi sıkıntılardan kurtaran İnsanlığın İftihar Tablosu'nu, O Sultanlar Sultanı'nı ne ölçüde tanıdık ve tanıttık? Şayet O'nu tanıyabilseydik, mecnun olur yollara düşerdik. O'nun aşkıyla, ateşiyle yanan kalpler gibi gözlerimiz yaşlarla dolardı.

RIZA UFKU

Rububiyete karşı ubudiyet şuuru ile hareket etme, müminin aslî vazifesidir. Her şeyi yaratıp baş döndürücü bir ahenk ve sistem içinde hareket ettiren Allah *(celle celâluhu)*, eşref-i mahlûkât olarak intihap ettiği insandan, nâmütenahi lütufları, nimetleri karşısında, nankör ve âsi olmasını değil; ubudiyetle mukabelede bulunmasını beklemektedir: “Ey insan! O kerim Rabbine karşı seni ne aldattı?” *(İnfitar, 82/6)*

İnsan, yeryüzünde Allah’ın halifesidir. Allah, kâinatı insana göre düzenlemiştir. En muazzez varlık olan insan için Kur’ân: “Biz, hakikaten insanoğlunu şan ve şeref sahibi kıldık. Onları (çeşitli nakil vasıtaları ile) karada ve denizde taşıdık; onlara güzel güzel rızıklar verdik; onları yarattıklarımızın bir çoğundan cidden üstün kıldık.” *(İsra, 17/70)* buyurur.

İnsanın gerçek mutluluğu hedef alınmadan kurulan en müthiş sistemlerin bile kıymet ve değeri yoktur. Bu mutluluk, Allah’ın rızası yörüngesine oturtulursa ancak mümkün olabilir. Onun için, bütün maddî-manevi yatırımlar, Allah’ın rızası istikametinde insanın saadeti, huzuru, emniyet ve güveni için olmalıdır. Ne yazık ki, ihtiyarlamış küremizin insanı, ihmallerin kurbanı olmuş; maddeye ve bedenî arzularına yenik düşmüştür. Bu vesileyle inanç ve ahlâkta korkunç erozyona uğramış; içki, kumar ve uyuşturucu bağımlısı haline gelmiş; yuvalar yıkılmış; aile ve çocuklar sahipsiz kalmış; menfaat şebekelerinin tuzağına düşmüştür. Modern insanın içine düştüğü zilletten kurtulmak için çırpınışlarını görüyor; fakat imdadına yetişemiyoruz.

Düştükleri tuzaklarda kıvranan ve kendisinden şikâyetçi olduğumuz nesiller, dün ihmal ettiğimiz çocuklarımızdır. Bu acı tabloları görüp de çırpınmayan, yüreğinden hançerlenmiş gibi ıstırap duymayan, çare üretmek adına gayreti olmayanların, bilmiyorum yaşadıkları hayattan haberleri var mıdır?

Alevleri insanlığı kasıp kavuran bu yangınlarda, hususiyle küfür, dalâlet, uyuşturucu, fuhuş tuzaklarında kapana kısılmış gibi ölümlerini bekleyen bu zavallıların çoğu hallerinden memnun değil; düşmüşler, çıkamıyorlar; çırpındıkça daha çok batıyorlar. Mutlaka dıştan bir müdahaleyi, ellerinden tutulmayı bekliyorlar.

İnsanlığın böyle korkunç bir tuzağa düşmesinin en baş sebebi, sorumsuz anne-babalar, eğitim müesseseleri, devletin şahs-ı manevîsi; hepsinden de öte beşeriyetin, en büyük düşmanı olan cehalete yenik düşmesidir.

Günümüzde yolda kalmış ve rehber arayan insanlara ışık tutma yoluna giren, gece-gündüz samimiyetle çalışan, ilim-irfan yuvalarında nesil yetiştirme gayreti içinde çırpınan; kutsiler, hasbiler, muhacirler diye alkışladığımız ve bu tabirlere gerçekten liyakatli olduklarına inandığımız ve meleklerin alkışladığı, İnsanlığın İftihar Tablosu'nun sırtlarını okşayıp alınlarından öptüğü bu kutlulara hiç yakışmayan bazı sıfatlar var ki, onların, bu sıfatlardan kurtulmaları gerekiyor.

Bunlardan biri, hem de kanserden daha tehlikeli olanı; Kur'ân'ın, ölmüş kardeşinin etini yeme gibi çirkin ve müstekreh bir vasıfla anlattığı gıybettir. "Filân kardeşimiz çok kıymetli, çok gayretli, çok faziletli, çok ihlâslı ama..." deyip yerden yere vurma hali... Küfür ve dalâlet içinde yüzen, fazilet mahrumu bir insanı kurtarma adına her türlü fedakârlığı yaptığı halde, kaderini yüce ve kutsi bir davaya adamış, hasbî, fedakâr, çilekeş, vefalı, sadakatli ve hicret edip Hak yoluna kendini adamış, yüzde doksan dokuz meziyetleri bulunan kardeşinin en küçük kusurunu, enaniyetinin, gurur ve kibrinin hatırına affedememe, eline geçen imkânlarla kardeşini ezmeye çalışma.

İkincisi; İlâhî emir gereği istişare ile alınan kararlara, kendi düşüncesine, mantığına sığmadığı mülâhazası ile muhalefet.

Üçüncüsü; âdâb-ı muaşeret, haram-helal, hak-adalet, yiyip-içme, yatıp-kalkma, kısaca her konuda nasıl hareket etmemiz gerektiğini Kur'ân ve Resûlullah tayin ve tarif ettiği; ashab-ı Resûlullah da temsil ettiği halde, onlar gibi hareket edememe ve hükümle karar verip zulme girme ne acı bir çelişkidir.

Bu sıfatların her biri, dirilişi temsil edenleri çürütecek ve hizmetlerinde, onları semeresiz bırakacak birer virüstür.

Bedîüzzaman'ın dediği gibi "Allah'ın en büyük ihsanı, insana mazhar olduğu lütufları hissettirmemesidir." Bu, çok büyük bir mazhariyettir. Hadislerde, ahirette bütün nebilerin gıpta ile bakacakları topluluklardan bahsedilir. Bunların; peygamberâne bir azim ve kararlılıkla hizmet eden ve yaptıkları hizmet karşılığında hiçbir beklentiye girmeyen, Allah'ın lütuflarını vicdanında duyan, başka kimselerin eksik ve kusurlarını araştırmayarak kendi eksiklerini tamamlamak suretiyle rıza ufkuna yükselmeye çalışan kişiler olduğunda şüphe yoktur.

Bu lütuf ve şerefe ermek için her şeye katlanmaya, sabretmeye değer kanaatindeyim.

RUBUBİYET VE UBUDİYET

Kâinatta iki daire vardır. Biri rububiyet, diğeri ubudiyet dairesidir. Rububiyet; ubudiyeti gerektirir. Rububiyet; Cenab-ı Hakkın her zaman her yerde her mahlûka muhtaç olduğu şeyleri vermesidir. Ubudiyet ise; Allah'a teslimiyetle beraber, emir ve yasaklarına saygıda, itaatte kusur etmeden, Cenab-ı Hakk'ın maddi manevi nimetlerine karşı teşekkürde bulunmaktır.

Mümin, iman eden demektir. Allah'a inanan bir mümin, imanın erkânına inanır; İslâm'ın esaslarına da itaat eder. Peygamberimiz *(sallallahu aleyhi ve sellem)* buyuruyor: "İslâm, beş şey üzerine bina edilmiştir: Allah'tan başka ilâh olmadığına ve Hz. Muhammed'in *(sallallahu aleyhi ve sellem)* O'nun kulu ve resûlü olduğuna inanmak; namaz kılmak; zekât vermek; Beyt'i haccetmek ve Ramazan'da oruç tutmak."[15]

Ubudiyet; Allah'ın ücretsiz, karşılıksız, peşin olarak ikram ve ihsan ettiği sayısız, sınırsız nimetlerine karşı bir teşekkürdür. İnsanın; hayalinin ulaştığı yere kadar arzuları, buna karşılık elinin ulaştığı nispette de gücü vardır. Birkaç gün aç susuz kalsa, 5-10 dakika nefes alıp vermese, 3-5 gün ifrazat yapamasa insanın işi biter. Bütün bu ihtiyaçlarını karşılayan, her yıl, her zaman kudretine perde yaptığı toprak, ağaç ve hayvanlar eliyle, tazeleyerek nimetler gönderen Hz.Allah'a karşı kullukta bulunmazsa, teşekkür etmezse, insan nankör olmaz mı? "Ey insan, ikramı sonsuza (Allah'a) karşı seni nankörlüğe sevk eden nedir?" *(İnfitâr, 82/6)*

---

[15] Buhari, iman, 1,3; Müslim, iman, 19-22

Evet, Allah'ın emirlerini yapmaktan ve yasaklarından sakınmaktan ibaret olan ibadet; dünya ve ahiret saadetine vesile olduğu gibi, dünya ve ahiret işlerinin tanzimine, sisteme konmasına da sebeptir. Allah ile kul arasında çok önemli bir rabıta, bir bağ olmasının yanında; aynı zamanda, yeryüzündeki bütün ehl-i iman ile de, ibadet ve dua vesilesiyle manevi bir bağlantı kurmakta, gönül ve ruh birliği oluşturmaktadır. Kâbe'de milyonlar ve yeryüzü mescidinde de milyarlar, günde kırk defa Allah huzurunda, "Ancak Sana kulluk yapar, yardımı da senden bekleriz." diyor. Allah *(celle celâluhu)*, bize de bunu gönülden dedirtsin.

"Ey insanlar: Sizi ve sizden evvelkileri yaratan Rabbinize ibadet ediniz ki, takva (günahlardan uzak durma) mertebesine vasıl olasınız. Ve yine Rabbinize ibadet ediniz ki; arzı size döşek, semayı binanıza dam yapmış ve semadan suları indirmiş ki; sizlere rızık olmak üzere, yerden meyve ve sair gıdaları çıkartsın. Öyle ise, Allah'a misil ve şerik yapmayınız. Bilirsiniz ki, Allah'tan başka mabud (ibadet edilen) ve hâlıkınız (yaratıcınız) yoktur."

İbadet, fikirleri Allah'a yönlendirir. İnsanın kabiliyetlerinin inkişafına vesile olan şehvet, gadap, akıl gibi duygular serbest bırakıldığında, her an insan zulüm yapabilir; harama, günaha girebilir. İbadet; insanın bu duygularını kontrol altına alabilir. Yoksa zulümden, başkalarının hak ve hukukuna tecavüzden, mesuliyetten insan kurtulamaz.

RÜYA VE GERÇEKLER

İnsan bir yolcudur. Dünya da bir misafirhane ve bir bekleme salonudur. Her gelen gidiyor, giden de gelmiyor. Öyleyse dünya insanın mal ve mülkü değildir. Belki mülkün hakiki sahibi Allah'ın *(celle celâluhu)* istihdam ettiği muhtelif işlerde çalışan bir işçidir. Dikkat edilecek olursa, yıllar sel gibi akıyor.. Ömür ise rüzgar gibi uçuyor.. Hayat acı tatlı hadiselerle çalkalanıyor... Her derdin dermanı olan iman, kader inancı ve kazaya rıza ilacı elde edilip kullanılmazsa, musibetlere karşı sabır içinde şükredilmezse, hayat zehir olur, azap olur.

İnsan kâinata nasıl bakarsa öyle görür. İyi niyetle bakarsa güzel görür. Güzel görmesini bilenler için çirkinlikler de güzelleşir. Allah *(celle celâluhu)* kâinata ve rahmet eserlerine dikkat nazarla bakılmasını ve ibretle okunmasını istiyor." Sen de görüyorsun ki, dünya durmuyor, gidiyor, insan da beraber gidiyor. Sen de yolcusun, bak ihtiyarlık şafağı kulakların üstünde tulu etmiş, başının yarıdan fazlası beyaz kefene sarılmış, vücudunda tavattun etmeye (vatan tutmaya) niyet eden hastalıklar ölümün keşif kollarıdır. Bununla beraber ebedi ömrün, çok uzak değil, önündedir. O ömr-ü bâkide göreceğin rahat ve lezzet, ancak bu fani ömürde sa'y ve çalışmalarına bağlıdır. Senin o ömrü bakiden hiç haberin yok. Ölüm sekeratı uyandırmadan evvel, uyan!"[16]

İnsan uykuda rüya görürken kendini ayık zanneder. Rüya da olduğunu uyanınca anlar. Gençlik de aynen uykudaki rüya

---

[16] Bedîüzzaman Said Nursî, Mesnevi-i Nuriye, Habbe

hali gibidir, ihtiyarlık sabahında uyanır. Evet ömrünü dalâlet ve küfür içinde geçiren insanda Azrail *(aleyhisselâm)* gelince uyanacak ama artık fayda vermeyecektir. Önemli olan Azrail *(aleyhisselâm)* gelmeden hakikate uyanmaktır. Allah'ın sınırlarını tayin ettiği yasaklara saygılı olmaktır. Allah'ın sınırları, haram ve helal, sevap ve günahlardır. Saygılı olduğumuz nisbette dünya ve ahiretimiz mutlu ve huzurlu olacaktır.

Unutmamak lazımdır ki, günahın ve haramın neticesinde küfür tohumu vardır. İnsan günahı küçük görür, önemsemez, devam ederse, ülfet ve ünsiyet olur, utanmaz çekinmez olur. Ölümü, kabri, hesabı düşünmez olur. Farkına varmadan küfür ve dalâlet tohumu yeşermeye başlar. Gündüz ortasında gözünü yumup, güneş yok diyen gülünç insanın durumuna düşer.

Bir sineğe ve mikroba mağlup olan insanın derhal tevbe edip aklını başına alması lazımdır ki, dünya ve ahiret mutluluğunu kaybetmesin. Sen yoktun. Allah seni yoktan var etti. İlkin ve sonun kokmuş bir madde olmasına rağmen, seni öyle bir şekilde ve güzellikte yarattı ki, bir uzvunu dünyalara değişmezsin. Yolunun üzerine kurulan pazarda, senin için öyle nimetler hazırlamıştır ki, bunların hiç birinde senin zerre kadar bir emeğin yoktur. Mevlâ, kudretine perde yaptığı toprak, ağaç ve hayvanların eliyle, ücretsiz onları sana ikram etmektedir.

Küçük bir hediye verene, bir lokma yedirene, bir çay içirene ve tatlı dil, güler yüzle davranan insanlara teşekkür ettiğin, sevgi gösterdiğin halde, dünya sofrasını konserve edilmiş nimetlerle dolduran Rabbine karşı, ne kadar teşekkür ettin? Küçük bir musibet karşısında sızlandığın halde, sonsuz nimetleri karşısında hep nankörce davrandın. Öyle ise, geçmişte eda edemediğin nimetlerin şükrünü kaza etmek lazımdır. Evvela ciddi bir tevbe sonra istiğfar sonra emirlere itaat sonra da haram ve günahlara sırtımızı dönmek suretiyle, hayatı yeniden düzenlemek ve tanzim etmek ve insana yakışır bir tavır sergilemek gerekir.

İnsanın umumi ve hususi iki dünyası vardır. Hususi dünyasının direği ve merkezi kendi ömrü ve hayatıdır. Her dakika o

ömür bitebilir ve o hayat sönebilir. Beklenmedik bir anda kıyamet kopabilir. Aklı başında olan insan kaldıramayacağı yükü yüklenmez. Mülkü hakiki sahibine teslim eder, bir memur ve misafir olarak vazifesini yaparsa dünyada da ahirette de rahat eder.

SEV Kİ SEVİLESİN

Allah, sevmiş; insanı yaratmış. Sevmiş, kâinatı onun emrine vermiş. Sevmiş, sevdiği Zâtı ona muallim, rehber yapmış. O rehber *(sallallahu aleyhi ve sellem)*: "Allah'ı kullarına sevdirin ki, Allah da sizi sevsin."[17] ferman buyurmuş. Öyleyse, insanın aslî vazifesi Allah'ı tanımak ve tanıtmak, sevmek ve sevdirmektir. Sevmek, itaati gerektirir. İtaat yoksa sevgi de yok demektir.

Kur'ân: "De ki; eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki, Allah da sizi sevsin." *(Âl-i İmrân, 3/31)* "Size kendi içinizden öyle bir peygamber geldi ki, sizin sıkıntıya uğramanız Ona pek ağır gelir. O size çok düşkün, müminlere pek şefkatli, çok merhametlidir." buyurmuştur. *(Tevbe, 9/128)*

Allah, insanı fiziki yapısıyla mükemmel bir güzellikte yarattığı gibi; iç donanımı, ruh âlemi ve latifeleri itibariyle de akıllara durgunluk verecek şekilde mükemmel yaratmıştır. Ruhunu kanatlandıran, vicdanını huzurla dolduran bir sevgiyle insanın kalbini donatmıştır. İnsan, o sevgiyi yerinde ve isabetli kullandığı takdirde dünya ve ahiret saadetini elde etme yoluna girmiş demektir.

Evvela, Allah'ı çok sevmeli. Hiçbir sevgi de, o sevgiye engel ve gölge olmamalıdır. Sonra Cenab-ı Hakkın, 'Habibim' buyurduğu Sevgililer Sevgilisi'ni sevmeli. İşte bu sevgidir ki, insanın vicdanına huzur, dünya ve ahiret hayatına mutluluk kazandırır.

---

[17] Taberânî, Mu'cemül-Kebir, 8/90-91

Mercimek büyüklüğündeki insan hafızasına binlerle kitap yerleştiren Allah *(celle celâluhu)*, yarattığı her şeye karşı, bir sevgi ve muhabbet vermiş, insan fıtratını da o muhabbetle doldurmuştur. Onun için insan, dünyayı; ana, baba, evlat, akraba ve dostlarını, baharı ve bütün güzellikleri sever. Bütün bu sevgilerin hepsi fanidir. Ancak, Allah için olursa bakileşir. O zaman kaybettiği anne, baba, evlat, eş, dost dünya karşısında çok üzülmez. "Mülkün sahibi olan Allah, bunları bana emanet etmişti. Hikmetinin gereği olarak muvakkaten geri aldı. Bir gün, daha güzel şekilde iade edecek." der; rahat eder, huzur bulur.

Basından bir haber okumuştum: İngiltere'de takriben 20 yıl evvel üniversitede okuyan bir Müslüman talebe, ateist bir arkadaşına İngilizce bir Kur'ân meali veriyor. O kişi, arkadaşını kırmamak için, inanmadığı halde Kur'ân'ı alıp kütüphanesine koyuyor. Okulu bitirdikten sonra hayata atılan, evlenip bir çocuk sahibi olan bu insan; bir gün tenezzüh için 7-8 yaşlarında olan çocuğu ve ailesi ile parka çıkıyor. Birden yola fırlayan çocuğa taksi çarpıyor ve çocuk orada ölüyor. Dünyaları yıkılan ve kararan anne baba gözyaşları içerisinde evlerine zor dönüyor.

Bu sıkıntı ile kendisini okumaya veriyor baba. Bir gün, arkadaşının verdiği Kur'ân eline geçiyor ve rastgele (tevafuken) Kur'ân'ı açıyor, öldükten sonra dirilmeyle ilgili ayetler karşısına çıkıyor ve o ayetleri okumaya başlıyor. Birden, sanki ölen çocuğu diriliyormuş gibi hissediyor. Sonra hanımını çağırıp: "Şurayı okur musun?" diyor; o da okuduktan sonra aynı duyguyu yaşıyor. Beraber Kur'ân'ı okumaya karar veriyorlar. Henüz Kur'ân'ın yarısına gelmeden evvel, ikisi de Müslüman oluyorlar.

Allah ve Resûlullah sevgisi öyle bir iksirdir ki, taş gibi kalpleri yumuşatır. Hasımları dost yapar. Canı gırtlağa gelmişlere nefes alma imkânı bahşeder.

Hristiyan bir eyalet valisi, ölmeden evvel Müslüman öğretmenlere: "Size teşekkür ederim. Bana İslâm'ı ve Müslümanları

sevdirdiniz. Siz olmasaydınız, İslâm ve Müslüman düşmanı olarak ölecektim." diyor. Bundan sonra, bu öğretmenlere ve onların talebelerine; 'evlatlarım' diye hitap ediyor ve onları selamlıyor.

Bu hitap ve selamlama; sevme kadar sevdirmenin de ehemmiyet arz ettiğini göstermektedir. Burada, tebliğ kadar temsilin de önemli olduğunu görüyoruz.

Sahabe Efendilerimizden birisi; Peygamberimiz'e *(sallallahu aleyhi ve sellem)*: "Kıyamet ne zaman kopacak?" diye sorar. Allah Resûlü *(sallallahu aleyhi ve sellem)*: "Kıyamete ne hazırladın?" buyurunca sahabi: "Yâ Resûlallah! Çok bir şey hazırlayamadım; ama Allah'ı ve Resûlullah'ı seviyorum." der. Bunun üzerine, Allah Resûlü: "Kişi, sevdiği ile beraberdir."[18] buyurur.

Ondan uzak kaldığımız müddetçe, gönüllerimiz kupkuru çöl haline gelecek; hiçbir semere vermeyecektir. Yunusvâri, her şeyi Yaratan'dan ötürü sevmek, insanı cennette ve Firdevs'te yaşıyor hâle getirecektir. Fakat ne garip bir tecellidir ki; gerçek manada Allah'ı ve Resûlullah'ı sevemediğimizden dolayı, hepimiz sevme ve sevilme fukarası haline geldik. O'nu sevebilsek, O da sevdirecek bütün sevdiklerine bizi.

---

18 Buhari, edeb 95; Ahmet b. Hanbel, Müsned, 3/167,178

SUÇSUZ YARGILAMA

Çok şerefli ve asil bir maziye sahip memleket ve milletimizi, hatta topyekûn insanlığı korkunç tuzaklardan, tehlike arz eden tahribat ve felâketlerden koruma adına, memleket ve milletini canından daha aziz tutan; milletinin ve insanlığın dert ve ıstırabını vicdanında duyan, onunla yatıp, onunla kalkan insanlar karalanmakta; şerefli milletimizin itibarını zedelemek, kimliğinden uzaklaştırmak, tarihî bağları koparıp, köksüz, ruhsuz hale getirmek için, çok çeşitli senaryolar uygulanmaktadır.

Maddî - manevi hiçbir hukukî mesnedi bulunmayan yargılamalarla, yıllarca ehl-i iman mağdur edildi. Birkaç asırlık sert rüzgarlar, korkunç fırtınalar, maddi – manevi bütün değerlerimizi kasıp kavurmuştur. Böylesine manevi bir kışın şiddeti ve dehşeti karşısında atılan iman tohumları yeşermiş; bir bahar güzelliğini Cenab-ı Hak lutfetmiştir. Bütün bu güzelliklerden insanımız memnun olup sevinirken, birileri de rahatsızlık duymaktadır.

Mesuliyetsiz, bencil ve tahripkâr insanların, hayatı hem kendilerine hem çevrelerine hem de bütün bir milletler topluluğuna zehir ettikleri bilindiği halde, belli çıkarları ve beklentileri adına, birileri onları desteklemekte; öne sürdükleri piyonlarıyla ehl-i imanı karalamakta; ehl-i iman, hayallerinden bile geçmeyen iftiralara maruz kalmaktadır.

Bütün bu olup bitenler karşısında, insanlar inandığı gibi yaşamalı; iftiraları fiilen tekzip etmelidirler. Sineleri çoraklaşmış,

duyguları erozyona uğramış, hakikatlere, güzelliklere gönüllerini kapatmış, batmış ve bitmiş nesillere, sevgi, şefkat, tatlı dil ve güler yüzle yaklaşıp, onları kucaklayıp, bağrına basarak, imanın ve sabretmenin güzelliğini, zevkini anlatacak ve sevdireceksin.

Bir iki asırlık tahribatın tamiratı, elbette kolay olmayacaktır. Asırlardır hep yükseklerde pervaz edip uçan bir milletin, yıkılan maneviyatı, beslenemeyen duyguları, ihmal edilen nesilleri şimdi zillet içinde kıvranıyorlar. Bu kıvranışlar, bu sancılar, dileriz bir diriliş emaresi olur.

Evet, yola kaybettiğimiz yerden başlamak gerekiyor. İçine düştüğümüz sefalet ve zilletten kurtulma mevzuunda, insanımızın gönlüne sevgi ile girme ve onlara imanı, Allah ve Resûlullah'ı sevdirmemiz gerekmektedir. Bu vazifeyi ihlâs, samimiyet, vefa ve sadakat ile hiçbir şeye alet etmeden yerine getirdiğimiz takdirde, inşallah istikbale tebessümler yağdırabiliriz.

"Seksen küsur senelik hayatımda dünya zevki namına bir şey bilmiyorum. Ömrüm hep, harp meydanlarında, esaret zindanlarında ve çeşitli çilehanelerde geçti. Çekmediğim eza, görmediğim cefa kalmadı... Gözümde ne cennet sevdası, ne de cehennem korkusu var. Milletimin imanını selamette görürsem, cehennemin alevleri içinde yanmaya razıyım. Çünkü vücudum yanarken gönlüm gül gülistan olur." diyen ve o en acı günlerde feryat eden zata karşı bize düşen vazife; idrak ettiğimiz baharı onu mahcup etmeyecek şekilde değerlendirmektir.

ÜMİDE YOLCULUK

Allah'ın değer verip yarattığı insana karşı, tatlı dilli ve güler yüzlü olmalıyız. Mesuliyetten kurtulma adına ıslah hareketlerinde bulunma, şeytanları çıldırtıp zincire vurma, fitneleri boğmak için seferber olma en büyük görevimizdir. "İfsat edenlere karşı onlar ıslahçılardır."[19] gerçeğine riayet ederek, kimseyi kırmadan hareket etmek, şayet hataen kırılmışsa da, Kâbe'den daha kıymetli olan kalpleri, zor da olsa tamir edip, onlara sevgi ile kucak açarak kusurumuzu telafi etmek zorundayız.

Hepimiz gidiciyiz. Allah'ın huzurunda mahcup olacağımız hiçbir iş yapmadan, kendi eksiklerimizi ve kusurlarımızı tashih edip, başkalarının da güzel taraflarını görmek suretiyle yuvalarımızı, toplumumuzu ve bütün insanları sevmeye gayret etmeli ve dünyayı sevgi ve gül bahçeleri haline getirmeli; yavrularımıza cennetnümun bir hayat bırakmalıyız.

"Gevşeklik göstermeyin, tasalanmayın; müminseniz üstünsünüz." *(Âl-i İmrân, 3/139)* buyuran Hz. Allah *(celle celâluhu)*, başarılı ve üstün olmanın yolunu göstermektedir.

Nebilerle, velilerle temsil ve tebliğ edilen zorlu, sıkıntılı; ama cennette yaşıyor gibi mutlu, huzurlu ve zevkli bir işe talip olmuşuz. Talip olduğumuz hizmetin şuurunda olarak yürümek zorundayız. "Hizmetimi rahatımla beraber götüreyim." düşüncesi insanı yolda bırakabilir. "İşlerim iyi gitsin, hiçbir sıkıntı

[19] Tirmizî, iman 13; İbn Mâce, fiten 15

çekmeden, fedakârlıkta bulunmadan cennete gireyim." arzusu aldatabilir. Bu mümkün olsaydı, Allah *(celle celâluhu)* kendisine en yakın, en sevgili olan peygamberlerine ve hususiyle Efendimiz'e kolay kılardı. Bilakis "Bu yolda, Peygamber Efendimiz'in çektiği sıkıntılar, bütün insanlığın çektiklerine denktir." diyor Hak dostları.

Allah, dinine sahip çıkan, dünyayı kalbinden atan kullarına yardım eder; onların ayaklarını sabit kılar; kaydırmaz ve aynı zamanda dünyayı da peşinden koşturur.

Mesuliyetimiz kadar dertli olamayışımız, küçük engellere takılıp kalmamız, büyük ve hayırlı işler yapmamıza en büyük engeldir.

Milletlerin devamı gelecek nesillere bağlıdır. Allah'ın emaneti yavrularımıza, geleceğimizin ümidi nesillere örnek olacak, onlara ruh verecek, rehberlik yapacak ümit kahramanları; kendi izafi gücünü imanla kuvvetlendirerek zamanın çıldırtıcı zorluklarını, kötülüklerini, nefis ve şeytanın tuzaklarını aşarak, maddi ve manevi değerlerini koruma, muhafaza etme, imandan sonra hayatının gayesi bildiği insan yetiştirme görevini eda etmeye çalışacaktır.

Ümit kahramanları bu yüce ve kutsi davayı tebliğ ve temsil ederken, yer yer dostların vefasızlığı, hasımların insafsızlığı ile karşılaşacak, ümitlerinin inkisara uğrayıp cesaretlerinin kırıldığı zamanlar olacaktır. Her ne kadar yollar çileli, sıkıntılı olsa da onlar, iman gücüyle aşılmazları aşacak, geçilmezleri geçecek, sabır, metanet, azim ve kararlılıkla, hiçbir engele takılmadan, küsüp darılmadan, kardeşlerinin faziletleri ve başarılarıyla iftihar ederek, hak bildiği yolda yürüyecek ve asla gevşeklik göstermeyecektir.

Dert yoksa derman olmaz, yürümeden yol katedilmez ve neticeye varılmaz. Yolun her ne kadar sarp, zor ve sıkıntılı da olsa bu ağır yükü taşıma sana düşmektedir.

YETMEZ Mİ DERT DERMAN SANA

Allah'tan gelen her hastalık ve her musibet; deprem, yangın, tayfun, sel felâketi, trafik kazası vs. ötelere yolculuk için hazırlık yapmaya birer davet ve ikazdır. Bütün bunlar, dünya hayatının fani olduğunu ve insanın ebedî bir âleme yol aldığını ihtar etmektedir.

Her gün bize yeniden dirilişi hatırlatan, ölümün kardeşi dediğimiz uykuya dalıp uyanmamız, her bahar ölmüş arzın dirilmesi, ay ve güneşin devir daim halinde doğup batması bize dünyanın sürekli değiştiğini, dolup boşaldığını ve bizim de bir gün yeniden dirilmek üzere öleceğimizi hatırlatmaktadır. Baharda kışa, gençlikte ihtiyarlığa hazırlık yapıldığı gibi, dünyada da ahiret için öyle hazırlık yapmak gerekiyor. Gençliğini, ömrünü israf eden bir insanın kabir ve ahirette pişmanlığı, gençliğini berbat edip ihtiyarlıkta pişman olan bir insanın durumuna benzer. İhtiyarlıktan gençliğe, kabirden dünyaya dönüş mümkün olmayacağı için, pişmanlık da artık bir işe yaramayacaktır.

"Sana kıyametin ne zaman geleceğini sorarlar, De ki: 'Onun ne zaman geleceğine dair bilgi yalnız Rabbinin nezdindedir. Vaktini O'ndan başkası açıklayamaz.

O kıyamet öyle bir meseledir ki, ne göklerde ve ne de yerde ona tahammül edecek bir kimse vardır. O size ansızın gelecektir..." *(A'râf, 7 /187)*

"Yer o müthiş depremiyle sarsıldığı zaman... Ve yer bağrındaki ağırlıkları çıkardığı zaman... İnsan şaşkın şaşkın: 'Ne oluyor

buna!' dediği zaman... İşte o gün yer, üstünde olan biten her şeyi anlatır. Çünkü Rabbin ona bunları vahyeder. İşte o gün; bölükler halinde insanlar, kabirlerinden çıkıp yüce divana dururlar; ta ki, yaptıklarının karşılığını görüp alırlar. Zerre ağırlığınca hayır yapan onu bulur. Zerre ağırlığınca şer yapan da onu bulur." *(Zilzal, 99/1-8)*

"Gök yarıldığı zaman... Yıldızlar parçalanıp etrafa saçıldığı zaman... Denizler birbirine katılıp tek deniz haline geldiği zaman... Kabirlerin içi dışına çıkarıldığı zaman... İşte o gün her kişi ne yapıp ne yapmadığını iyice anlayacaktır.

Ey insan, nedir seni O kerim Rabbin hakkında aldatan? O değil mi seni yaratan, bütün vücut sistemini düzenleyen ve sana dengeli bir hilkat veren ve seni dilediği bir surette terkip eden?" *(İnfitâr, 82/1-8)*

"O gün kimsenin kimseye hiç fayda veremeyeceği bir gün! O gün, bütün hüküm ve yetki, yalnız Allah'ındır!" *(İnfitâr, 82/19- 20)*

"De ki: Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz hısım ve akrabanız, ter dökerek kazandığınız mallar, kesada uğramasından endişe ettiğiniz ticaret, hoşunuza giden konaklar, size Allah'tan ve Resûlünden ve O'nun yolunda cihat etmekten daha sevimli ve önemli ise... O halde Allah emrini gönderinceye kadar bekleyin! *(Tevbe, 9/24)*

Bu hakikatlere kulaklarını tıkamış, bedenî arzularının esiri haline gelmiş, Allah'ı, Peygamberi, ahireti, hesabı unutmuş, dünyaya dalmış ve zevke boğulmuş insanlara kendi kudretini hatırlatmak için Allah öyle hadiseler yaratmaktadır ki; görmemek için kör, anlamamak için mecnun olmak lazım gelir. Gözü gördüğü halde, kalp gözü hakikate kapalı olanlar, kendi akıl ve iradeleri ile gerçeklere uyanamayınca, irşad ve tebliğ müessesesi; yani mürşitler, rehberler devreye girer. Bu müessese de çürür, tesirsiz hale gelir; alıcı, verici cihazlar da küflenir, çalışmaz hale gelirse, merhameti sonsuz olan Allah *(celle celâluhu)*, son ikazını hastalıklar ve musibetlerle yapar. Ta ki; ahirete küfür ve dalâlet içinde gitmesinler.

Allah *(celle celâluhu)* esbab-ı tabiiye dediğimiz kâinattaki cari kanunlarını, kudretine birer perde yapmıştır. O sebepleri olduğu gibi kabul ederiz; ama onlara tesir-i hakiki veremeyiz. Verir isek, Allah'a şirk koşmuş oluruz. Musibetlerle alâkalı materyalist yorumlar, insanlara hiçbir fayda sağlamamaktadır. Çünkü musibetten sonra kendini parçalasan eline ne geçecektir!

Başkalarının hukukuna saldıran, kanunlara karşı gelenlere devletin kendini hatırlatması, suç karşılığında hapse koyması gibi, kâinatın sahibi ve idarecisi olan Allah da kendisine itaat etmeyenleri cezalandırır. Söz dinlemeyenlerin, asi olanların Allah'ın kendini kudretiyle hatırlatması karşısında şikâyet etmesi, onların cürmünü artırmaktan başka hiçbir işe yaramaz.

Bu tür hadiselerde öyle yorum yapılmalı ki, insan rahatlasın. İnsana huzur versin. Derdini, sancısını, sıkıntısını azaltsın. Ahiret hayatı adına da işe yarasın.

İslâm, en ağır şartlarda bile mensuplarını rahatlatmakta; musibetlere sabırla karşı koymayı öğretmektedir. Kaybettiği şeylerin kayıp olmadığını, aksine ciddi bir kazanç olduğunu ifade etmektedir. Ölenlerin şehit, mallarının sadaka olacağına işaret etmektedir. Böyle olunca çocuklar, ihtiyarlar, mazlum ve mağdurlar dünya gibi az bir şey kaybetmekte, cennet ve Cemalullah gibi çok şey kazanmaktadır.

Rabbimiz, "Zulme karşı, ıslahçı bir nesil olduğu müddetçe, Rabbin o karyeyi, o beldeyi helak etmeyecektir."*(Hûd, 11/17)* buyuruyor.

Sürekli musibetler geliyor ise, demek ki, günahlara terettüp eden bir ceza olarak geliyor. Böyle kabul edildiği takdirde, tevbe etme ihtiyacı hissedilir. Rabbimize dönmeye vesile olur. Nasıl anne baba evladını; idareci ve öğretmen talebesini; komutan askerini yönlendirir. Aynen öyle de Cenab-ı Hak da, sözlü nasihatten anlamayan kullarını, musibetlerle doğruya, gerçeğe, adalete yönlendirmektedir.

Bela ve musibetlerden kurtulma adına paratoner olacağına inandığımız şu hususlar önem arz etmektedir: Küfür ve dalâlet içinde kıvranan insanlara Allah'ı sevdirmek, mefsedete karşı ıslahçı olmak, gece gündüz hakkı neşretmek ve bu işin çilesini, ıstırabını yaşamak. Aynı zamanda, "Sadaka, bela ve musibetleri defeder"*(Mûnâvî, Feyzü'l-kadir, 3/515)* gerçeğine riayet etmek, fedakârlığın sembolü olan Allah için kurban kesme ve bu yolda gayret etme, nice İsmaillerin bağışlanmasını temin edecek ve belalara paratoner olacaktır.

Dünyada, milyonlarca karnı aç ve sırtı açık muhtaçlar var. Dünyanın pek çok yerinde evini, çoluk çocuğunu kaybedenlerin olduğu veya anne babasını kaybedip yetim kalan yavruların kuru ekmeğe, bir bardak temiz suya muhtaç hale geldiği günümüzde, onların karnını doyurmak, yüzlerini güldürmek ve sevap kazanmak en güzel fedakârlık olacaktır.

Allah göstermesin, yarın aynı şeyin bizim de başımıza gelebileceği mülâhazasıyla bu hadiselere bakmak, ona göre çalışmak ve yardım etmek gerekir.

Şurası unutulmamalıdır ki, hiçbir şey, Allah'ı inkâr kadar kötü olamaz. Küfür felâketi karşısında maddi musibetler ne kadar büyük olursa olsun küçük kalır. Zerreden küreye, semekten (balıktan) sistemlere her şey hal diliyle Allah'ı anarken, kâinatın sultanı olan insanın kendini yaratanı inkâr etmesi kadar büyük bir suç düşünülemez. Bugün, insanlığın en büyük problemi inkâr ve iman zaafıdır. Bu problem çözülmedikçe dünyada rahat ve huzur aramak beyhude olacaktır.

Gerçek mümin insan için musibetin üç manası vardır:

1) Allah'ın kulunun derecesini yükseltmeyi murat buyurması,

2) Hadiselere karşı sabrını ölçmesi,

3) Günahlarını affetmeye vesile yapmasıdır.

Mümin kıyamet kopuyor olsa bile, kıyametin kopmasına sebep olan küfür ve dalâletten insanları kurtarmak için irşad, tebliğ ve temsile devam eder. Mümine de bu yakışır.

GÜZEL GÖRÜP GÜZEL DÜŞÜNME

Her şeyi en güzel şekilde yaratan, tanzim edip istifademize sunan Allah *(celle celâluhu)*, sebepleri kudretine perde yapmıştır. tenteneli perde görünümünde olan sebeplerin ötesinde zerreden küreye, atomdan galaksilere kadar her şeyi yed-i kudretiyle sevk ve idare etmektedir.

Allah'ın, anne-babayı vasıta yaparak belli kural ve nizama göre yarattığı insan, harika bir varlıktır. O, kâinatta mütecellî bütün esma-ı ilâhînin merkezidir. İlimle kabiliyetleri inkişaf eder. O, tıpkı gül yapraklarının açılması gibi bütün esmanın açılmasına, mana paketlerinin okunmasına ayine olacak güzellikte ahsen-i takvim olarak yaratılmış ve halife-i rûy-i zemin olarak gönderilmiştir. İnsanın, kâinatı ve kendisini iyi okuduğu ölçüde kabiliyetleri gelişmekte ve insan, Allah'ın rızasını kazanma ufkunu yakalama adına mesafe katetmektedir.

"Şimdi bak Allah'ın rahmet eserlerine: Yeryüzünü ölümünün ardından nasıl diriltiyor. Bunu yapan elbette ölüleri de öylece diriltecektir. O her şeye kadirdir." *(Rûm, 30/50)* ayetinde ifade edildiği üzere rahmet eserlerinin sergilendiği şu kâinat sarayına dikkatlice bakıldığında, sanki cennetten bir pencere açılmış da orayı seyrediyor gibi gayet hikmetli ve sanatlı olan bütün güzelliklerin bize göz kırptığını, tebessüm ettiğini görür; hâl diliyle her şeyin Allah'a itaat ve inkıyat içinde vazife yaptığını müşahede ederiz. Bulutlar bir kumandandan emir alır gibi hareket etmekte, yıldızlar O'nun adına bize göz kırpmakta, ay ve güneş harfiyen

aldıkları emri uygulamakta, sanki ağaçlar kıyamda, mahlûkat rükûda, bütün varlık hâl diliyle zikirdedir.

Evet, misafir olduğu şu dünyanın güzelliklerine gönlünü kaptıran insan, her ne kadar bu dünyadan ve güzelliklerden ayrılmak istemese de, bastığı toprağın altına, sessiz şehir olan kabristana, beklenmedik bir anda mutlaka girecektir.

Bizzat veya neticeleri itibariyle güzel olan şu kitâb-ı kebîr-i kâinatı doğru okuyan, her varlığın hâl diliyle O'nu anlattığını duyan ve anlayan kişiler basiret ehlidir.

Baldan daha tatlı, sütten daha lezzetli imanın zevkini ve tevhid nurunun güzelliklerini muhtaç gönüllere anlatmak, sevdirmek aslî vazifemiz iken, rahat ve rehavetin zaman zaman bizi tembelliğe attığı; netice itibarıyla 'eyvah' diyeceğimiz, pişmanlık duyacağımız bir hayatın ruh ve bedenimizi sardığı muhakkak. Böylesine solgun ve ölgün bu haletten kurtulmanın çaresi, hem kâinatı hem de kâinatı anlatan Kur'ân'ı kabiliyetimiz ölçüsünde anlama gayreti içinde olmamızdır.

HAZAN VE HÜZÜN

Sararmış sonbahar yaprakları çok şeyler hatırlatıyor bize... Her şeyden evvel ihtiyarlığı, ayrılığı ve ölümü... İnsan istese de istemese de bir gün muhakkak dostlarına, sevdiklerine veda edecek; sararıp solan ve sonra da dökülen yapraklar gibi dünyadan, çoluk çocuğundan ve bütün faniyattan elini ayağını çekip, 'elveda' deyip sonsuzluğa yürüyecektir.

Hazan mevsimi, bazen sinelere gam ekerken bazen de ömrünü Hakk'a hizmete adamışların ömür hikâyelerini aklımıza getirir. Beraber ağlayıp güldüğümüz, yiyip içtiğimiz, seyahat edip hizmete koştuğumuz; bugün derse, yarın sohbete, öbür gün vaaza deyip şu köy senin, bu şehir benim diyerek kahvelerde, otobüslerde, camilerde, su kenarlarında, çamların altında soluk soluğa koşup hizmet ettiğimiz arkadaşlarımızı, ağabeylerimizi, bizler için ömürlerini hapishanelerde tüketen hasbileri, fedakârları, kahramanları hatırlar ve "Meğer o günler ne tatlı günlermiş." der, derin bir iç çekeriz.

Onlar, davaları adına kendi baharlarını hep hüzünle geçirmişler, ağlamayı gülmeye yeğlemişler, gelecek nesilleri güldürebilmek ve huzura kavuşturabilmek için insanlığın dünya ve ahiret mutluluğu adına hep hüzün ve gam yudumlamışlardır.

Dava adına çekilen bütün sıkıntılar, elem ve kederler, çile ve ıstırapların içine gizlenmiş güzelliklerin bir remzi, bir işaretidir.

Saidler, Hulusiler, Zübeyirler, Tahirler, Bayramlar, Kemaller, Cahitler, Mehmetler, Ahmet Hasan Feyziler, Aliler, Veliler,

Hasanlar, Memduhlar, Nailler, Abdurrahmanlar, Halimler, Hasbiler, Hakkılar, Osmanlar, Ademler ve Ömerler... Şayet bu gönül mimarları hizmet tarlasında toprağa bir tohum gibi düşmeselerdi, bugün bahar çiçeklerini koklamak belki mümkün olmayacaktı.

Milletimizin ve âlem-i İslâm'ın hazan ve hüzünden kurtulması adına onlar, kendilerini, çoluk çocuklarını yer yer ihmal etmişlerdir. Başkalarını değil, kendilerini ciddi bir şekilde sorgulamışlar; maddi manevi fedakârlıklarda bulunmuşlardır. Kendilerini her türlü sıkıntılara maruz bırakan, kendilerine kötülük yapanlara bile, iyilikle mukabele etmeyi vazife bilmişlerdir. Dert ve davalarının dünya olmadığını fiilen ispat etmişler; milletin geleceğinin ümidi olan terk edilmiş nesillerin kalp ve kafalarına sahip çıkıp, ahiretlerinin kurtulması adına çırpınmışlardır.

Böylesine fedakâr, hasbî insanların diş ve tırnaklarıyla buraya kadar getirdikleri gayretleri bizler öyle bir sevgi ve huzur atmosferiyle teslim alalım ki kin ve nefret ebediyen dirilmemek üzere yok olsun; bir daha asla yaşama hakkı elde etmesin.

Asırlar var ki, İslâm ruhundan mahrum kalmanın, iç ve dış dağınıklığının, hâlâ zillet içinde ezilip, itilip kakılmanın, maddî-manevi mahrumiyetlerin, onu istismar eden çıkarcıların, münafıkların, Allah'a ve Resûlullah'a karşı vefasızlıkların ve nankörlüklerin içimize saldığı hüzün ve ıstıraplar, hayatımızı acılaştırıyor, buruklaştırıyor.

Asıl acınacak olanlar ve bizi hüzne boğanlar, henüz gençliğin baharında hazan yaşayanlardır. Kalpleri ölmüş, duyguları dumûra uğramış, küfür ve dalâlet içinde bulunanlar, ahiret hayatlarını, çoluk çocuklarını dinamitleyen talihsizlerdir. İşte bu insanlara gerçekleri anlatabilmek ve ulaştırabilmek için, İslâm âleminin ve insanlığın çile ve ıstırabını vicdanında duyarak daha sistemli, daha gayretli ve daha çok çalışarak, gelecek nesillerimize daha güzel, daha huzurlu, daha emniyetli bir dünya bırakarak Allah huzuruna gidebilmek bizim vazifemiz olmalıdır.

Şayet insan gençliğini ve ömrünü, iman ve faziletli amellerle değerlendirmiş, Allah'a ve Resûlullah'a karşı kulluk şuuruyla ebedi hayatı adına yatırım yapmış ise, bunun insana kazandırdığı mutluluk ve huzurla-ihtiyarlık, ölüm ve sevdiklerinden ayrı kalmanın menfî tesirine rağmen-Allah'a olan tevekkül ve teslimiyeti, O'nun rahmeti ve affına olan güven ve itimadı sayesinde sarsılmayacaktır. Aksine o, ebedi âleme, cennet ve Cemalullah'a ve bütün sevdiklerine kavuşma arzu ve iştiyakıyla, baki âlemin özlemini duyacaktır. Bundan dolayı, müminin nazarında ihtiyarlık alâmeti sayılan beyaz saçların hazan mevsimi açısından ayrı bir anlamı ve ayrı bir güzelliği vardır. Onun için mümin, 'ah' demez; bilâkis "Oh elhamdulillâh! Gençliğimi, ömrümü bad-i hevâ boş yere harcamadım." der ve şükreder. Hayatını daha iyi değerlendirmeye çalışır.

İnsanoğlu ister istemez ağaçtan düşen yapraklar misali bir gün gelecek, hayat ağacından kabir çukuruna mutlaka düşecektir. Önemli olan, düşen çürüyen yaprak değil; bir ölüp yirmi dirilen, bire yedi yüz veren başaklar gibi arkada hayırlı nesiller bırakmaktır. Kedinin fare ile oynadığı gibi, şeytanın elinde oyuncak olmamak, rüzgârın önünde savrulan yaprak durumuna düşmemektir. Şu fani dünyada baki hayatı kazanabilme gayreti içinde bulunmak ve onun için çırpınmak, mücadele vermektir.

İnanan insan mahzun olmamalı; ümitsizliğe düşmemelidir. İhtiyarlığında bile gençliğini aratmayacak aşk ve heyecan ile koşmalıdır. Bunun reçetesi de, ancak Allah'a iman ve O'nun emirleri doğrultusunda hareket etmek, din-i mübin-i İslâm'a sahip çıkmak ve Efendimiz'in *(sallallahu aleyhi ve sellem)* yolundan gitmektir.

Evet, "Yerin üstünde olan herkes fanidir. Ancak senin azamet ve kerem sahibi Rabbinin Zatı baki kalır"*(Rahmân, 55/26-27)* ayetini her zaman hatırlamak gerekir.

BİR DEVR-İ DÂİM

Kışla mesabesindeki dünyada asker hükmündeki insanların, bir kısmı menfi, bir kısmı ise müspet olarak vazifesini yapıyor, nöbetini tutuyor, sonra da terhis olup bu dünyadan çekip gidiyor. Zaman zaman vazifenin gereği olarak inanmış insanlar, imanlarının gereğini yerine getirebilmek için bir kısım sıkıntılar çekebiliyorlar.

"İman edip, makbul ve güzel işler yapanlar için Rahman, insanların gönüllerinde sevgi yaratır." *(Tâhâ, 20/96)*

"Yemin ederim zamana: İnsanlar hüsranda. Ancak şunlar müstesna: İman edip makbul ve güzel işler yapanlar, bir de birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye edenler." *(Asr, 103/1-3)*

"İman edip makbul ve güzel işler yapanları müjdele, onlara içinden ırmaklar akan cennetler vardır." *(Bakara, 2/25)*

Yukarıdaki ayetlerde belirtildiği gibi; yeryüzünü, insanlar için doğup büyüdükleri ve hayatlarını sürdürdükleri bir saray, bir mekân haline getiren Allah *(celle celâluhu)*, insanların her türlü ihtiyaçlarını hazırlayıp, güneşi-ayı, yeri- göğü, karaları-denizleri, nebatat ve hayvanatı insanoğlunun emrine ücretsiz olarak verdiği, yarattığı, bütün mahlukatın rızkını da tekeffül ettiği halde, zalim ve cahil olan insan, meşru dairedeki hakkına razı olmayarak, şahsî çıkarları adına rahatlıkla başkalarının hukukuna tecavüz edebiliyor, canına kıyabiliyor, malına, namusuna musallat olabiliyor.

Güçlü olduğunu sananlar, elindeki gücü zulümde kullanarak, haksızlıklarıyla övünebiliyorlar. Bu uğurda her türlü gayr-i meşru yolları, haklılık bahanesiyle demokrasi şemsiyesi altına sığınarak kullanabiliyorlar. Kur'ân-ı Kerim ise: "Ey insan, nedir seni o kerim Rabbin hakkında aldatan? O değil mi seni yaratan, bütün vücut sistemini düzenleyen ve sana dengeli bir hilkat veren, ve seni dilediği bir surette terkip eden." *(İnfitâr, 82/6-8)* buyuruyor.

Bu hal, bu ahvâl, Hz. Adem'in *(aleyhisselâm)* oğulları Habil ile Kabil'den bu yana devam ediyor. Akıl ve irade gibi büyük nimetlere mazhar olan insan, nimetlerin büyüklüğü ölçüsünde imtihana tâbi tutulmaktadır. Maalesef, bu imtihanları büyük çapta kaybetmektedir. Nice Firavunlâr, Nemrutlâr, gaddar zalimler, tarih boyu yeryüzünü kana boyayıp, insanlığa zulüm etmişlerdir; ama, netice itibariyle kendileri de bir beze sarılarak dünyadan çekilip gitmişlerdir. Şu anda sesleri solukları çıkmadan, kabirlerinde yaptıklarının hesabını vermek üzere sıkıntı içinde mahkeme-i kübrayı (büyük mahkeme, büyük buluşma) beklemektedirler.

Yeryüzünün gerçek vârisi Allah'ın salih kulları; yakan yıkan, tahrip eden, fesatçılara karşı; ıslahçı, tamirci, yapıcı olma durumundadırlar. Yeryüzünde Allah'ın ahlâkı ve adaletiyle hayatını tanzim edecek, kalp ibresi hep O'nu gösterecek, ruh saffetine, gönül aydınlığına sahip nesiller yoksa hayatın tadı tuzu olmadığı gibi manası da olmayacaktır.

Gerçek saadeti elde etmek için, akıllar ikna edilmeli, gönüllere sevgi sarayları kurulmalı, bütün insanlığın kurtuluşu kendi kurtuluşumuz kadar dert edinilmeli ki dünyada emniyet ve güven tesis edilmiş olsun.

Bugün, insanlık için kendini ve çoluk çocuğunu unutmuş, insanlığın saadet ve mutluluğu adına, rahatını, uykularını terk etmiş, onların çile ve ıstıraplarını paylaşmak suretiyle sıkıntılarını azaltan ve bu yolda bir mum gibi yanan; ilim, iman ve ahlâk ile kalp ve kafaları aydınlatmak suretiyle gerçeklere, doğrulara rehberlik yapan, kine nefrete kapalı, tarihî mefâhirine bağlı, örnek bir nesil var ki gelecek adına ümitlerimize fer vermekte.

Fakat ne garip bir tecellidir ki; bugün bu kadar fedakâr, hasbî, kendilerini insanlık hizmetine adamış bu kahramanlar alkışlanmak, takdir edilmek şöyle dursun, kendilerini hiç tanımayan, tanımak istemeyen peşin hükümlü birtakım karanlık ruhlar tarafından engellenmeye çalışılıyor. Bu karanlık dünyanın insanları şahsî çıkarları, keyif ve zevkleri için, insanlığa hizmet için bu fedakâr ruhlara sıkıntı veriyorlar. Zulmü alkışlıyor, destekliyor ve kıyametlerin kopması için ellerinden geleni yapıyorlar. Bu tür hareket ve davranışlar, bütün dünyada ehl-i vicdanı kalbinden yaralıyor, nice masum ve mağdurları ağlatıp inletiyor.

Kıştan sonra baharı, geceden sonra gündüzü yaratan Allah *(celle celâluhu)*, bu dünyadan sonra ahireti yaratacak (yaratmış), mazlumun hakkını, zalimden alacak ve ilâhî adalet tecelli edecektir.

Bize düşen sabır potansiyelini iyi kullanarak vazifelerimizi hakkıyla yapıp, “Zahiri şer olan şeylerin, neticesi hayırdır.” ilâhî hükmünü beklemektir.

DEĞERLERİMİZ

Millet olarak kendi değerlerimizin kıymetini göremeyip uzaklaştıkça, Batı ahlâk ve felsefesini körükörüne kabul etmeye başladık. Müslüman oluşumuzdan, tarihî değerlerimizden, milli kimliğimizden, gelenek ve göreneklerimizden utanır hale gelmişiz. Dünyanın hiçbir yerinde, bizim insanımız kadar kendi atalarına ve ecdadına küsmüş, onlara düşmanca davranmış bir millet, bir nesil görmek mümkün değildir.

Bedenî arzuları, dünyevî zevkleri uğruna; Allah'a inanmaktan, ibadet etmekten, dinini yaşamaktan, yaşlanmış anne babasına bakmaktan, menfaatinin dışında insanlığa hizmet etmekten sıkılan insanımız da az değildir.

İmanı ve ahlâkı erozyona uğramış, dinî ve millî heyecandan mahrum, çalışmayı sevmeyen, atalet ve meskeneti benimsemiş bir neslin, gelenek ve kültürümüze zıt bir anlayışla hayatını sürdürmesi uzun ömürlü olmadığı gibi; kökleri kopartılmış bir ağaç gibi hayatını kaybetmesi de mukadderdir.

Asırlarca insanlığa hizmet vermiş, adalet ve ahlâkı zirvede temsil etmiş atalarımızı, peşin hükümden uzak kalarak neslimiz değerlendirebilse, yabancı kültürleri merak edip, tanıdığı kadar kendi tarihini araştırıp öğrenmeye çalışsa, gerçeğin çok farklı olduğunu kavrayacak ve mevcut anlayışlarından nedamet duyacaktır.

İçine düştüğümüz bu buhrandan çıkış noktası; insanın yaratılış gayesini unutmayıp, dünyada misafir olduğunun farkına

varması, Sultan-ı Kâinat'ın rahmet kapısına dokunması, aczini, zaafını, fakrını kabullenip, hâlini Allah'a arz ve en kısa zamanda milli ve manevi zenginliklerini keşfedebilmesidir.

Dünya baş döndürücü bir süratle bilim ve teknolojiye sarılmış, terakki ve tekâmül yolunda hızla ilerlemektedir. İnsanlığı esir almış bilim ve teknolojiyi ve hızla gelişen bu sürat çağını, iman, ahlâk ve faziletlerimizle, doğru ve gerçeğe yönlendirebilirsek, gelecek neslin hayrına ve insanlığın hizmetine çok yararlı ve faydalı olacağımız aşikârdır. Zira teknolojiyi kendi menfaatleri uğruna kullanan, insanımıza, insanlığını unutturmaya matuf plan ve programlar yapan, gençliği sefalete ve zillete teşvik eden, edep bilmezlerin şerrinden yavrularımızı, neslimizi ve bütün insanlığı koruma ve kurtarma adına hassas davranmak aynı zamanda istikbalin bizden beklediği tarihî bir görevdir.

Hâsılı, neslimizin kendini yenilemesi, sefaletten kurtulup ruh olgunluğuna ermesi, inancıyla, ahlakıyla, milli değerleriyle iftihar edecek seviyeye ulaşması hususunda, ciddi gayret ve fedakârlık yapılması gerekmektedir.

DİL

Vücut mekanizmasının en önemli dinamiklerinden biri dildir. Dil, bir anahtardır. İmanın, İslâm'ın kapısı o anahtarla açılır. Kelime-i tevhid, dille söylenir.

İnsan kalbi, imanla itminana kavuşmakta; dünya ve ahiret mutluluğuna ulaşmaktadır. Bütün uzuvlar gibi dil de, iradenin emrinde bir memurdur. Dil, ıslahçı ve tamir edici olmalıdır. Tatlı dil ve güler yüz her yer ve her zamanda alıcı bulan bir meta gibidir. Onun açamayacağı gönül kilidi yoktur.

Dil, ıslah adına bu kadar mühim bir vazifeyi deruhte ederken o aynı zamanda korkunç derecede tahripkârdır. O sahibine göre küfrün ve dalâletin anahtarı da olabilir. Dilini Allah'ı inkâr etmekte kullanan insan, imanın merkezi olan kalbini karartmakta; dünya ve ahiret hayatını da dinamitlemektedir.

Dil, mezkûr görevlerini ifâ ederken kalpleri, yuvaları, milletleri tamir edip mutluluk ve huzura kavuşturduğu gibi; fertleri, aileleri, milletleri de birbirine düşman edecek, kin ve nefretle sineleri tahrip edip, cihanı yangına verecek fonksiyonu hâizdir. Bir kristalin kırılması gibi, Kâbe'den daha aziz olan kalbi, bir kelime ile kırar; iki kelime ile yuvaları parçalar; bir cümle ile iki kavmi, iki milleti cephede karşı karşıya getirir. Onun için; kardeşinin ölmüş etini yeme çirkinliği ile anlatılan, en yakını ile zina günahını taşıyan gıybeti Hz. Allah *(celle celâluhu)* yasaklıyor: "... sizden bir kimse, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? İşte bundan tiksindiniz! O halde Allah'tan sakının! Şüphe yok

ki Allah Tevvab'dır (Tevbeleri çok kabul edendir), Rahim (çok merhamet eden) dir." *(Hucurât, 49/12)*

Bir gün, Resûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ile Hz. Âişe Validemiz oturuyorlardı. Uzakta yoldan geçen birisi hakkında Âişe-i Sıddîka Validemiz "Boyu ne kadar uzun *(veya kısa)*" ifadesinde bulundu. Efendimiz *(sallallahu aleyhi ve sellem)*:

- Ne yaptın yâ Âişe, buyurdular.

- Ne yaptım yâ Resûlallah, diye sordu Hz. Âişe.

Allah Resûlu *(sallallahu aleyhi ve sellem)*:

- Kardeşinin etini dişledin, tükür, buyurunca, Hz. Âişe'nin ağzından kanlı kanlı et dökülmeye başladı.

Böylesine çirkin, nefret verici ve tiksindirici gıybetin yanında daha dehşetli olan iftira, yalan söyleme, söz getirip götürme, kalp kırıcı gönül yıkıcı ifadelerde bulunma, karı kocanın arasını açma, aileleri, milletleri birbirine düşürme gibi söz ve davranışlardan da İslâm, insanları şiddetle menedip yasaklıyor.

Devrin kralı, Lokman Hekim'e, "Bana koyunun en güzel yerini getir." diyor. Lokman Hekim de, dilini kesip götürüyor. Daha sonra tekrar: "Bana koyunun en kötü yerini getir." deyince yine dilini kesip götürüyor.

Evet, dil müspet niyetlere göre kullanıldığı zaman cennetin kapılarını açar. Allah'ın rızasını kazandırır. Menfî gayelerle kullanıldığı zaman da, cehennemin kapılarını açar ve Allah'ın gazabına maruz bırakır. Dil, iki tarafı keskin bir bıçak gibidir. Onunla insan kurban keser ve sevap kazanır; cinayet işleyerek de katil olur.

Bundan dolayı İnsanlığın İftihar Tablosu Efendimiz *(sallallahu aleyhi ve sellem)*: "Ya hayır konuş, ya sükût et."[20] buyuruyor. Müminin konuşması hikmet, sükûtu tefekkürdür. Boş ve kötü söz, dünyada ve ahirette sahibine hiçbir şey kazandırmadığı gibi çok şey de kaybettirir.

---

[20] Buhârî, edeb 31, 85, rikak, 23; Müslim, iman 74

Allah Resûlü *(sallallahu aleyhi ve sellem)*: "Müslüman odur ki elinden ve dilinden kimse zarar görmez."[21] demiştir. Yani Müslüman'ın elinden ve dilinden herkes fayda görür. Müslüman, bütünüyle hayır kaynağıdır. Ondan şer adına bir şey sâdır olmaz.

Bir arkadaşımız anlatmıştı: "Çok muhterem ve cömert bir zat vardı. Dul kadınları, fakirleri bulur; onlara Hollanda cinsi inekler satın alıp hediye eder ve böylece onların geçimlerini temin etmelerini sağlardı. Ziyaretine gittiğimizde, bize çok iyi davranır; ikramlarda bulunur; ama bütün ısrarlı davetlerimize rağmen sohbetlerimize gelmezdi. Bir gün bunun sebebini sordum. Dedi ki: "Biz iyi bir gruptuk. Kur'ân okur, namaz kılar, insanlara iyi yönde rehberlik yapardık. Şeytan, aramıza gıybeti soktu. Artık sabahlara kadar şahıslar hakkında gıybetler etmeye başlamıştık. Öyle günahlara ve perişan niyetlere düştük ki, burada sizlere bunları söylemekten cidden çok utanıyorum. Gerisini siz anlayın. Ama elhamdulillâh ben kendimi toparladım, tövbe ettim. Şimdi beş vakit namazımı kılıyor ve insanların içine karışmaktan korkuyorum. Çünkü, belki nefis ve şeytan tekrar beni gıybete sürükler de her şeyimi kaybederim diye çok ciddi endişe taşıyorum."

Ben, bu itirafı duyunca cidden ürperdim. Diğer arkadaşları günah girdabında boğulurken, bu zat belki de cömertliğinin avantajıyla kurtulabilmişti. Bu ibretli vaka, bizleri çok temkinli ve dikkatli olmaya sevk etmelidir.

Dilin bir başka hikmet-i vücudu beden sarayının kapısının bekçisi, teşrifatçısı ve bir müfettişi olmasıdır. O, içeriye girecek her şeyi kontrol eder. Zararlı ise 'Dışarı!'; faydalı ise 'Buyurun!' der. Dilin nerede tahsil yaptığını bilemem; ama kâinat sofrasında insan için Allah'ın yarattığı bütün nimetleri tanıyor; bu tuz, bu kiraz, bu acı, bu tatlı diyerek hükmünü verebiliyor. Belli ki dünya mutfağında ve sofrasında insan için hazırlanıp

[21] Buhârî, iman 4, 5, rikak, 36; Müslim, iman 64, 65

konserve edilen lâ yuad velâ yuhsâ (adedi ve sayısı bilinmeyen) bütün nimetleri ihzar eden, şefkati ve merhameti sonsuz Allah, yarattığı o nimetlerden insanın istifade etmesi ve zararlardan korunması için, dile tatma duygusunu vermiş ve insana hâdim, hizmetkâr yapmıştır.

Namütenahi nimetlerden istifade edip, nankörce davrananlara karşı Kur'ân soruyor: " Ey insan! İkramı Sonsuz'a (Allah'a) karşı seni nankörlüğe sevk eden nedir?" *(İnfitâr, 82/6)*

Yine Kur'ân-ı Mûcizü'l-beyan: "Şükrederseniz arttırırım, nankörlükte bulunursanız azabım çok şiddetlidir." *(İbrâhim, 14/7)*, "... Hâlâ şükretmezler mi?" *(Yâsîn, 36/73)* ifadeleriyle, ilâhî şefkate ve insanın ebedî saadeti kazanmasına dikkat çekiyor.

Allah'a iman ve salih amellerle hayatı süslemenin yanında, tatlı dil ve güler yüzle de kalplerin fatihi olmalıyız.

Mümin, dar ve virajı çok olan bir yolda cevher taşıyan bir şoför gibi hareket etmeli; kendi vazifesinin dışında hiçbir işle meşgul olmamalıdır. Cenâb-ı Hakk'ın: "Siz kendinize bakın!" *(Mâide, 5/105)* fermanıyla kendi kusurlarımızı en küçüğüne kadar görmeli, tövbe edip günaha ömür tanımamalıyız. Müslüman kardeşlerimize de fevkalâde müsamahalı ve şefkatle yaklaşmalıyız.

DUA

İnsan, dünyaya ondan ayrılmak üzere ve bir defa gelir. Azrail Aleyhisselam başımızda nöbet tutuyor. İlâhî emir gelir gelmez ebedî âleme yolculuk başlayacak. Her an muhtemeldir ki, kapımız çalınabilir. Öyle ise her fırsatı değerlendirip, ahiret adına yatırım yapmak gerekir. Pişmanlık, bu dünyada işe yarayabilir. Günahlarımıza tövbe ve istiğfar eder, Cenab-ı Hak'tan özür dilersek affedilme ihtimalimiz vardır; fakat bu pişmanlık ve nedamet öbür tarafta olunca geçerli olmayacaktır.

Onun için mümin, dünyada halini Allah'a arz etmek suretiyle, günah ve hatalarından af dilemeli; dua ve istiğfarla, irşat ve tebliğle, ilim ve irfanla insanlığa yararlı işler yaparak zamanını değerlendirmeli, Allah'a verdiği sözü bozmamalıdır. Gecenin karanlığında, kimselerin görmediği vakitlerde bir dilenci gibi O'nun rahmet kapısının tokmağına dokunmalıyız. Biz, "Dua edin ki kabul edeyim."(Gâfir, 40/60) mesajını gönderen Allah'a *(celle celâluhu)* yüreğimize hançer saplanmış, uçaktan düşüyor veya denizde boğuluyor gibi samimi dua etmeliyiz.

Dua ederken kalp balansının ayarı iyi yapılmalı ve Allah'a olan itimat tam olmalıdır. Dua edeceğimiz anda içimizden geçirdiğimiz her şeyi Allah mutlaka bilir; içimizden geçen bu niyetleri dua olarak seslendirdiğimiz anda melekler onları yazar. O zaman dualarımız Allah'a arz edilmiş birer dilekçe olur. Her dilekçeyi Cenâb-ı Hak kabul buyurur; ama ayniyle kabul etmeyebilir. Belki, ahirette daha iyi bir netice için tehir eder.

Keşke, insanlar vazifelerini yapıp Allah'ın işine karışmasa, herkes kendi kusurunu görse, istiğfar ile manen temizlense. Zira Kur'ân: "Siz kendinize bakın. Siz hidayette olduktan sonra başkalarının dalâlette olması size zarar vermez." *(Mâide, 5/105)* buyurmaktadır. Keşke insanlar başkalarına lânet yağdırıp gıybet edeceklerine o vakitleri dua ve ibadetle geçirebilse. Herkes, kendi gönlünün derinliklerinden kopan bir ses ile Allah'a yalvarsa! Cenâb-ı Hakk'a karşı emir ve komut verir gibi değil de; kapısında bir dilenci tavrı ve edasıylâ, Allah'ın rahmet kapısının tokmağına dokunabilse. Kimselerin olmadığı tenha yerlerde, seher vakitlerinde, içlerini Allah'a dökebilse. Keşke riya ve gösteriş ile duanın kolunu kanadını kırmasa.

Allah Resûlü'nün *(sallallahu aleyhi ve sellem)* ellerinin altında ellerimizi açıp, hayal dünyamız içinde peygamberlerle, salih dualarla yer ve gökte hâl diliyle Mevlâ'ya yalvarıp yakaranlarla beraber halimizi Allah'a arz edebilsek.

Dua açılmaz kilitleri açar, çözülmez problemleri biiznillah çözer. Gıybet, kusur arama, tenkit, harama nazar, haram lokma gibi şeyler duanın tesirini kırıp reddine vesile olabilir.

"Dualarımız niye kabul olmuyor?" diye bir soru aklımıza gelebilir. Bu sorunun cevabını İbrahim bin Ethem şöyle veriyor:

Basra çarşısında kendisine; "Ey Ebu İshak! Allah, Kur'ân'da 'Bana dua edin, dualarınızı kabul edeyim.' *(Mü'min, 40/60)* buyuruyor; ama dualarımız kabul olmuyor." diyenlere:

"On şey kalplerinizi öldürmüş:

1- Allah'ı biliyorsunuz; ama O'nun, sizin üzerinizde olan hakkını eda etmiyorsunuz.

2- Kur'ân'ı okuyorsunuz; ama içindeki hakikatlerle amel etmiyorsunuz.

3- Allah Resûlünü sevdiğinizi iddia ediyorsunuz; ama O'nun sünnetiyle amel etmiyorsunuz.

4- Şeytanın düşmanınız olduğunu iddia edip sonra da onu sevindirecek işler yapıyorsunuz.

5- Cennete müştak olduğunuzu, ona olan hasretinizi ifade ediyorsunuz; ama oraya girmek için çalışmıyorsunuz.

6- Cehennemden korktuğunuzu söylüyorsunuz; lâkin ondan kaçınmıyorsunuz.

7- Ölümün hak olduğunu söylüyor; fakat onun için hazırlık yapmıyorsunuz.

8- İnsanların ayıplarıyla uğraşıp kendi ayıplarınızı unutuyorsunuz.

9- Allah'ın nimetlerinden faydalanıyor; fakat şükrünü eda etmiyorsunuz.

10- Ölülerinizi defnediyorsunuz; fakat ibret almıyorsunuz.

Bu şartlarda dualarınız nasıl kabul edilsin ki!" diye cevap veriyor.

Kâinatta her şey Cenab-ı Hakk'ı tesbih ettiği gibi, lisanıyla, ihtiyacıyla ve istidadıylâ dahi Allah'a dua eder. İnsan ise bütün varlıkların yaptığı duaları da içine alârak onlar adına "Ancak sana kulluk yapar, senden yardım ister, sana sığınırız. Bizi sırat-ı müstakime hidayet eyle... (Allah'ım)" der ve küllî duasını günde en az kırk defa Rabbine takdim eder.

Lâl-u güher ifadeleriyle bizlere her sahada örnek ve rehber olan Efendiler Efendisi Hz. Muhammed'in *(sallallahu aleyhi ve sellem)* mübarek ağzından dökülen, hayatımıza hayat veren, vicdanlarımıza huzur ve güven üfleyen dualarından bir demetle mevzuumuzu noktalâyalım:

"Ey ihtiyaçları yerine getiren ve belaları def eden (Rabbim, benim de ihtiyaçlarımı yerine getir ve beni de belalardan koru!)"

"Allah'ım! Seni zikretmeme, şükretmeme ve sana güzel ibadet etmeme yardım et."

"Allah'ım! Doğu ve Batı'nın arasını uzaklaştırdığın gibi, benimle hatalarımın arasını da aynı şekilde uzaklaştır."

“Allah’ım! Beyaz elbisenin kirden temizlenmesi gibi beni de hatalardan temizle.”

“Allah’ım! Seni hamdinle her türlü noksan sıfatlardan tenzih ederim. Senden mağfiret diliyor ve Sana tövbe ediyorum.”

“Ey kalpleri evirip çeviren Allah’ım, kalbimi dinin üzerine sabit kıl.”

“Allah’ım! Sen affedicisin, affetmeyi seversin, beni de affet.”

“Allah’ım! Bize içinde bulunduğumuz sıkıntılı halden bir çıkış ve kurtuluş nasip et.”

“Allah’ım! Ümmet-i Muhammed’e merhamet et.”

Şanı yüce Kur’ân-ı Kerim’de Rabbimiz: “Duanız olmazsa ne ehemmiyetiniz var.” *(Furkan, 25/77)* buyurmaktadır. Allah nezdinde kıymetimizin artması ve hayatımızın bereketlenmesi için dua dua Rabbimize yalvaralım.

BİZE DÜŞEN ROL

Kâinatta en değerli nimet hayattır. Hayattan maksat, sadece şu kısacık dünya hayatı değil; ebedi olan ahiret hayatıdır. Evet bu hakikati şu ayet-i kerimeler açıkça dile getirir:

"Bu dünya hayatı eğlence ve oyundan başka bir şey değildir. Ahiret yurdu, işte asıl hayat odur. Keşke bilselerdi." *(Ankebût, 29/64)*

"Hayır, siz çabuk (geçen şu dünya hayatını) seviyorsunuz da, ahireti bırakıyorsunuz." *(Kıyâmet, 75/20-21)*

İnsan; ahiretin elmas gibi nimetlerini, kıymetlerini bildiği halde dünyaya ait değersiz şeyleri yer yer tercih edip, hissiyatının tesirinde kalabiliyor. Ehl-i iman iken günahla karşı karşıya gelebiliyor. Bu duruma düşmemenin çaresi fani, geçici ve haram lezzetler içinde o işin elemini ve ıstırabını görmektir.

Hepimiz, şu dünya gemisinin yolcularıyız. Bu gemide bize verilen rolü oynar, vazifemizi yaparız. Aksi hâlde, varoluşumuzun bir manası kalmaz.

Kötülük yapanlara iyilikle karşılık verip kendi karakterini sergileyen, kinden, kötülükten nefret eden, kendisine kötülük yapan hasımlarına bile sevgi ve muhabbetle, şefkatle yaklaşan, başkalarının huzuru için kendi rahatını terk eden gönül mimarlarının vazifesi; bu dünya gemisini yaratılış gayesine göre yüzdürmek ve kendilerine verilen rolü hakkıyla yerine getirmektir.

Allah'ı görüyor gibi O'nu tanımak, kulluk ve ibadet şuuruyla O'nun emirlerine itaat etmek, yasaklarından kaçınmak bu dünya-

daki varlık gayemizdir. Daha geniş ifadesiyle; Allah ve Resûlü'nü cihana duyurup sevdirmek, Allah'ın değer verip yarattığı kullarını; rengi, dili ve dini ne olursa olsun sevgiyle kendi konumunda kabullenip merhametle kucaklamak, yarınlarımız için daha güzel ve huzurlu bir dünya bırakarak kabrimize girmek, tahripçi değil; tamirci, yakan-yıkan değil; ıslahçı bir nesil yetiştirmektir.

Hepimiz yolcuyuz, gidiyoruz sevgililer diyarına. Oyuncak için kavga eden çocuklar değil, birbirimizi Allah için seven gönül dostları olmalıyız. Hayırda yarışmalı, şer ve kötülükte birbirimize engel olmalıyız.

Allah'ın rızası ve insanlığa hizmet gibi büyük hedeflere talip olmuşuz. Peygamberlerin, velilerin, salih kulların misyonuna sahip çıkmışız. Bu durumda dünyaya, bedene ve maddeye takılıp kalamayız, küçük ve basit işlerde ömür çürütemeyiz. Biz doğrunun, müspetin, güzel ahlâkın, ihlâsın, vefanın, uhuvvetin ve sabrın temsilcileri olmak zorundayız.

Aslî vazifemiz Allah ve Resûlullah'ı sevmek ve sevdirmekse ki öyledir, o zaman sırtımızda emaneten taşıdığımız şu geçici dünya hayatını Allah ve Resûlullah'ın rızası ve hoşnutluğu gayesiyle değerlendiririz hakiki hayatı kazanır, ebedi mutluluk ve huzuru elde etmiş oluruz inşallah.

EĞİTİM

Eğitim, bir milletin en önemli dinamiklerinden biridir. Eğitimsiz bir milletin maddi manevi kalkınması mümkün değildir.

Eğitim ilimle olur. Bilmeyen eğitemez. Cenâb-ı Hakk'ın insanoğluna ilk emri okumak ve yazmakla başlar. İnsanın biyolojik ve fiziki yapısı da ilim ve irfanla kabiliyetlerinin gelişmesi şeklinde planlanmıştır. Tıpkı; tohumun taş ve toprağı delerek istikbalde kendisini sarsacak, zarar verecek fırtınalara, tufanlara karşı dayanması, devrilmemesi, yetiştireceği nesillerini koruması adına, Allah'tan aldığı emirle toprağın derinliklerine nüfuz etme gayreti gibi.

İnsan iman ve irfanıyla Allah'a yaklaştıkça ruhen ve kalben derinlik kazanacak, yaratılışındaki sırları, dünyaya gelişindeki gaye ve hikmeti anlayacaktır. Bu anlayışla inkişafa müsait kabiliyetlerini, ilim ve eğitimle geliştirerek topluma, insanlığa yararlı ve faydalı bir rol alacaktır.

İlimle aklını, imanla ahlâkını, kalbî hayatını geliştiren insan, umumiyetle yararlı ve faydalı olmaya çalışır ve içtimaî huzur için çalışan bir işçi gibi olur. İnsanın diğer mahlûkattan en önemli farkı, akıl, irade ve şuur gibi lâtifelere sahip olmasıdır. Bu sermayeleri en iyi şekilde kullanması ve kabiliyetlerini ilimle geliştirmesi de yaratılış gayesidir.

İmanla ilmin yönlendirilmesi ve istikamet verilmesi gerekir ki, ilim ve eğitim insanlığa yararlı ve faydalı hale gelsin. Ahlâki yörüngeye oturmayan, sorumluluk ruhu vermeyen ilim, fayda-

dan çok zarar verecektir. Allah'ı -haşa- inkâr eden, sorumsuz ve mesuliyetsiz hale gelen nesiller, ortalığı yakıp yıkacak ve fesada vereceklerdir. Bunun en canlı örneği; dünyanın her yerinde sokakları anarşi alanına çeviren, yangın çıkaran, kan akıtan nesillerdir.

İçtimaî huzur; iman esasları üzerine yetiştirilen, ahlâkî kurallarla yönlendirilen, ilim ve izanla kafaları aydınlatılan nesillerle mümkün olur. Bunlardan mahrum kalan mesuliyetsiz, sorumsuz, yakıp yıkan, vurup kıran, gayesiz çilesiz nesillerden kimseye fayda gelmeyecektir.

Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri; "İlimde iz'an-ı kalb olmazsa cehildir."[22] buyurarak en isabetli ve en önemli noktaya parmak basmıştır. Dünyanın en güzel mesleğini seçenler, eğitim seferberliğine katılıp kendini faziletli insanlar yetiştirmeye adayanlardır. Zira gelecek nesiller, o hasbi ve fedakâr kahramanların çırakları olacaklardır. Sevgiyle, ilimle, ahlâkla donatılarak yetiştirilen nesiller geleceğin ümidi, teminatı ve barışın temsilcileridir. Çünkü kâinatta her şey hayat için seferber olmuştur. Bütün canlılar da, insan için var edilmiştir. İnsanın bu istifadesi, mutlaka maddi olmak zorunda değildir. Kâinat üzerinde tefekkür zevki bile insan için ayrı bir nimettir. İşte; bu derece kıymetli olan insan için en mühim mesele, ilimle inkişaf etmektir. Yani, Cenâb-ı Hakk'ın kâinattaki eserlerini ve sanatlarını ilimlerin imkânıyla araştırıp yeni analiz ve sentezlere girerek yepyeni ufuklara açılmaktır. Bu durum ise, insanlığı hem maddi hem de manevi yönden fevkalâde rahatlatacak ve huzur iklimlerine taşıyacaktır. Bunun için, yeni nesilleri ilim ve irfanla eğitmek en büyük hedefimiz ve değişmez vazifemiz olmalıdır.

---

22 Bediüzzaman Said Nursi, Mektûbât, Hakikat Çekirdekleri, 30

GUFRAN AYI

Ramazan-ı Şerif bir Kur'ân ayıdır. Çünkü Kur'ân, Ramazan ayında nazil olmuştur. Âlem-i semaya Kadir Gecesi'nde inmiş bulunan Kur'ân, değişik nüzul sebepleriyle 23 yılda tamamlanmıştır.

Dünya ve ahiret hayatımızın saadet kaynağı olan Kur'ân-ı Azimüşşân, Allah'ın *(celle celâluhu)* kullarına en son mesajıdır. Kıyamete kadar, O'nun hükmü bakidir. Kimse O'na zarar veremeyecek, O'nu tahrif edemeyecektir. Çünkü O'nun sahibi Allah'tır ve "Kur'ân'ı Biz indirdik, onun muhafızı Biziz." *(Hicr, 15/9)* ilâhi teminatını bizlere bildirmiştir.

Yerler, gökler ve dağlar bu yüce emaneti yüklenmekten kaçındığı halde, insan onu yüklenmiştir. Yani, uhdesine aldığı bu emanetin mesuliyetini taşımaktadır. Parasını kasalarda, namusunu kilitli odalarda koruyan insan, dinin haysiyeti, şerefi ve namusu olan Kur'ân'a arka çıkamazsa mesuliyetten kurtulamaz. Şu ilâhî ikaz bizi emanete sahip çıkma konusunda gayrete getirmelidir: "Ey iman edenler! Sizden kim dininden dönerse bilsin ki, Allah onların yerine öyle bir topluluk getirir ki, Allah onları sever, onlar da Allah'ı severler. Onlar mü'minlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı onurlu ve zorludurlar. Allah yolunda mücadele eder ve bu hususta dil uzatan hiçbir kimsenin ayıplamasından korkmazlar. İşte bu, Allah'ın öyle bir lütfudur ki, onu dilediğine verir. Allah, Vâsi ve Alîmdir (ihsanı boldur, her şeyi hakkıyla bilir). *(Mâide, 5/54)*

Allah'ın kâinatı şenlendiren geniş rahmetini görmemek körlüktür. Allah *(celle celâluhu)* kudret ve iradesiyle yarattığı bu muhteşem ve mükemmel kâinatı, güneşi ve ayı, hayvanları bitkileri, canlı cansız her şeyi insanın emrine vermiştir. Bizler için yaratıp emrimize verdiği bütün varlığın yaratılış gayesini ve hikmetlerini Resûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Efendimiz aracılığıyla bizlere tebliğ ettirmiş ve manasını Kur'ân-ı Mucizü'l-Beyan'la bildirmiştir.

İnsanın sorumluluk sınırını teşkil eden hususların başında tevhid, nübüvvet, ahiret ve (adalet ve ibadeti de içine alan) Allah'a ve yaratılmışlara karşı vazifeleri yerine getirmede istikamet gelir. Bu gerçekler, ilk defa Mekke'de nazil olduğu zaman Efendimiz *(sallallahu aleyhi ve sellem)* tarafından yaşanarak temsil edilmiştir. Temsilcisi olmayan bir dinin tebliği de hiçbir zaman sağlıklı olmaz.

Ramazan ayında Kur'ân ruhunu ruhlarına sindirenler, namazları, oruçları, evrâd ve ezkârı, dua, tazarru ve niyazları yanında aynı zamanda Kur'ân'ı muhteva derinliği içinde okumaya çalışarak, O'nu sanki yeni nazil olmuşçasına değerlendirerek örnek olmaya ve onu sevdirmeye gayret etmişlerdir.

"Evveli rahmet, ortası mağfiret ve sonu günahlardan temizlenme"[23] olan gufran ayındaki huzuru ancak bütün uzuvları, duygu ve düşünceleriyle oruç tutan müminler duyup yaşayabilir.

Rahmet ve mağfiretiyle gönülleri yıkayan mübarek ayın geçen yıl şerefine erişip de, bu yıl aramızda bulunmayan pek çok insan vardır. Bununla beraber, İslâmiyet'le yeni tanışmış, Ramazan ve orucun heyecanını ilk defa yaşayanlar da az değildir. Bir de anne babasını zorlayıp, yalvararak sahura kalkan, oruç tutan yavrular da vardır.

---

[23] İbn Huzeyme, Sahih, 3/191

Yeni Müslüman olmuş ve ömründe ilk defa oruç tutan bir delikanlı: “Hayatımda ilk defa suyun ne kadar kıymetli olduğunu iliklerime kadar hissettim.” diyor ve gözleri doluyordu. Evet, oruç, Allah’ın her nimetinin kıymetini bizlere ne güzel hatırlatıyor.

Her mümin, Ramazan ayında tuttuğu orucun gönüllerde bıraktığı heyecanı ve zevki, hayatı boyunca unutmayacak, onu komşularına, arkadaşlarına ve gelecek nesillere tatlı bir hatıra olarak intikal ettirecektir.

TSUNAMİNİN HATIRLATTIKLARI

Nuh Tufanı'nı hatırlatan Tsunami hadisesinin, Endonezyalı, hususiyle de Açeli kardeşlerimizin sinesinde açtığı yaraları, bir derece de olsa sarabilmek için yaptığımız ziyaretimizde ayne'l-yakîn birtakım hadiseleri müşahede etmemiz bana şu iki olayı hatırlattı:

Açe'de bir ağaca sımsıkı sarılıp kendisini ölüm dalgaları arasında bulan ve beş km. ileride bir tepecikte hayatının bağışlandığını gören insan, Allah'a *(celle celâluhu)* hamd ediyordu.

Bu insanın durumu, Marmara zelzelesinde her şeyini kaybeden varlıklı bir Müslüman ise: "Allah'ım kırk beş yıldır alın terimle kazandığım servetimi kırk beş saniyede aldın. Mülk senin, tasarruf da senindir. Hayat da, memat da sana aittir. Biz emanetçiyiz. Hayatımı bağışladın ya çalışır yine kazanırım; sana milyonlarca hamd ederim Allah'ım!" diyerek katışıksız hislerini ifade ediyordu.

Açeli kardeşimize spiker ekranda heyecanlı bir şekilde soruyor: "O ölüm dalgaları arasında ne hissettin?" Sabırsızlıkla cevap bekleyen spiker, aldığı cevap karşısında dili tutulmuş gibi şaşkına dönüyor.

"Ben sadece Allah'ın kudretini gördüm."

Evet, aynen o kardeşimiz gibi ben de şahsen Açe'de Rabbimin kudretini gördüm. Meskenler, ormanlar, biçilmiş ekin gibi yerle

bir olmuştu. Ayakta kalanlar ise, sadece mabetler ve bir de Türk şehitliği idi!

Mahşer dehşetini hatırlatan o hadisenin üzerinden aylar geçmesine rağmen, dehşetini ve şaşkınlığını hâlâ unutamayıp evlatlarını arayan anne-babaları, anne-babalarını arayan yetim yavruları, gece gündüz büyük bir gayret içinde vatandaş ve din kardeşlerinin yaralarını sarmaya çalışan idarecilerin büyük fedakârlıklarını görüyoruz.

Bizleri misafir edip evlerinde yemek ve kahvaltı hazırlayan Eyalet valisi, devletin önde gelenleri ve halk şunları söyledi:

"Sizler bizim gerçek dostlarımızsınız. Herkes yardım etti. Yardımlarını yapanlar bırakıp gittiler. Ama sizler o günden bu güne hem maddi hem manevi yardımlarınızla hep yanımızdasınız; samimi tavrınız, tatlı dil ve güler yüzünüzle yaralarımızı sarmaya çalışıyorsunuz."

Portekizlilere karşı ecdadınız Osmanlı'nın, okyanuslar aşarak gelip buralarda bizler için şehit olması gibi sizler de bu zelzele ve tsunami hadisesinde onların torunları olduğunuzu ispat ettiniz.

Dertlerimizi hafifletmek, yaralarımızı sarmak için bizleri Türkiye'ye davet etmeniz, hele o sergilediğiniz candan, gönülden tavırlar ve bizi civanmertçe bağrınıza basmanız yok mu? O samimiyet, o kardeşlik ruhu ve muamelesi unutulacak gibi değil. Biz, gerçek dostlarımızı öğrenmiş olduk. Türkiye'den, hicap ve mahcubiyet içinde unutulmaz hatıralarla döndük." diyorlardı.

İşin doğrusu, onlar da bizi utandırdılar, mahcup ettiler. Eyalet ve şehir valileri, cemiyet liderleri, komutanlar, aile ve çocukları bizleri bağırlarına bastılar.

Kâinatta hiçbir şey tesadüf olmadığı gibi, olup biten hiçbir şey de hikmetsiz, manasız değildir. Kâinatta öyle hadiseler vardır ki, bunlardan insan üzülür, rahatsız olur, huzuru kaçar. Arzu eder ki, her şey kendi gönlüne göre olsun. İster ki ne çok soğuk, ne de

çok sıcak olsun, ne hasta, ne dert, ne musibet olsun. Hep bahar olsun, sofraları nimetlerle dolsun...

Merhameti sonsuz Allah *(celle celâluhu)* dünyayı nimetlerle dolduruyor. Yer ve gökten nimetler yağdırıyor. O nimetlere mazhar olmak ne güzel! Fakat Allah'ın namütenahi ikram ve ihsan ettiği nimetlere şükürle mukabelede bulunmak daha güzel değil mi? Nimetler şükürle mukabele görmez, nankörce davranılır, şımarık hareket edilirse, şeytanın zebunu, arzuların esiri, haram-helal düşünmeden, hak ve hukuka saygı duymadan, sorumsuz, mesuliyetsiz bir hayat yaşanırsa, o insanın ahiret hayatı düşündürücüdür.

İnanmış bir insan; hayatı, acısı ve tatlısı ile ele almak, muhakemesini ona göre yapmak zorundadır. İnsan bedeniyle Allah huzurunda iken kalbi, ruhu ve hayaliyle dışarılarda dolaşıyorsa, hayatının plan ve projesini dünyaya ve rahatına göre yapıyorsa, tebliği bırakıp, sefalet ve dalâleti hoş görüyor, hayrü'l-halef bir neslin yetiştirilmesi yolunda bir emeği, gayreti, çile ve ıstırabı bulunmuyorsa; daha doğrusu müminler dünya hayatını ahirete tercih etmiş, ehl-i küfür ve dalâlet de davasına daha samimi sahip çıkmış ise işte o zaman Cenab-ı Hak celâliyle, Kahhar ismiyle tecelli eder ve kendi hatalarımızdan dolayı bizi cezalandırır. Canımızı yakacak, aczimizi hatırlatacak acı ve ıstırap dolu hadiselerle, kendi kudretini bizlere hatırlatır. Bu hatırlatmaların arkasında rahmetinin derin izlerini, manalarını gösterir. Bizleri başıbozukluktan, şirke girip Allah'ı, Resûlullah'ı, ahireti, hesabı unutmaktan korur. Kıyametin, mahşerin dehşetini hatırlatarak dünyanın gaye olmadığını, gelip geçici olduğunu, asıl hayatın ahiret hayatı olduğunu hatırlatır ve akıl, mantık ve irademizle tam idrak edemediğimiz kudretini bu türlü hadiselerle gösterir ve bizleri ikaz eder.

ENGELLERİ AŞMA

Dünyada külfetsiz nimet olmadığı gibi, çilesiz hedefe ulaşmak da mümkün değildir. Çile, bedene eziyet ve sıkıntı vermek değildir. Çile, Allah yolunda bütün engelleri aşmanın, hakikate ulaşmanın ve onunla hayatın ruhî güzelliklerine ve şuuruna ermenin adıdır. Hakikat yolcusu çileyle saflaşır, maksuduna onunla ulaşır. Çilesiz yürünen yolun, yaşanan hayatın tadı yoktur. Çilesiz elde edilen ne ilmin ne de servetin kıymeti bilinir.

Geleceğe ümit ve yön verenler, çile ve ıstırap yüklü yüreklerdir. Hayatında bir defa inlememiş, ağlamamış, hakarete maruz kalmamış, çile ve ıstırap çekmemiş, rahat ve rehavete gömülmüş insanların, insanlık hayrına yapacağı pek bir şey yoktur.

Çilekeş insanlar, kendilerinden daha ziyade başkaları için yaşayanlardır. Var olmanın zevkini herkese duyurmaya, anlatmaya çalışırlar. Tohum çile çekip çatlamadan sümbül veremez. Kar kış olmadan bahar gelmez. Yağmurun müjdesi, şimşek ve gök gürültüsüdür.

İnsan da çileli bir yolcudur. Hususiyle inananlar için geçidi zor tüneller, engeller, deryalar vardır. Önlerinde korkular, açlıklar, hastalıklar, kaza bela ve musibetler vardır.

“Müminler sadece –iman ettik- demeleri sebebiyle kendi hallerine bırakılıvereceklerini mi, imtihana tâbi tutulmayacaklarını mı zannettiler? Biz elbette kendilerinden önce yaşamış olanları denedik. Allah elbette şimdiki müminleri de imtihan edip, iman

iddiasında sadık olanlarla, samimiyetsiz olanları ortaya çıkaracaktır.” *(Ankebût, 29/2-3),*

“Biz mutlaka sizi biraz korku ile biraz açlık ile, yahut mala, cana veya ürünlere gelecek noksanlıkla deneriz. Sen sabredenleri müjdele.” *(Bakara, 2/155)* ayetleri dünyadaki yol haritasını çizer adeta insanın.

Kendini rahata ve rehavete salanlar, muhtemel sıkıntılara karşı hazırlıklı olmayanlar için şan ve şöhrete, makam ve mansıba, şehvete takılma, yollarda dökülüp kalma ihtimali kuvvetle muhtemeldir.

Azimli, kararlı, sabırlı, davasını hiçbir şeye alet etmeyen ve gelecek ümit nesilleri adına büyük fedakârlıklarda bulunacak kahramanlara büyük mesuliyet düşmektedir. Bu mesuliyet şuuruyla vazifesini ihmal etmeyen, hayatın her türlü sıkıntılarına göğüs gerip zorluklara katlanan ruh mimarları, millet ve vatanına, maddi manevi değerlerine büyük hizmet vermiş, tarihî sorumluluklarından kurtulmuş ve vazifelerini yerine getirmiş olacaklardır.

FIRSATLARI DEĞERLENDİRMEK

İnsan olmak için Rabbimize dilekçe vermedik. Kız veya erkek olmak için, kaş ve gözümüz, boyumuz ve rengimiz şöyle veya böyle olsun diye de siparişte bulunmadık. Allah *(celle celâluhu)* diledi, bizi dilediği şekilde yarattı. Bizi yerde sürünenlerden, dört ayaklılardan değil; yaratılanların en güzeli ve en şereflisi olan insan yaptı. Mecnun değil akıllı, sakat değil sağlam yarattı. Sahip olduğumuz nimetlerin hangisinde ne kadar emeğimiz ve ne kadar sermayemiz var? Neye sahip ve malik isek, hepsi Rabbimizin hediyesidir.

Allah *(celle celâluhu)* insanı, bir ihsanı olarak arzın halifesi, isimlerinin aynası, yeryüzünün vârisi kıldı. Bu durumda insana düşen vazife, emanete ihanet etmeden, kendisine verilen her şeyi Yaratan'ın emri doğrultusunda kullanmak olmalıdır. İnanan insan için iki önemli husus vardır ki, o bütün işlerini bu iki esas üzerine bina ettiği takdirde, yaratılışındaki gayeye uygun hareket etmiş olur. Birincisi davasına hizmeti, hayatının gayesi bilmek ve ikincisi her an ahiret yolcusu olduğunu unutmadan hazırlıklı bulunmaktır.

Evet, dünyaya gelmek için dilekçe vermedik; ama Mevlâ'ya kavuşmak için sağlam dilekçe vermemiz gerekiyor. Nefsinin esaretinden kurtulamayan insanlar, mutlaka başka şeylerin esiri olurlar. İnsanı sürekli inkâra, isyana teşvik eden nefsin terbiye edilmesi, kontrol altına alınması, ancak iman ve o imanın gereği

olan salih amelle ve özellikle de oruçla mümkündür. Cenâb-ı Hak nefse demiş ki:

-Ben kimim, sen kimsin?

Nefis demiş:

-Ben benim, Sen Sen'sin!

Allah, azap etmiş, yine sormuş. Nefis yine demiş:

-Ene ene, ente ente. (Ben benim, Sen Sen'sin!)

Hangi nevi azap etmişse, nefis enaniyetten vazgeçmemiş. Sonra Allah açlık ile azap vermiş; yani nefsi aç bırakmış. Yine sormuş:

- Men ene ve mâa ente? (Ben kimim, sen kimsin?)

Nefis demiş:

-Sen benim Rabb-i Rahimimsin, ben senin âciz bir kulunum.[24]

Evet, insan basit bir varlık değildir. Ulvi ve yüksek hedeflere namzettir. Bu hedefleri yakalaması, yaratılışındaki sırrı kavramasına bağlıdır. Allah *(celle celâluhu)* tanınmadan bu sırrı kavramak mümkün değildir. O imandır ki fani olan dünyada insanı ebediyete lâyık hale getiriyor. Bu da ulûhiyete karşı ubûdiyetle cevap vermemize ve kulluğumuzu samimane itiraf etmemize bağlıdır. Yapılan her ibadet, Allah için yapılmalı ve nefsin terbiyesi esas alınmalıdır. Oruç Allah'ın rızası için tutulmalı, namaz da aynı gaye ile kılınmalıdır. İkram-ı ilâhî olan Ramazan ayını ahiret hayatımız adına oruçla, zekâtla, zikir ve fikirle, hayır ve hasenatla geçirmeliyiz. Dul ve yetimlere, fakirlere, küfür ve dalâlette boğulan neslin imdadına eğitimle, maddi manevi destek çıkarak değerlendirmeliyiz.

Oruçlu kimse, ağzını hayra ve güzel sözlere açmalı, gözünü harama kapamalı, maddi manevi bütün uzuvlarına oruç tuttur-

---

24 Eşrefoğlu Rumi, Müzekki'n-nüfus, s. 275-276

malı ve zahmetine katlandığı bu ibadetlere başka bir şey karıştırmamalıdır. Yapılan her iş ve hareket, söylenen her söz, gönlün ses ve soluğu olmalı, gösterişten, gurur ve kibirden şiddetle kaçınılmalıdır. Kalplerde istikamet, ihlâs, uhuvvet ve samimiyet varsa Allah *(celle celâluhu)* kışta bahar yaşatır. Küçük gayretlerle Allah'ın rahmetinin sağanak halinde başımızdan döküldüğünü görmemek nankörlük olur. Her nimet, kendi cinsinden şükür ister. Gevşeklik göstermeden gayretlerimizi artıralım ki, Allah bizden *(celle celâluhu)* inayetini kesmesin.

GÖZ

Göz, daha anne karnında iken insanın baş kısmının ön cephesine, daha güzeli olamayacak şekilde en uygun ve mükemmel bir şekilde yerleştirilmiş, değerine paha biçilmez bir organımızdır. Ne kadar servet verilsede maddi imkanlarla alınamaz. Gördüğü fonksiyon itibariyle değerini bilemediğimiz, değerlendiremediğimiz çoğu zaman da israf ettiğimiz bir armağandır. Göz, büyük gayeler, çok önemli vazifeler yapmak üzere bize emanet edilmiştir. İnsan onunla kâinat kitabını okur, Allah'ın birbirinden güzel baş döndürücü sanatlarını, ayı, güneşi, yıldızları, rengârenk çiçekleri, rengi, tadı, güzelliği ayrı ambalajlanmış meyveleri, dağları, taşları, cıvıl cıvıl öten kuşları onunla görür, onunla seyreder.

Görmek için göz yeterli değildir; zira ışık olmasaydı göz göremezdi. Işık olmasaydı gözün, göz olmasaydı ışığın hiç bir manası kalmazdı. Göz bir penceredir. İnsan, kâinat kitabını onunla okur ve Sâni-i Muhteşem'in harika sanatlarını onunla seyreder. Kur'ân-ı Azimüşşan: "İşte bak, Allah'ın rahmetinin eserlerine! Ölmüş toprağa nasıl hayat veriyor?" *(Rûm, 30/50)* buyuruyor.

Göz bakar; ama baktığı halde bazen göremez. Gözün görmesinde, niyetin rolü büyüktür. Biz çocuk iken, bir ağabeyimiz bize ders yapıyordu. Cebinden büyükçe bir cep saati çıkarıp göstererek sordu: "Benim saatim kaç?" Biz de, saate bakıp cevap verdik. Sonra saati cebine koyup, "Benim saatimin markası ne idi?" diye sorunca hiçbirimiz bilemedik. Çünkü, saate markasını öğrenme niyeti ile bakmadık. Ağabeyimiz; "İşte arkadaşlar, kâinata, kâi-

natın sanatkârı hesabına bakarsanız, her şeyin hâl diliyle O'nu anlattığını, O'na işaret ettiğini görürsünüz." demişti.

Evlerde, saraylarda pencereler vardır. Gören o pencereler değildir. Görenler, o evlerin, sarayların içinde aklı, iradesi ve şuuru bulunan insanlardır. İnsan sarayında Allah'ın yarattığı göz de pencere hükmündedir. Gören, göz değil; basirettir, kalp gözüdür. Ruh cesedi terk ettiği an, göz görmemektedir. Penceredeki perdeler gibi, inançsızlık ve gaflet perdeleri de gözün hakikati görmesine engel olmaktadır. Cenâb-ı Hak, "Allah onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir. Gözlerine de bir perde inmiştir." *(Bakara, 2/7)* buyurarak bu noktayı nazara vermiştir.

Hayat-ı içtimaiyyede zaman zaman mecnun, sağır, âmâ, kötürüm gibi engelli insanlarla karşılaşırız. Yakın tarihte 26 yıl bitişik yaşayıp da ameliyatla ayrılmak isteyen, fakat vefat eden İranlı ikiz kızların durumu gibi hadiseler bize her bir uzvumuzun kıymet ve değerini ne de güzel hatırlatır. Bu görüntüler bu uzuvları yolda bulmadığımızı, para verip almadığımızı gösterir ve onların bize birer emanet olduğunu, emanete ihanet etmememiz ve sahip çıkmamız gerektiğini ihtar eder.

Paha biçilmez değer taşıyan, anne karnında en uygun ve isabetli bir şekilde hilkati tamamlanan insanı Allah *(celle celâluhu)*, gayesiz yaratmadığı gibi uzuvlarını da sorumsuzca kullanmak için vermemiştir. Gözü yaratmış ki kâinat kitabı okunsun, manası anlaşılsın -çiçeklerden bal toplayan arı misali- esmâ-i ilâhînin tecellileri olan her bir varlıktan marifet hüzmeleri devşirilsin. Aksi halde, o, menfaat ve şehvetin postacısı durumuna sukût edecektir.

Evet göz, ilâhî bir nimettir. Birbirinden kıymetli diğer uzuvlar gibi göz de, Allah'ın kuluna bir hediyesidir. Vücudun en güzel yerine yerleştirilmiş olan göz, kapaklarla emniyet altına alınmış; terden, kaşlarla kirpiklerle korunmuştur. Diğer hayvanlara verilenlerden daha mükemmel bir şekilde ve diğer uzuvlarla yapacağımız bütün işleri kontrol edecek bir hâlde tanzim edilmiştir. Göz olmasaydı birçok işimizi desteksiz, yardımsız yapamazdık.

Kur'ân-ı Azimüşşân ne hikmetli buyurmuş; "Biz o insana görmesi (dünya işlerini yapması) için gözler vermedik mi?" *(Beled, 90/8)*

"O kâfirler bakıp düşünmezler mi; mesela deve nasıl yaratılmış?

Gök nasıl kurulup uçsuz bucaksız yükseltilmiş?

Dağlar nasıl da yeri tutup, dengeleyen direkler halinde dikilmiş?

Yeryüzü nasıl yayılıp hayata elverişli kılınmış?

İşte böyle; Sen insanları irşada davet et, zaten senin görevin sadece irşad edip düşündürmektir." *(Gâşiye, 88/17-21)*

Peygamber Efendimiz de *(sallallahu aleyhi ve sellem)*: "İki göz Cehennemi görmez:

1. Allah için ağlayan göz.

2. Maddi- manevi mukaddesleri koruma adına, hudutta nöbet tutan göz."[25] buyuruyor.

Gözü olmayan bir insan; anne babasını, ailesini, evlatlarını, kardeşlerini ve dostlarını, aynı zamanda güneşi, ayı, yıldızları, bulutları, çiçekleri ve renkleri ne kadar merak eder kim bilir? Bir âmâ: "Rabbim bana üç gün görme imkânı verse idi, birinci gün kâinatta Allah'ın yarattığı güzellikleri; ikinci gün akrabalarımı, dostlarımı; üçüncü gün de anne babamı görmek isterdim." der. Bu ifadeler, hepimizin mutlaka rikkatine dokunmuştur. Görme nimeti elimizden alınmadığından -Allah almasın- o isteğin ne manaya geldiğini anlamakta zorlanırız.

Gözün kıymetini anlamak için, gözlerinizi bantlayın; hiçbir yere çarpmadan evinizden çıkın, arabanıza binin, trafiğe girin, işinize gidip gelin. Sizce bu mümkün müdür?

Allah *(celle celâluhu)*, ender-i nadirat olarak uzuvlardan mahrum bazı insanları bize nâsih yapmış ki onları görüp uzuvlarımızın kıymetini bilelim. O kardeşlerimiz de hallerine şükredip, sab-

25 Taberânî, Mu'cemûl-Evsat, 6/56; Kudâî, Müsnedü'ş-Şihâb, 1/211

rederler, şikâyet etmeden geçici ömürlerini Allah'a itaat ederek geçirirlerse, Cenâb-ı Hak onların bu şükrünü menfi ibadet kabul edecek ve ahirette onları ekstra lütuflarıyla karşılayıp cennetle mükâfatlandıracaktır.

Kur'ân-ı Mucizü'l-Beyan: "Sonra o gün nimetlerden hesaba çekileceksiniz." *(Tekâsür, 102/8),* "Ey insan, nedir seni O Kerim Rabbin hakkında aldatan? O değil mi seni yaratan, bütün vücut sistemini düzenleyen ve sana dengeli bir hilkat veren ve seni dilediği bir surette terkip eden." *(İnfitâr, 82/ 6-8)* diyerek insana sahip olduğu nimetleri düşünmesini ve hakkını eda etmeye çalışmasını tembihliyor.

Işığı kullanarak varlıkların resmini hafızasına alan fotoğraf makinesi; merceği, diyaframı, karanlık odası ve diğer birçok parçalarıyla beraber insanların yaptığı basit bir alettir; fakat göz örnek alarak yapılmıştır. Allah tarafından kolaylıkla yaratılan ve kâinat kitabını temaşa ettiren mucizevî organ gözümüzü yaratanı düşünmemek, şükretmemek, huzurunda secdeye varmamak insan için hiç şüphesiz bir nankörlüktür. Bu duruma düşen insanımıza, bakışı ibret, konuşması hikmet, duruşu örnek, dertli ve sancılı hasbilerin bir an önce yardım elini uzatması büyük bir vazife olarak beklemektedir.

HASRET VE VUSLAT

Gönül erleri Allah'a inanıp çıkmışlar yola. Hakka hizmet düşüncesine öyle kilitlenmişler ki Mevlâ'ya kavuşacakları ana kadar da onları kimsecikler durduramaz ve davalarından vazgeçiremez.

Onlar, gönüllü elçiler olarak dünyanın her yerine insaniyetin gereği olarak sevgi ve ilim taşıma seferberliğine çıkmış; ırk, renk, dil, din ayırmadan, aç ve açık kalacağını düşünmeden, ana-baba, kardeş, vatan hasreti demeden, her türlü fedakârlığa katlanarak, her türlü sıkıntıya göğüs gererek insanlığın müşterek düşmanı olan cehaleti yenebilmek için vazife yapmaya gönül vermişlerdir.

Onların derdi dünya değil; ukbâdır. Madde değil, manadır. Bedenî arzular değil, rûhî lezzetlerdir. Altın-gümüş, makam-mansıp değil; Allah'ın hoşnutluğu ve rızasıdır.

Onlar, lâhutî âlemden gelen semavî soluklarla beslenir, elde ettikleri enerjiyi hayırlı nesiller yetiştirme yolunda sarf ederler. Bütün gayretleri ve imkânlarıyla insanlığa gerçek mutluluğu, huzur ve güven ortamını temin edebilmek için seferberdirler.

Sevgi ve ilimle yola çıkan Anadolu'nun bu nur yüzlü, temiz kalpli kahramanları, birbirlerini örnek alarak hizmet yolunda dünyayı paylaşmış, âdeta birbirleriyle yarışa çıkmışlardır. Diyalog, sevgi, ilim ve eğitim deyip kapı kapı dolaşmış; diyar diyar koşup, dünyayı fesada vermek isteyenlere, kin ve nefretle

ortalığı karıştırmaya çalışanlara rağmen ıslahçı rolleriyle dünyanın dikkatini kendi üzerlerine çekmişlerdir.

Otuz-kırk yıldan bu tarafa, birbirinden güzel ve birini diğerine tercih edemeyeceğimiz; yaşlısıyla genciyle, kadını, çocuğu ve erkeğiyle, meleklerle yarışırcasına ve tıpkı vücuttaki hücreler gibi gönül ve ruh birliği içinde hizmet veren, şahs-ı manevi adına kader birliği yapan arkadaşlarımızla, kardeşlerimizle beraberiz. Aynı kervanda yol alan ve bütün samimiyetleriyle gece gündüz hizmet veren okyanus ötesindeki kardeşlerimizle de zaman zaman beraber olma bahtiyarlığına ermekteyiz. Dünyanın değişik yerlerinde aynı havayı soluklayıp, Nûr çeşmesinden iman-ı tahkikî suyunu kana kana içen arkadaşlarımızla birbirimize o kadar alışmışız ki; hasretleri her daim yüreğimize damlar. Yıllar var ki kardeşlerimizle aynı ıstırap, aynı sıkıntı ve aynı hicranı paylaşıyoruz; ancak onlardan ayrı kalmak da kendi öz evlatlarımızdan ayrılmak kadar içimizi yakıyor, ruhumuzu incitiyor. Hele suyun ötesinde hasretiyle yandığımız birisi var ki ondan ayrı kalmak, hasretine dayanmak tahammül edilir gibi değil.

Dünyanın değişik yerinde aynı kaderi paylaşıp, ıstırap ve çileyi, gurbet ve hasreti iliklerine kadar hisseden, isimlerini simalarını zihinlerimize kodlayamadığımız kardeşlerimiz hayallerimizde canlanıyor. Onların bizi kadın-erkek, çoluk-çocuk soluk soluğa uğurladığı günlerde biz içimizden şu duayı terennüm ediyorduk: “Allah’ım dünyadaki gurbet ve hasretimizi, ahirette vuslata çevir, bizi sevdiklerimizle beraber haşreyle.” (Âmin)

Unutmayalım; en büyük hazinemiz ve gücümüz, Allah’a tevekkül, teslimiyet ve dualarımızdır.

DİYALOGDA SAMİMİYET

Dinleri ve medeniyetleri karşı karşıya getirme gayreti içinde çırpınan, dünya çapında bir hercümercin meydana gelmesi adına, ciddi gayret gösterenlerin bulunduğu bir devirde yaşıyoruz. Böyle bir dönemde insanlığın her zamankinden daha çok birliğe, kaynaşmaya ihtiyacı var. Bir gün gerçek manada birlik, beraberlik vuku bulacaksa, anlaşma, uzlaşma, adalet, huzur ve güven oluşacaksa, bunun gerçekten inanan insanların gayretleri ve fedakârlıklarıyla olacağını ümit ediyoruz.

Şüphesiz böyle bir düşüncenin hayata geçirilmesi, dinler ve kültürler arası diyaloglarla, kaynaşmalarla ve insanların birbiriyle yakından tanışmaları sayesinde mümkün olacaktır. Dillerdeki güzel ifadeleri kalplere, kalplerdeki sevgi ve samimiyeti de insanlara taşıyabildiğimiz zaman, Allah güzel günleri geciktirmeden inâyet buyuracaktır. Bizler belki o güzel günleri göremeyebiliriz; ama gelecek nesillerimize mutlu ve güvenilir bir dünya bırakmış oluruz. Arzu edilen bu tabloyu yakalamak için de samimi ve ciddi olarak gayret gösterilmelidir. Ta ki, yollar açılsın, engeller aşılmış olsun. Yoksa küçük engeller büyük gerçekleri gölgeleyebilir.

Gönül arzu ediyor ki, atılan hiçbir adım boşa gitmesin. Sarfedilen maddi manevi bütün emekler zâyi olmasın. Atılan her tohum yeşersin, meyve versin. Herkes o meyvelerden istifade etsin. Fakat şu da bir gerçek ki bizim vazifemiz, üzerimize düşen sorumluluğu samimiyetle yerine getirmektir. Neticeyi yaratacak, gönülleri sevgiyle donatacak, insanları birbirine sevdirip, birlik ve beraberliği tesis edecek olan Allah'tır.

Gelecek adına güzel bir dünya tesis etmek oldukça zor bir iş; ama unutmamak gerekirse, bizim vazifemiz de zoru başarmaktır. Allah'ın inayeti olmadan da zorlar başarılamaz. Allah'ın inayeti ise, samimiyet ve ihlasla elde edilir. Bu yolda yürürken insanların ümitlerini, aşk ve şevklerini kırmamak için, temsil edilen dava hiçbir şeye alet edilmemeli, beklentilere girilmemeli, tavır ve davranışlar aldatıcı olmamalıdır.

Gelecek nesillerin mutlu ve huzurlu olması, bizim biraz sıkıntı çekmemize, biraz sabırlı ve fedakâr olmamıza bağlıdır. Binaenaleyh, sonraki nesillere daha rahat ve huzurlu bir dünya bırakma adına, nebiler ve velilerle temsil edilen bu yüce ve kudsi davayı hakkıyla tebliğ ve temsil etmek zorunda olduğumuzu unutmamalıyız.

DAHA GÜZEL BİR DÜNYA İÇİN

Hayat bir devir daimden ibarettir. Her canlı doğar, yaşar ve ölür. Hiç bir varlık kendi iradesi ve plan projesiyle bu dünyaya gelmemiş, aksine gönderilmiştir. Baş döndürücü bir düzen ve sistem içerisinde hareket eden kâinat, tesadüflere yer verilmesi mümkün olmayacak kadar hikmetlerle, sırlarla doludur. Bu sırları ve hikmetleri akıl ve irade sahibi insanlar çözecek, anlayacak ve anlatacaktır. Ne var ki, akıl ve irade bu gerçekleri kavrama ve anlamada yetersiz kaldığından dolayı, Cenâb-ı Hak kanunlar vazetmiş, rehberler göndermiştir.

Bütün peygamberler sineleri şefkat ve merhamet dolu olarak insanlığa yaralatılışın gayesini, varlık nedenini anlatmak üzere gelmişler, müjdeleyen ve ikaz eden manasında beşîr ve nezîr olarak gönderilmişlerdir.

Diğer taraftan canlı cansız bütün varlıklar insan merkezli ve insan menfaatine uygun yaratılmışlardır. Varlığımızın devamına vesile olan güneş, su, hava ve konserve edilmiş bütün meyvelerin kaynağı olan toprak Rabbimizin ihsanları olarak bizlerin hizmetine verilmiştir.

İnsan yaratılanların en kabiliyetlisi, en üstünü ve en şereflisi olmasına rağmen, bütün ihtiyaçlarını göremeyecek kadar aciz, zayıf bir varlıktır. Her uzuv diğer uzuvlara ihtiyaç duyduğu gibi toplumdaki fertlerin de birbirine muhtaç olduğu muhakkaktır. Toplum ihtiyarlar, hastalar, çocuklar, yetimler, zenginler ve fakirler gibi muhtelif tabakalardan meydana gelmektedir. Bu farklı yapıyı oluşturan insanların ihtiyaçlarını karşılamada, isti-

rahatlarını teminde adalete, sevgiye, şefkat ve merhamete ihtiyaç vardır. Toplumun bu farklı yapısını mutlu ve huzurlu kılacak, emniyet ve güven içinde yaşamasını sağlayacak, beşer üstü bir nizama ihtiyaç vardır. Bunun adı dindir. Din beşeri olamaz. Kitap ve sünnete dayalı olması lazımdır. İlk insan ve ilk peygamber Hz. Âdem'e 10, Hz. İdris'e 50, Hz. Şit'e 30 ve Hz. İbrahim'e 10 sayfa, Hz. Musa'ya Tevrat, Hz. Davut'a Zebur, Hz. İsa'ya İncil, Hz. Muhammed'e *(aleyhissalatu vesselam)* Kur'ân-ı Azimüşşan gönderilmiştir. Bunların dışında beşere rehberlik yapmak üzere 124 bin peygamber gönderildiği de rivayetler arasındadır.

Bütün dinler beşerin saadetini dünya ve ahiret mutluluğunu temin etmek için, merhameti sonsuz Allah tarafından gönderilmiştir. Bu dinler ve peygamberler aracılığıyla, Cenâb-ı Hakk'ın kullarının bütün ihtiyaçlarını karşıladığını, akıl, kalb ve tefekkürde dirilişi, adalet, ahlak ve fazilette olgunlaşmayı temin etmenin yanında, siyaset, ticaret mevzularında da ifrat ve tefrite düşmemeleri mevzuunda onlara rehberlik yaptığını görüyoruz.

Dünyada akıl ihmal edilir, kalb devre dışı bırakılır, hakikat ve ilim aşkı söner veya söndürülürse değerler alt üst olur. O zaman sevginin, şefkatin, merhametin, adalet ve ahlâkın yerini gayz, kin ve nefret alır. Menfaat ve çıkar çatışmaları toplumu sarsar. Kuvvet, zulüm aracı haline gelir. Zulüm ise gerilimin meyvesidir. Yani aklın, kalbin ve iradenin önüne, hissiyatın geçmesidir. Gerilimden, zulümden, dünyanın hiçbir yerinde, hiçbir kimsenin istifade etmediği muhakkaktır.

Evet, gerilim güveni sarsar, sevgiyi öldürür ve şefkati yok eder. Zalimi güldürür, mazlumu ise ağlatır ve inletir. Bugün dinler ve medeniyetler arası çatışmanın alt yapısını oluşturma adına, dünyanın her yerinde toplumun huzurunu bozacak yangınlar çıkarılmakta, fitne ve fesad körüklenmektedir. Bu tablo karşısında her ferde, her din ve inanç mensubu kişilere önemli vazifeler düşüyor. İnsanlar ne yapıp edip, bu gerilimin gevşetilmesi almak için gayret göstermeli, salim düşünceyi hâkim kılmaya çalışmalıdırlar.

Şu nokta hiçbir zaman hatırdan uzak tutulmamalıdır ki dünyada olup biten her hadisenin insanlara aksediş biçimi doğruyu yansıtmaz ve yansıtmamaktadır. Provoke edilmeye müsait insanların mevcudiyeti, menfaati ve çıkarları için ortalığı yakıp yıkan, dünyayı ateşe verecek kadar şefkat ve merhametten mahrum insanların varlığı bizi böyle düşünmeye zorluyor. Evet, bütün krizlerin altında insan unsurunun öne çıkmakta olduğunu görüyoruz. İnsanın var oluş amacına yönelik en kapsamlı ve tatmin edici cevabı da dinler vermiştir. Üstün meziyet ve kabiliyetlerle donatılan insanları mutlak hayra sevk etmek, onu yaratan Allah tarafından konmuş prensiplerle mümkün olmuş ve olacaktır.

Allah'a ve ahirete inanan bir insanın elinden ve dilinden zarar gelmez. Elinden ve dilinden herkesin emin olduğu, herkese güven vadeden insan gerçekten inanmıştır. Bugün dünya huzuruna katkıda bulunma gayreti içinde var gücüyle çalışan, rengi, dini, dili farklı bir hayli anlayışlı insanlar vardır. Anlamsız bir şekilde üretilen suni kavgaların gereksiz olduğunu savunan, herkesi kendi değerleri ile kabul eden, barışın, sevginin temsilcileri olan bu insanları huzurunuzda şükranla yâd ediyorum.

Evet, insan kendine yakışanı yapmalıdır. Zira insan sadece bir bedenden ibaret değildir. Fiziğinin yanında bir de metafizik yönü, ruh yönü vardır. Her iki yönüyle ele alınırsa, insan bir bütün oluşturur. İnanç, insan tabiatının tabii bir yanıdır. Kalbi ve ruhi derinlik onunla gerçekleşir, yapılacak en önemli iş, duygu ve düşüncelerimizi peşin hükümlülükten sıyırıp, üslubumuzu değiştirmek suretiyle sevgi ve saygıyla kucaklaşmak olmalıdır. Bugüne kadar bu tür davranışların çok faydalı olduğunu müşahede ettik.

...

Önemli olan dini, ne dünyaya ne ahirete, ne maddi ne manevi hiç bir şeye alet etmemektir. Dünyaya ait gelip geçici şeyler katiyen dine alet edilmemelidir. Edildiği takdirde bizdeki eksiklikler, yanlışlar dine yansıyacak, insanlar ürküp kaçacaklardır.

Ümitsizlik bir bataklıktır. İyimser olmalı ve ümitle yaşamalı. Bugün kötümser olmak için ciddi bir sebep görülmemektedir. Dünya şimdiye kadar defalarca fırtınalara, kaoslara maruz kalmış, korkunç buhranlar yaşamıştır. Netice itibariyle yollar yine düzelmiş, insanlık hedeflediği şeylere gecikmeli olsa da ulaşmıştır.

Bizleri geleceğin güzellikleri bekliyor. Nitekim bugüne kadar menfi düşünen nice insan bile yanıldıklarını itiraf ederek, diyaloğa, hoşgörüye kapılarını açtılar. Kime el uzattı isek, uzanan elleri daha samimi bulduk. Eksik ve kusuru kendimizde gördük.

Gelin sevgiye, hoşgörüye, birbirimizi anlamaya müesses bir dünya kurmaya çalışalım. Şu adımlarımız gelecek baharın tohumları olsun. Gelecek nesillerimize huzur, güven ve barış dolu bir dünya bırakalım. Bizleri hayırla yâd edecek o güzel neslin dünyasını karartmayalım ki onlar aynı zamanda sevginin, huzur ve güvenin, hoşgörü ve diyaloğun nesli olsun.